

NAGY ISTVÁN ATTILA

EGYETLEN
ÉRZÉS
MÁMORÁBAN

Egyetlen érzés mámorában

Válogatott versek

Nyíregyháza
2005

A borító
SZÉKHELYI EDITH
festőművész munkája

A kötetet támogatták

© NAGY ISTVÁN ATTILA, 2005

ISBN 963 460 713 6

TÁRSADUL SZEGŐDÖM

Elindult egyszer

Elindult egyszer valaki,
talpát homok sütötte,
szeméből kiszakadtak a fák,
torkát dülőutak szorongatták.

A tanya fölött kavargó varjak,
a fuldokló csönd az ablakokban,
a mohalepte kút az udvaron,
a jegenyék gőgös némasága,
a tölgyes kitárulkozó mélye,
véggépp múlt már, ami elhagyott?

Milyen szorongás lobogtatja vérem?
Hova sodor a nyugtalanság?
Mi készítet, hogy hiányokat
húsz év után újraéljem?
Ki sír fel éjjelente bennem?
Kinek kell ma is énekelnem?

Elindult egyszer valaki,
talpát homok sütötte,
szeméből kiszakadtak a fák,
torkát dülőutak szorongatták.

Elszálltak a varjak:
vak szemgödör minden ablak.
Betemette a kutat az idő,
kiszáradt minden jegenye.

A legkisebb királyfi
elvarázsolt kő-erdőben
város füstjét azóta kaszálja.
Kő arca van a magánynak,

a halotti siratásnak,
árva kő-fény bujdosik
apáink csontjai között.
Táltos öreg énekelget,
medve hangon dudorásztat,
kiragyogna az elmúlásból,
a föléje nőtt kősziklából,
kő kriptája nem engedi,
ágas karját nyesegeti.
Szeméből makacs virág szökken:
átvirágzik az életemen.

Tenyérnyi haza

Innen mindenki messze széled:
röptető fészek ez a táj.
Jó lenne mégis itt maradni,
s hazát találni, új hazát.

Vállalt hazád megtagadott,
vagy te kódorogtál messze?
Lehajtják fejüket a jegenyék,
eső veri a felkavart homokot.

Keserűbb itt a gyötrelem,
kínzóbbak a fellobbanó vágyak,
sósabbak a ritka könnyek,
s reménytelenebb a halál.

Menekülnél? Mi lenne véled?
Hazátlan sorban mivé magasodnál?
Felsebzett ajkad begyógyulna,
de felejthetnéd a látomást,
a magunkból kifordítót,
a teremteni, a változtatni hívót?

A lehajtott fejű nemzedéknek
vers kell, nem torpanó akarat,
tisztelő segítség, nem méricskélő
lobogás, menekülő szándék!

Egyszer magához ölel

Társadul szegődöm vidék vándora, Vitéz Mihály!
Hallgat az éjszaka, mit mondhatna árva magunknak?
Vacog a szívünk: megtagadott bennünket a Város,
és kitett a küszöbre, ránkzuhogó éjszakába,
az egetlen ég alá, országutak vánkósára.
Elküldött bennünket, neki a hallgató határnak,
városok ajtaját kulcsolni, meleg szót koldulni.
Itt állunk kelet felé, arcunkat a reggelbe mártjuk,
megtörülközünk a puha, ember nélküli csöndbe.
Elindulunk, és magányunkat magunkra gomboljuk:
ne érjen el a hiábavalóság ígérete,
páncél legyen a dal, szívünket védő madár szárnya:
ne érezzük, hogy fuldoklunk alatta észrevétlen.
Messze előttünk a délceg Dorottya botladozik,
kacagása arcunkat barázdává hasogatja,
és tekintetében álommá vált jövőnk vergődik:
nem tud ragyogni, ha önmagában is bizonytalan.
Újra elindulunk, neki a hallgató határnak.
Most elküldött, de egyszer magához ölel a Város,
és nem csak árva testünket fogadja be a földje.

Tárt karú semmiségek

I.

Kiskocsmák, kávéházak bajnoka,
poros utak, városok vándora,
öregasszony kezére révedő,
minden nőhöz hűséges szerető.
Gőzölgő húslevesek aranyát
nem mérte soha szigorú karát.
Felvidéki borok mámorára
nem felelt senkinek a magánya.
Holdvilágos, pusztuló temető.
Halottakat is szóra bűvölő
magányos múltad újra ott kísért,
hol a csend is hajdan a földig ért.
Kalandokban elparázsló évek,
vágyott s bejáratlan messziségek.
Kutak ízei, fölszálló pára,
könnyű gyógyszer lányok bánatára.
Legendává szépülő tegnapok.
A széllel tovalibbenő karok,
puha tenyerekben sorsvonalak,
s a vágyak fókuszában: csak szavak.

II.

Tudtad, hogy a hétköznapiak minden
ünneppé csiszolt pillanata,
minden megálmodott ragyogása,
a test, a szellem könnyűsége,
a fellobbanó furcsa vágyak,
a várakozó asszony-szerelem
messze fűrődő utak vánkosán,
a csontból puhán kibukó velő
s a többi: tárt karú semmiségek,
álommá varázsolt valóság,

hangulatok tompán ragyogó
aranya, kimondatlan szándékok
megmosolygott rettegése
egyetlen hazugságnak apró részei?

III.

Ugye, tudtad, hogy az álmosan
ringató nyírségi dűlőutak
nem vezetnek már sehová,
Szindbád nem találhat magának
az elárvult hazában új hazát,
hogy sem a bor, sem a szerelem
mámora többé fel nem melegít,
hogy a tervek csak tervek,
a vágyak csupán pusztuló vágyak,
a rettegés is csak festett vérzés,
és a gyötrelem sem igazi áldozat,
ha hiányzik az életből
a leküzdhető valóság.

IV.

De ha mindezt te is tudtad,
ha váz volt a szépség meg a jóság,
magadat mégis eltakartad,
nótázó arcod mögé ki látott?
Ki hallgatta benned a csendet?
Így könnyebb vagy úgy volt könnyebb,
ahogy egykor te csináltad?
Ki segített, ki vigasztalt
a menekülés szegyenében?
Ha jöttek a kétségek éjszakái
árvaságod volt a páncél,
az volt egyetlen menedéked,
s hiányra épülő világod
haláláig óvó otthonod.

Mellém álltál

mellém álltál
kardvirágnak
tavasz éji
pillantásnak
homlok ráncát
simítani
sebet osztva
gyógyítani
testőrömnnek
elszegődtél
sisakrostélyt
eresztettél
szívem vontad
jó páncélba
sosincs vége
éjszakába

Szerelem

*Elment, elment az én párom,
világgá ment egy fűszálon.
(Mezőségi népdal)*

Messze futó utak sátorába'
öltött haragos ruhát magára,
kicsi arca estére megázott,
szemében elrejtette a lángot,
de hold-homloka remegve fénylett,
szél haját odaadta az éjnek,
mosolyát a kelő sugaraknak,
derekát a mohó pillanatnak.
Reggelre virágot hajtott értem:
álltam előtte, s csak néztem, néztem.

Szomjúság

adj egy korty vizet innom
takarj be az éjszakával
ne engedd el a madarakat
vissza nem tér hozzám
ez az egyetlen fecske sem
ma Te fészülj meg engem
egy korty vizet adj innom
összezárult bennem az ég
homlokom ránczá száradt
forrás vizét hozzad
hallgatásom megtörik
kezed minden mozdulatán.

Búcsú

A pillanat testünkről leválik,
csöndben merevedik a száj, a kéz.
Mosolyod utoljára megállít,
pilláidon még ott a remegés.

Megtalálsz még önmagamra lelten?
Verem a földet, hiányom fájjon.
Lásd, szádtól a szót is elpereltem,
de nem jutok túl a hallgatáson.

Siettem, most az idő kavargó,
beszór a csend esti hamujával.
Álmokká súlyosodnak a karok,
csókjaink ellobbannak a mával.

Nem jöttél

Nem jöttél, hiába vártalak,
ugrottam pedig minden neszre,
nevedet kopogta valami,
leült a csönd a házereszre,
fölsírt, rólad akart vallani,
de megfogta az éj varázsa,
a földig érő égi fáklya.

Helyette ezért én dalolok,
mert a csönd is mindig én vagyok,
én vagyok a fájó hallgatás,
szívedben a gyilkos robbanás,
a lélegzet a halál előtt,
és a lassan múló délelőtt,
éjszaka a gyötrő látomás,
alvó tenyérben simogatás,
csípődben a lázas izgalom,
csókok helye kedves arcodon,
én vagyok a fájó hallgatás,
és bennem lobog, mint a máglya
szép melled puha félhomálya.

Parafrázis két népdalra

*Megrakják a tüzet,
mégis elaluszik.
Nincs az a szerelem,
ami el nem múlik.*

voltam én gyenge fa
levele meg ága
voltam én erős szél
sivatag virága
tereltem bánatot
kis szakállú pásztor
gyűjtöttem örömet
meghaltam vagy százszor
hajlottam jó szóra
megtagadtak páran
lettem volna rosszabb
talált volna vágyam
kigyulladt az erdő
tüzemet akarta
eldőlt egy fenyőfa
utamat takarta
lángolt a hajam is
szétrobbanó csillag
hangokat hallottam
messzi útra hívtak
hajoltam hajoltam
leveles fa ága
szerelem szerelem
porladó virága

*Tavaszi szél vizet áraszt
virágom, virágom.
Minden madár társat választ
virágom, virágom.*

jaj virágom
kardvirágom
könnyű szellő
kívánságom
merre fussak
hol találjam
ki lesz nekem
gyötrő vágyam
ki ölel meg
keseregve
kinek támad
sírni kedve
ki lesz bátor
illatozni
mezők mentén
szétszóródni
ki űz majd el
minden varjat
ki lesz aki
sose hallgat
csöndben megbújt
kicsi asszony
hold homlokod
hadd ragyogjon
várakozzon
puha éjjel
fürdessen meg
új reménnyel

Védtelenül

Először váza nő a csöndnek
és kifordul az idő arca,
szótlan percre nappalok jönnek:
kölsön mosoly erőtlen harca.

Azután lesz csak határtalan,
ha már elvesztettük a csodát.
Minden dolgunknak határa van
csalhatjuk magunkat is tovább.

Csak sejtem még, ami visszatart:
lassan mozduló új türelem.
Becsapott magányom kitakart,
így állok előtted védtelen.

Fohász

harmat hullik fű kiszárad
ne menj át a hídon
őszes szikla rád zuhanna
éjszaka hullna két szemembe
csend tolulna ujjaimra
kiáltásom mentsen téged
ne menj át a hídon
harmat hullik fű kiszárad
eső esik mégsem árad
megszüli magát a rettenet

Báthory István

Kenyérmező, 1479. október 13.

Elhullatott vérből kakukkfű szökken,
világra bomlik pipacs, rózsza, zsálya,
jegenyék fúródnak síró felhőkbe,
kihajt minden bánat levele, ága.

Eldobott kardból történelem támad,
páncéling simul az üres bordákra,
füillatú csend csókolgat, becézget,
őszi köd borít feledést a tájra.

Szelek hordoznak elhagyott lovakat,
kiáltások fagynak tűnő habokba,
nincs csillag, ami lehulljon az égről.
Szétszed az idő apró darabokra.

Az éjszaka

Az éjszaka belefulladás a csöndbe:
a fákon a levelek kifeszülnek,
szavára már nem felel az örömnnek
a mozdulat. Engemet ide küldtek.

A bánat útjait benőtte a gond.
Egy szavam sincs már az árvaságra.
Kizöldül vagy elszárad lassan a lomb –
van, aki bánja? Marad minden másra.

Ritka viharaim sorban elülnek,
helyem is kimérve az elmúlásban.
Késő van. A barátok elkerülnek,
szavaikban felejtett lángolás van.

A csönd partjai

Feloldja az éjszakát a reggel.
A csönd partjai lassan távolodnak.
Fény-dárdások jönnek a sereggel,
győzni akarók tüzei lobognak.

Sebeit rejtegeti az álom,
díszeit szórva menekül az úton.
Szekerek vonulnak át a tájon.
Messziről is felfehérlik az otthon.

Felizzanak a fák koronái.
Harmat fészkelődik a leveleken.
Mosdanak a nappalok csodái,
elindul átváltozni a szerelem.

Töredék-ének

Elragadtak a habos szájú csődörök
szikrázó csillaggal a homlokukon.
Téged sirat ma minden tücsökhagedű,
az ágakat január szele csörgeti,
koppan a szó, ha szólni akar.
Arcra bukik a csönd előtted.
játszott a szíved, halálig énekeltél
deresedő ágra, konok elmúlásra –
ráhajoltál e világnyi magányra.
Te, költő Héphaisztosz, vérugató tündér,
élet és szerelem, tisztító kínok énekese –
dúlt hittel katedrálist építő!

Még nem

még nem futottam végig a maratoni távot
nem öleltem magamhoz a dáiákat
arcomat sem festettem még lángvörösre
a bohócok fehér maszkját sem viseltem

nem feküdtem hanyatt a domboldalon
amikor a magvak ernyője alá fúj a szél
s nem zuhannak hanem szállnak fényesedve
madárröpték huzatos nyomában

kaméleoningeimet nem találom
elszakadoztak elszóródtak az időben
nem sirattam el halott szegfűimet
a napjaimon átfúródott kardvirágokat

arcom nem ázott még az esőben
nem keveredtem el a könnyeimmal
zokogtam pedig rázkódott a vállam
nem a fájdalom művelte a csodákat
hanem az önsajnálát groteszk gögje

nem szóltam a beomlott szemű kutak bánatáról
kétszer született akácerdőm se szólít
nem kóboroltam a gyerekkor tölgyesében
ahol óriási hálókát fonnak az unatkozó pókok

a bőregerek surrogását elfeledtem
a diófákon kétszer is megszólalt a kuvik
anyánk szoknyájának a ráncaiba bújtunk
izzadtunk az ősi félelemtől

a kuvik azóta védett madár
százféle nótát énekelget

ujjaink hegyére telepszik
remegő vállainkra ül
behunyt szemmel a fülünkbe dúdol

megtanultuk jól a verset
az éjszakánként szólót
az álmainkat bélelőt
nem akarok még meghalni
félelem eressz el

Kopjafa-arcú sámán őszám

Kopjafa-arcú sámán őszám
lovak merre abrakol?
Felrúgtattál az őrhalmokra,
tűzet raktál valahol?
Elhullt harcosokban megfulladt
az áldozati ének,
mondák, hitek forró hamuját
odaadtad a szélnek.
Asszonyok szeméből cseppkövek
raknak köréd hegyeket,
kormos kezedre eső esik:
megaláz a szeretet.
A torkod döglött madár torka.
Nem volt igaz a jóslat,
kár volt az élőkben kiválni,
bűvölni bűvös szókat.
Nem menekülnél habos lovon,
békélnél a halállal,
nem kísérne alkonyi égbolt,
nem lidérces madárdal.
Kopjafa-arcú sámán őszám
utánad mondogatom:
a Tisza partján kihajt az ének,
sámán csontom felragyog.

Concerto grosso

I.

szavad ha nincs forrás fölé hajolj
és hallgasd a vizek suhogását
súlyos hullámok ívén emelkedj
vagy törj szét a parton darabokra

szavad ha nincs a csönd fölé hajolj
majd kilüktetsz minden hallgatásból
rád csukódhat félgömbje az égnek:
tenyereidben halott csillagok

szavad ha nincs a hiányra hajolj
szóljanak kövek erdők tengerek
eső hurokon szél muzsikáljon
hegyekben források fakadjanak

szavad ha nincs az utakra hajolj
megsápadnak mint a halott arca
koptatják belőled a csodákat
szemed színét lassanként feloldják

II.

Nem tudok már lágyan vallani,
régen meghalt bennem valami,

ami vigasztalt és elkísért,
ha már a csönd is a földig ért,

segített, ápolt és kitakart,
fölem is küldött zöld zivatart.

Nem tudok már lágyan vallani,
szavamat is ritkán hallani,

ha elbujdosik az ősz velem,
hiába fogja meg két kezem,

csak nézem szótlán az ágakat,
magamban a bomló tájakat.

Ha járom az erdőt egyedül,
a fák homlokára rárepül

az alkony ijedt rettegése:
gyorsul a bokrok szívverése.

III.

(Várkonyi Anikó halálára)

Elrepült a griffmadár!
Csőrében elvitte a magvakat,
az élet-magvakat,
az alkotás teremő gömbjeit.
Honnan repül, hová repül?
El nem mondott szavak
fájnak utána,
el nem dalolt szók
sírnak utána,
tavaszi éjszakák
holdfény suhanása,
nyári csöndek vágynak utána,
téli nappalok
fehér sikolya
kúszik utána.
jaj, a magvakkal
nem tér vissza a griffmadár!

Elszáradnak a csodateremtés növekvő virágai,
betokozódik a félelem:
várakozás-csöndű magányunk
kihajtja pici spóráit.
jaj, ha így sodor a végzet
a tilalmas idő partjára!
Jaj, ha készületlenül ér
a folytathatatlanság riadalma!
Jaj, ha végezetlen maradnak
elkezdődött álmaink!
Helyettünk senki sem mondja el
az öröm pillanatait,
az őszi levelek szomorúságát,
a fűszálak gótikáját.
Fiunkra, lányunkra
ki mosolyog vissza?
Ki gyújtja fel bennünk a hitet,
az értelmes küzdés máglyáját,
hogyan pusztuló
agyunk,
szívünk,
tüdőnk
ellenére is érdemes,
érdemes Orpheusnak
a világra születni!
Hogy nem pusztul el semmi,
ami élni akar!
Virágot hajt újra az ének,
dallammá változik a forrás,
erdők szólítanak,
madarak szólítanak,
összesimuló tenyerek
szólítanak.

Halálra ítélt jegenye

Önmagad fölemésztô Magyarország,
ne gyönyörködj halotti maszkodban!

Folyók folyása mentén nóta sír,
cigányok húzzák a búcsúztatót,

kastélyok pókhálós ablakát
eltitkolt vágyak feszegetik,

Csipkerózsika-kisasszonyok
a lefekvéshez készülôdnek.

A Tisza-parton a múlt század,
Álmos Andor újra lovagol.

Te
élet-hegedűs
öröm-rózsa szíved kiabál
szemedben rab holdsugár kesereg
halálra ítélt jegenye lángol.
Ki véd meg téged az elmúlástól?
Falstaff magyar unokája
nyírségi csókok pásztora
tisza kurtanemes
Pisztoli
Te!

ARCOD FÉLHOMÁLYA

Portré

Ezt az arcot nem lehet ünnepelni,
csodák sem rejtőznek mély ráncaiban,
a szem, ha csillog, már csupán a láztól,
üveges fényen szárad a holt idő.
Félárbocra ereszkedett a hit is,
emelkedő mellkasok látomása.
Elszórta jelmezét a realitás –
királyságunkban mindenki meztelen.

Ezt az arcot nem lehet megszeretni,
taszít, és vonz, mégis idegen marad,
a fájdalom ős-hieroglifáit
megfejteti nem jön újabb utazó,
csak karok, lábak és csípők mozognak,
csókba bújtatott iszonyat vallomás,
leleplezéstől félő ujjak tánca.
Az arcod: arcom, te férfi Kasszandra.

Jegenyék jönnek

fekete felkiáltójelek:
vonagló imperatívuszok
az apokalipszis döbbenetében
kimerevített mozdulatok
stigmák a fák homlokán
összeégett levéltüdő
füstölgő ujjak rajza az égen
virágok szeméből cseppkövek
füvek tánca a törzs körül
madarak hullnak szárnyas csillagok
lobognak a rémület tüzei
menekülnek a könnyű gyökerek
szarvasok csontjai ragyognak
az erdő közepén
harminckét tölgyfa:
üszkösödő oltár
áldozatul jegenyék jönnek
összesúgnak imádkoznak

Ébrenlét

ébrenlét vagy csak álom
magamat kitalálom?
felsejlik minden éjszaka
szép arcod sós magánya
lepedőn kucorogva
virágot hajt minden óra
nem hatnak az altatók
csitító szók lázítók
harcoltam én eleget
világom már szétesett
ébrenlét vagy csak álom
átlépem a halálom

Találkozás

Egy szeptember végi éjszakán a Tejút leple alatt
találkoztam az ősszel.
Sokáig babráltuk egymás arcán a szántások
nedvesedő barázdáit,
megbeszélésünk szigorúan négyszemközti jellege
lényegtelenre oldotta
az elmúlt évszakok lelkesült pillanatait.
Döbbenet vizsgáltam a szemét,
benne mostani magamat a sebesült foncsoron át.
Szemhéjaim börtönében
az egykori kamasz nézett maga elé
már akkor is szomorúbban,
mint amennyire a helyzet indokolta volna.
Láttam az ősz, ő engem.
Álltunk a buszmegállóban, vártunk.
Hallgattunk, néztük a zsugorodó féklámpákat.
Szólhattunk volna valamiről,
de nagy volt a zaj bennünk.

Győzelem

az éjszakába hullva újra elkerült az álom
jajszó bukott ki számon agyam eltemette
győztes ifjúkorom láztól piros képeit
nem világított csak az arcod fehére
a kezem melletted virrasztott fel
húzott óra vert a sötétben elné
ztem az álom játékait kibomló
sugarait a tavaszok ünnepét
szép arcodon minden zenél
izzik lobog él aztán to
vatűnik ez a pillanat
kifakul a vágy foto
emléket őriz láng
lobban ellobban
étlen éjszaka
látomás elh
aló gyász
szeress
rejts
elí
V

Zelnicemeggy

Emeli az este a ködöt,
álomfehér csönd a rétre száll,
a vékony ágakra levelek ülnek,
amíg a hold arcomra szitál.
Magához hív a nyírfaerdő leánya:
zelnicemeggy fehérén habzó virága –
messziről imát suttog az ifjúság.

Bezártalak

Bezártalak magamba,
s most nem menekülhetek,
szöknék már, de nem lehet,
fogva tart a képzelet:
igéznek látomások,
gyötrődő lobogások,
szavak bomlanak bennem:
legyőzött a szerelem,
s kívánom, mint a fuldokló,
napjaimon átparázsló
életedet, életemet.

Álltál

Álltál a sugárözönben
Röntgen-sugár ölelésben
torokszorító magányban
lezuhanó vállakkal
nyitódni készülő
hűvös tenyerekkel
álltál a fuldokló csöndben
hallgatásra kárhozottan
befelé kiabálva
vártál a sugárözönben
Röntgen-sugár virradatban
a megszülető szóra
simogató csöndjére parázsló lobogására
ott dobogtam a szíved alatt
mellkasodnak feszültem
kilüktettem bőröd alól
hús tenyeredbe csukódtam

Daphnisz éneke

Olyan az arcod, a szemed is,
ugyanúgy simogat a kezed is,
úgy lobban fel benned is a vágy,
mint a nyári kazalban a láng,
formás két melled is úgy ragyog,
mint szerelmes szájbán a fogsorok,
kulcsoló lábad is úgy szorít,
hogy boldogan vállalom a kint,
a gyötrődés, fájdalom, harag
elsimul jó tenyered alatt,
messze fut az esti félelem,
ha öledbe hajthatom fejem,
és olyan a hangod neked is,
nem tudom, az álom neszez itt,
vagy a sípok szólnak messze lent
a völgybe nyúló réteken.
Fűszálak harmatcseppjeiben
rég kihunyt csillagok remegnek.

Ötsoros

Összébb húzódnak bennünk a vágyak:
egy ócska heverőről álmodozunk,
ahol csak miénk a fáradtság,
nem kérdezi senki örömünk,
és a falak reggelenként felkacagnak.

Vallomás

nagyon szeretlek
bogláros szellőrózsa
erdei madársóska
és újra várlak
galambvirág pókbangó
apróvirágú pimpó
de te messze jársz
indás ínfű gólyahír
gubóvirág nőszirm
arcodra szomjas
ösztörüs veronika
kamilla kék ibolya
lázás tenyerem
gyöngyvirág ernyős sárma
daravirág tőzike
hívlak gyere már
téltemető hóvirág
vicsorgó tarka sáfrány

Messze futó

Messze futó vonatok ha visznek
északnak nyugatnak keletnek
hullámozó vagonokban ébren
szundítva vagy ülve tétlen
nappalra várva mindig velem
átfutod tűnő életem
s ha rád riadok
felemelt fejjel
visszamosolyogsz
rám

Ködszítáló éjszakák

kéz a kézben láng a lángban
folyton-folyvást zuhanásban
virradatban álom nélkül
asztalomon papír szédül
álom nélkül virradatban
megvolt-hitem darabokban
egyszer-egyszer úgy képzeltem
nem gondoltam soha szebben
tévelyegtem vándoroltam
szabadultam elrohantam
kibámulok ablakomon
papír szédül asztalomon
hallgatom a sötét fákat
ködszítáló éjszakákat

Kint álomba

Kint álomba fányalodik az éjszaka,
féléber állatként nyújtózik a város,
száraz falevelek zörögnek a szélben,
csodákra váró ablakokban ég a fény.
Sötét betűkkel rajzol a képzeletem:
fehér papíron imát kulcsol két kezem,
hangtalanul, mint ahogy az emlékezet
borítja rőt lángba a téli képeket,
út mentén a tavaszi nyíló orgonát.
Egy pohár szódavíz, könyvek az asztalon,
lassú mosoly az otthagyt pillanaton,
befelé növekvő öröm, mely úgy hevít.
S azóta minden elem kanyarodó út
gyötrődés és szorongás nélkül is
befutható.

Elrejttem magam

elrejttem magam hogy megtalálhass
alkonyatból vetek neked ágyat
kiszólok érted az éjszakámból
elengedlek ha a hajnal lángol
tűnődő ujjaimmal vigyázok
ne riassza el a csönd az álmot
elrejttem magam hogy megtalálhass
szavaimból vetek neked ágyat
metaforákkal üzenek érted
végigfut a láz ha megérted
vacogsz? borítalak takaróval:
melledre hajlok perzselő szókkal
elrejttem magam hogy megtalálhass
karjaimból vetek neked ágyat
szólok a májusi orgonának
a már elköszönő gyöngyvirágnak
és neked is ne siess maradj még –
hullajtja szirmát a tavaszi ég

Vallatóra fogom

Vallatóra fogom a villámfényes tájat,
arcod hűvösét, jó illatú hajad,
rejtőzködő örömed, kezed mozdulását,
gondolataid finom gázlóit.
Elhaladsz előttem: vallatom a tájat,
remegő falevelek mesélnek rólad,
zivatarok eső susogása árulkodik,
s te állsz az ablak előtt védtelenül,
érzed, hogy nem engedelmeskedik a szíved,
botlik ebben a hiábavaló időben.
Elhagysz, de megaláz a hiány,
térdedhez, látod, nem menekülhetek.

Nyári éjjel

nyári éjjel
felragyogjon
nyári éjjel
harmatozzon
kedvem bokra
meg ne szúrjon
bú kutyája
ne harapjon
jaj szeressen
az az asszony
jaj gyúlöljön
az az asszony
várakozó
el ne fusson
toll kezemből
ki ne hulljon
az ének is
mindig szóljon
öröm rózsza
ne száradjon
minden gondom
arcra bukjon

Möbius beszélgetése Salamonnal

*Az én ágyasházamban éjjeleken
keresém azt, akit szeret az én lelkem,
keresém őt, és meg nem találtam.
Immár felkelek és eljárom a várost,
a tereket és az utcákat,
keresem azt, akit szeret az én lelkem:
keresém őt, és nem találám.*

Engedj utamra, Salamon!
Magamba kövülten állok előtted.
Te ismered a szót és a csöndet is,
a várakozás gyászát és örömét,
csodáltál kettős kupolákat,
letérdepeltél a források előtt.
Engedd el a végső pillanatot!
Értem már a természet titkait,
minden dolgok összefüggéseit,
de megbotlottam önmagamban,
leolvadt elmebeteg arcom,
görcsbe futnak bennem a mozdulatok.
Engedj utamra, Salamon!
Nem akarom megölni a lányt:
hajában fészkel minden bánat,
hitetlenség, félve mozduló öröm.
Mégis csak ő lát engem,
rácsok mögött elhaladó lépteimet,
kifosztott homlokomat.
Halántékomat ujjaival elsimítja,
megcsókol a délutáni csendben.
Nem akarom megölni őt, Salamon!
Ember szeretnék lenni, nem Möbius.

Futó percek

Futó percek futó órák
napokban mért asszony-jóság
fejem fölé bánat felhők
felszakadó szépség ernyők
gyülekeznek várakoznak
fenyegetnek nem riadnak
mi lesz velünk hogyha tél lesz?
hideg csöndtől nagyon félek
mi lesz majd ha gyöngé vállad
nem feszül az éjszakának?
ki dobantja meg a vágyad
ha két kezem görcsbe fárad?
hová készülsz messzi útra
szemem elől szabadulva?
haragodnak fenyvésében
villámodnak ívfényében
sápadt arcom holtra dermed
lángos szavak térdepelnek
negyven tölgyfa árnyékában
idő-tenger morájában

Ha eljössz

Ha eljössz hozzám éjszaka
tekinteted engem vádol,
megóvnak bennünket mozdulataid.
Elmehetsz, visszatérhetsz,
eléd kanyarodik az út.
Kapaszkodhatsz fában, virágban,
hajadon átfújhat a szél.
Ha magamra maradok
a szobában
arcra borul a csend.

Nézném az arcod

felragyog az este szeme
bokrok rányaiban az éj
a hajnallal csókolózik

arcom fintora kilátszik
aggódnak megnyúlt karjaim
megaláz a csend egészen

kifosztott már a hallgatás
bőrödbe karcolnám magam
ülnék melletted tétlenül

míg elindul az éjszaka
nézném az arcod hogy pihen:
ellepik izzó csillagok

Játék

Hajadban holdfény bujdokol,
megrebben az alvó pillanat –
jó volna, ha még így lehetne,
s nem lenne cinikus éppen ez,
és az éjszakai ellágyulás.
Koreografált jelenet a színpadon,
megtanult és tévesztett szerepek
álarcban, jelmezben, de a jövő
vonzó illúziója nélkül.
„Játszótársam, mondd...” –
hol van a játék,
az öröm öröme? s ehhez társ?
Ha leveted magadról az inget,
állsz a szobában dideregve,
s rádgombolódik a félelem.

Kettőzött némaság

A hallgatás összekapcsol vagy eltaszít?
Állunk szemben a nappal, szemben a széllal,
arcunkat elrejtjük, elbújnak szavaink.
Tenyerünkben kettőzött némaság fészkel.

Egymás elől magunkhoz menekülhetünk,
és magunkra lelni csak egymásban lehet.
Az ifjúság határán fut az életünk.
Éjszaka vállunkon alszik a képzelet.

A félelem ráncokba fut az arcomon.
Melletted magányom kifosztva kesereg.
Szédülten állunk: megrészegült alkalom,
és a pillanat érett szemként kipereg.

Áldozatra váró csönd

néhány percre óvatos órára
közénk lopakodik a látomás
kitárt tenyereinkben a pillanatok
ujjainkban emlékek botladoznak
kívül az őszi köd belül a félelem
a hiány ráakódik a szájra:
lesz vallomások nappali magánya
bűnbánón előttem térdepelsz
az áldozatra váró csöndben
gyors csókok peregnek arcodon
elhal a vágy az éjszakában

Mozdulatok

Az izmok elvadult ösvényein
éjszaka útra kelnek a mozdulatok,
messziről, a kamaszkor elhagyott állomásairól,
ahol derékig nő a fű a céltalan sínek között,
csodára vágyó óvatos tenyerekből,
hallgatások ihlető szorongásaiból indul,
az első hálószoza falaiból,
az elhagyottság olcsó pózaiból.
Felparázslanak az elfelejtett mozdulatok,
tiltakoznak, gátakat emelnek,
vágyakat, csókokat fenyegetnek.
Múltam némán tátozó őrei,
haláltól menekülő vérerek csatornáiban
fuldokló partot nem érő látomások,
ne engedjete a múltamba visszahullni,
fel kell oldódnok az időben,
mert maga alá temet
az élet.

Fehér inged úszik

halotti szemfedőm: fehér inged úszik
vérszalag bukdácsol utánad
nyakad köré citerás szomorúság
árnyékok hűvösébe temetkezik
fehér inged úszik: halotti szemfedőm
nézd a csizmád: csupa vér csupa vér
szoknyák ránca: pengeél pengeél
halotti szemfedőm úszik: fehér inged
hegedük húrjai pengve elpattannak
pentaton álmok csöndesülnek
így múlik el minden: csupa vér
ragyog az arcomon a csókod helyén

Tizennégyezer-hatszáz tíz

Tizennégyezer-hatszáz tíz remény
az éjszakák fenyvesében,
s ugyanennyi józanság a nappal
hitet oszlató égboltja alatt.
Magad gyűjtöd meg a bánat
bombához futó zsinórját
hamuszínre váltó arcod hiába lángol.
Ölelésbe szakadó rettegések
löknek a másnapok kifent kardjaiba.
A mégis-remény veled suttogja:
építhető ház pillanat-téglákból,
mosolyok kötik a falakat.
A kezed, ha tétován elindul
tizennégyezer-hatszáz tíz nappal
elhamvadni készül, s mert nagyon fázol,
betakar bennünket ez a felnőtt éjszaka.

Ha messzire

Ha messzire fut tőlünk a vonat
csodálatunkból mi marad?
Kettétört ág búcsúzó kezünk,
összezáruló ég fölöttünk.
Térdre bukó bánat szorítja a szádat,
nem kulcsolom már az éjszakádat.
Kattog a vonat, ütemet ver a kereke,
behallatszik a nyírfák éneke:
ággammal, ha hozzád érek
nyoma sem marad a télnek.

Megszerettelek olyan nagyon –
görcsbe fut bennem a fájdalom.

Köszönöm

Köszönöm a szóra bírt hallgatást,
a kamaszos ölelések lázát,
bőröd forró kitárulkozását,
köszönöm két kezed puhaságát,
csókjaid mélytengeri gyöngyét,
az első rózsza puha szirmát,
jó szavaidnak esti csöndjét,
tekinteted felgyújtó varázsát.

Úgy nézlek, mint évezredes csodát,
hitetlenül és reménytelenül.
Úgy nézlek, hogy nincsen közöm hozzád,
nem figyelem, mennyire fáj belül
ez a visszafojtott látomás,
csak ne szólna karod, szád, szemed,
ne volnál olthatatlan lobogás,
hogyan tudnám: megszerettelek.

Mert az idő

Mert az idő így mulaszt:
nincs már szédület
csak arcod félhomálya
félárbocon a remény
szárazföldnek nincs határa
kőbevesző vitorlák
a múltat nem suhogják
valaha-volt lett a tengerész
tenyere alól bámul az óceánba

Csigolyák ütközőin

csigolyák ütközőin utazunk mind a ketten
huzatos szélben vacogó félelemben
kattogó hétköznapiakon át ritkán látszik a város
messziről felsejlik a táj odavon magához
hallgatjuk a holdat permetez az éjszaka
negatív varázslat minden szava
körültünk lassú halál szövi a csöndet
megdermeszti arcunkon az utolsó könnyet
elhagyott állomásokra nem tér vissza a vonat
csak egy irányban halad mint az elárvult gondolat
valamikor... valahol... valaki... valami...
megfejtethetlen vallomásokat hallani
jó volt az íze a dércsípte galagonya
kétszer is meghalt az erdő álmaim otthona
kőénybokor kincsét kitáró vadszeder
a tanya mögött az út ő vitt engem el
villámlik dörög már harmadik éjjel
ütközőn utazom kihűlő reménnyel
a felhasadó sötétben újra látom
térdre bukik egyetlen virágom
látom látjuk mind a ketten
csigolyák ütközőin vacogó félelemben
a kardvirág vére elfolyik föld nyeli
köd vastagszik maga alá temeti
nincs mozdulatunk dermedten kiáltunk
de csak hörgünk nem rezdül a vállunk
szó ha lenne kinek szólna ebbe az éjszakába
szárnyatlan szállunk két öngyilkos árva
megérint olykor a futkosás szele
arcunkat karmolja a túlélők éneke
hitek örömök a létezés horizontján
a jövő füvetlen réten feszeng egy pányván
két öngyilkos árva szárnyatlan zuhanunk

hallgatjuk az éjszakát nincsen már nappalunk
két kisírt szemünk mint egy-egy forró kráter
hamuban hamu a partokon fellobbanó lángnyelv
arcunk barázdáit ujjhegyek be nem vetik
csigolyák ütközőin száradunk az utolsó reggelig

Háttal az éjszakának

Vörös, sárga és lila: öledben három szál gerbera
Az asztalon elszórt jegyzetlapok: kinyitott ablakok
Suttogom az ájult éjszakát, mely a múltnak adott át,
arcod színével tüntetek, hajad zászlóját lengetem.
Az idő játszik velem, ha most a szélre emlékezem,
az eső sötét függönyére, szemed rémületére.
Elizzanak a hónapok: júniusok, júliusok,
hiába óvtam megsérült a nyár, nem ölel karja már,
csak vére fogy, ereje, haláltól óvó lendülete.
A szeptemberi gyászban felsikolt és elporlad, ami volt.
Az anyag arcom nélkül még megőriz, lesz menyegző is,
jókedvbe bújtatott igened, végigjátszott szereped
majd hálás tapsokat aratnak, csak benned fuldokolnak.
Háttal az éjszakának, torkod feszítő kiáltásban,
te is némán, én is csöndben, ránk rakódott gyötrelemben.
Vörös, sárga és lila: öledben három szál gerbera.

Hazugság épül

Hazugság épül hazugságra,
de nem úgy, mint Déva vára,
nem egyetlen éjszaka alatt
omlanak össze a falak,
napokra hetek,
hónapokra évek,
megbicsaklott szenvedélyek
mélyítik egyre a réseket.
Nincsen hit a várba,
talán nem is volt,
csak az elhagyott májusi hold
ragyogtatja fel a szobát,
talán csak a szemek, a vállak,
a szomjat oltó csípő,
a gondolattalan tenyér
s az éjszaka: olyan fehér,
hogyan szinte bánt.
A mondatok emlékeznek.
A mozdulatok újra élnek.
Nem egyetlen pillanat alatt,
nem úgy, mint Déva vára,
nem egyetlen éjszaka alatt
omlanak össze a falak.
Fölénk nő a törmelék,
nem látjuk, csak érezzük.
Álldogálunk elveszetten,
nincsen hit a várba,
talán nem is volt –
mégis félünk: elveszítjük,
ami talán még lehet,
mert újra épít az emlékezet.

Átölelnék a csillagok

Egyszer levetsz magadról, mint egy inget,
kihajolsz az ablakon, szárítod a könnyet,
elnézel az utca magasában a fák fölött,
nem érzed még csak az alázó áldozatot.

Lemosod arcodról az arcomat,
ujjaim nyomát lassan elsimítod,
melleid nem ragyognak fel többé,
nem szorít magához a csodálat,

mert itt a csoda, a szóban felparázsló,
az éjszakádat felborító,
kidübögi benned a csöndet,
a szerelmes hiszekegyet,
hiszek az egyetlen folytatásban,
a megszülető kettős magányban,
hiszek az egyetlen menedékben,
a körül folyó reggeli fényben,
hiszek az illatodban,
félve mozduló mámorodban,
a hajadban, ha felragyog:
átölelnék a csillagok.

Letérdepelnek

a szavak letérdepelnek
a végső pillanatok előtt
érvelnek halkán vitáznak
kapkodnak mentségek után
haladéért könyörögnek
megtagadják a múltat
jövendőért sírnak
igazultan árván szólnak
pusztulóban is hajtanak
virágot ígérnek óvó álmot
messzelátó tisztaságot
szótlán szóval esengenek
a végső pillanatok előtt
mégis csak letérdepelnek
de a test az fölkiabál
ha vonaglik is sose enged
önmagára fordít lángot
pusztulhatnak kardvirágok
vérerekbe dermedt cseppek
akkor is kiénekelnek
néma szájjal szólíntgatnak
test ritmusán fönnakadnak
meghalt szavak éjszakája
páros csöndünk fuvolája
mert csak a test emlékezik
izmaiba temetkezik
mozdulatok ösvényein
kóborló furcsa állat
tátott szájjal szaladt neki
a megnyíló nagyvilágnak
koppant orra: nagyot vétett
megölelte akit féltett
szánta védte megszerette

múló szókkal dédelgette
és most itt áll és vitázna
szavaiban régi lángja
de a végső döntés előtt
térdre hullnak a mondatok

Mert ami

mert ami fáj csak az dalol
sebet üt rajtad valahol
nyársra tűz mint egy kardvirág
a nyári kertek illatát
kihajt benned mint daganat
a görcsbe rándult pillanat
itt állsz magaddal vitázva
csak lobog benned a fáklya
unt fény korszerűtlen szerep
belesápadsz ki érti meg?
mert ami fáj csak az dalol
sebet üt rajtad valahol

Nézzük a zuhanást

most hogy csöndesül a vágy
s csukódnak
szárnyai a szónak
megköszöntünk mindent
mindkét búcsúzónak
nézzük a zuhanást
megtagadott szemmel
simítod a számat
sebzett tenyereddel
tudjuk mind a ketten:
nincs szó magányra
nézzük a zuhanást
és szánjuk magunkat

Emlékek hímpora

Emlékek hímpora arcodon: pillanat.
A szavak elizzanak a szerelemben.
Várunk a fehérlő szobai magányra.
Ablak négyszögére várunk mind a ketten.

Belém martak. Térdedhez menekülhetek.
Ujjaimban mosdatlan szók ágaskodnak.
Meg-megdobban bennem felismert hiányod:
felöltöztet és rólad mesél a holnap.

SZAVAK FOGLYA

Mennyi halállal

Albinoni: Adagio

Mennyi halállal halsz,
amíg eljutsz a végső menedékig,
a semmitlen semmi partjain túlra,
ahonnan visszatérni se kíván az ember.
Mennyi vágygal vágyik az ember,
amíg arccal bukik a folyó vizébe,
s nem kínozza a szomjúság,
sem az esztelen alámerülés,
nem gondol a megadásra.

Mennyi halállal halsz,
amíg kifényesül a lelked,
s magad leszel a büszke folyam,
amelyben mások megmerülnek,
szótlán szóval esengenek,
te leszel a befogadó tenger,
megtelsz nagy-nagy szeretettel.
Nem gondolsz többé a múltra,
hogymennyi halállal hal az ember,
amíg eljut a végső menedékig,
sem arra, mit ér, ha a vágy mégis
visszatér.

Itt

Most nyugalom van,
nem hallatszik a város,
egy eltévedt autó suhan csak az úton.
Minden kibékül az idővel,
a borús égbolt könnyezni készül,
s azután este ereszkedik
rám.

Jaj, ha elmúlik az éjszakával,
ami még veri a szívemet,
s nem zihál többé a tüdő,
a behunyt szempillák mögött
nem látom már a múltat.
Ha a sors leveszi magáról
a szakadozott kabátot,
engemet.

Csillagfény

Egyszer csak kész lesz az ember,
s onnan visszabomlik,
foszlik róla a hús,
töpörödnek az izmok,
redőnyöket ereszt a bőr.
Leépül, ami az égig hevítette:
mámor, szerelem, szenvedély,
hit, keménység, bujdokoló szavak.
S nem is kívánja már a magasságot,
a lélek járatlan útjait,
nem lenni szeretne,
ahogy a csillagfény a földig ér.

Végállomás

Bármerre menekülsz, nincs már
olyan szeglete a világnak,
ahol lecsendesülne benned,
s partjaira találna újra a lélek.

Messze északon, ahol a hó parázslík,
s lent, délen, ahol izzik a levegő,
pálmafák között, vagy a csend
torkot szorító sivatagában,
nem nyugszik sehol sem a láz.

Idegenül mozogsz a házak és a fák
rengetegében.

Úgy hullt rád a magány,
mintha nem mutatta volna magát
évekkel ezelőtt, amikor utakra sodort,
visszhangtalan látomásokat lökött eléd,
s térdre kényszerített.

Most már ne siess, üres a megálló,
a következő busz
a végállomásig közlekedik.

Szavak foglya

Szavak foglya vagy, mióta már!
Elvarázsolt varázsló,
aki elfelejtette
az egyetlen ígét, amely feloldhatná
ezt a gonosz álmot.
Rongyolódik díszes ruhád,
köntösöd lassan lemállik,
itt-ott világít a tested,
s egyszer majd teljesen
magadra maradsz,
mezítelenül álldogálsz
a tekintetek előtt,
ha lesz még, aki halkán rád figyel.
Akkor szabadulhatsz,
ha a cserepekből
újra épületet emelsz,
nem várat, amely bezár és kizár,
nem büszke palotát, ahová nem ereszt
a marcona kapuőr.
Széles fűtenger ünnepel körös-körül,
a szélnek bókol a nyírfá az ablak alatt.
Őszinte vagy, te is tudod,
meg az a madár is,
amelyik éjszakánként megül
az öreg tölgy száraz ágán.

Valahonnan

Valahonnan Hollandiából,
ahol a nap sohase lángol,

ahol a zöld fű mindent betemet,
ahol elbukik a gyötrő igyekezet
kiválni a többiek közül,

innen a csend karéjából,
ahol lovak futnak közel és távol,
ahol a rét közepén csak Schumann
nyugtalan zenéje hallik
(éppen próbál egy zenekar),

innen fut haza a képzeletem,
hogyan elérje még száradó gyökereimet,
s fellélegezzek, mielőtt eltűnik a nap
a fakó horizont mögött,

amikor már emlékké válnak
az átizzított nyári éjszakák,
nem szól az elcsendesült mámor,
csak a szív kopogja furcsa ritmusát.
Otthon a forró júniusban megöli magát
a rettenet.

(Hollandia, 1992. június 5.)

A csoda szomjúsága

Üldögélsz a töltés oldalában:
előtted a mozdulatlan folyó,
amely azonban halad,
öntudatlanul, étellel gazdagon.

Nézed a folyót, a múltra gondolsz,
messzi városokra, ahol fiatal
lányok lábait simogatja a víz,
amikor belelépnek, hogy messzebb,
a jövő felé vessenek vágyakozó
pillantást.

Szép arcukat elviszi a folyó,
s most formát kap a széttörött
álom, amint behunyod a szemed,
hogyan a kép rád találjon.

Kihajt bennünk az elvágódás,
nem csupán a csoda szomjúsága,
s itt a töltés oldalában
üldögélünk a jövőre várva.

Elindulni

Elindulni az ösvényen,
amely úgy kanyarog,
hogy nem néz vissza.
Elindulni, elhagyni a várost,
amely részt kér belőled,
fölszja a véred,
rátelepszik a tüdődre,
a szívedben zakatol.
Elhagyni a nem létező
birodalmakat, az esztelen
tipródást, a seholsem-volt
vágyakat, s lerázni
a hamis illúziókat.
Menni az ösvényen,
amely az égbe fut
előtted.

Éjszaka

Hallgatom az éjszakát, csillagok fénye zuhog,
levelek mozdulnak a vállam fölött,
megáll a szél is a fordulónál,
várakozik, aztán elindul újra.
Nyugtalan lélekkel figyelem a csöndet,
kiüresedett a vidék, mint bennem a láz,
elnémult a szó, viharvert legény a szépség.
Mire várok ebben az elgyávult éjszakában,
a szó lukadozott sátora alatt?
Nem ment meg a csillagok fénye,
a mozduló levelek a vállam fölött
csak a könnyű szélre vigyáznak.

Csak a bánat

Csak az élet mondható el nem a halál.
Nem az udvaron bóklászó hallgatás,
nem a horizont fölé emelt tekintet,
az elvágyódás a parttalan semmibe,
amelynek mélysége és kiterjedése,
igazsága és gyalázata sincsen.
Ami elmondható, arról mégis hosszan,
befelé fordulva hallgatunk,
mint amikor hosszú útra indul az ember,
s megül a szoba közepén,
mert arra gondol, hogy van-e onnan még
remény a visszatérésre.
Az öröm nem beszél, hanem nevet.
Nem ad szárnyat a gondolatnak,
csak a bánat szónokol.

Végképp

Álltam a kerítésnél, és néztem az időt,
lassan közeledett a fűtengerben,
hullámozott a haja, ahogy átfűjt rajta
a lejtőn meglóduló szél.
Vajon mit akarhat?
Egyszer lehajolt, felvett valamit,
forgatta a kezében, s mint haszontalan
dolgot maga mögé dobta.
Nem tudom, mi volt az,
de megfájdult a szívem,
s megborzongatott a szél.
Megállt előttem, rám nézett,
s kezet nyújtott.
Akkor már tudtam, hogy a tengerben
végképp elmerülünk.

Amit lehet

Mára mindent elfeledtem,
a madarak nem húznak felettem
párhuzamos vonalakat,
mint régen, a mesében,
amikor az erdő szélén üldögéltem,
s fölöttem szárnyak suhantak,
bennem meg álmok virradtak
tavasztól késő őszig.

Akkor mindent megszerettem,
a madarak elhúztak felettem,
becsukta szirmát a virág,
mint régen, a mesében,
de nem hervadt el a csikorító télben,
s kezemben fészkelte a világ,
és űzött, mint a szomjúság
megélni, amit lehet.

Néhány órája

Ülök a szobában, rámrakódik a magány
filozófiája: az elveszettség.
Színtelen a világ, mint a rémület,
formátlan, de a kiterjedése,
a súlya végtelen.
Nincs íze a nyárnak,
a kacérkodó napsugárnak,
csak a csönd növeszti szárnyait,
felleget borít a vállamra,
szememet homályosítja.
Néhány órája, hogy elmentél.
Tengerek hullámanak a szemeidben.

A felhők

Nézem a kisfiút, tenyerével
a messzi égbe bámul,
vagy talán nem is a felhőkben
sétál, hanem a múltban kutat
valami elérhető vágy után.
A kisfiú befelé figyel,
hallgatózik, kifutott valaki
az ég peremére, hangosan dörömböl,
de senki sem nyit ajtót.
De ki is válaszolna?
Nincs a múltban senki,
elköltöztek a madarak is,
nincs csak a növekvő magány,
amely a felhőket az égre
borította.

Ha volna

Ha még egyszer lehetne,
s volna, ami már elhagyott,
ha nem lenne kifulladásig
végtelen út előttem.
Ha a remény ágbogán
nem akadna fenn az idő,
s ami itt maradt
nem volna végképpen elveszett.
Annyi minden volna, ha lehetne.
Nem szólnék ellened,
de magamat se bánтанám.

Forrás vize

Valaha-volt mély mederben,
valaha-lesz végtelenben
bandukolunk mind a ketten,

fölöttünk az éjszaka,
mögöttünk az út pora,
bennünk meg a hallgatás,
a megbicsakló vallomás.

Valaha-volt folyó partján,
üldögnénk, ha lehetne,
kezem arcodon matatna,
kiúsznánk a végtelenbe.

De fölöttünk az éjszaka,
vállainkon a hold pora,
forrás vize vígan habzik,
kicsi arcod könnyben ázik.

A hegyháton a fenyőfák
kihallgatják az éjszakát,
bennünk pedig riadót fúj
a boldog otthontalanság.

Minden nap

Ülünk csendben, elveszetten,
az ablakon féhéren izzik a jégvirág.
Nézzük magunkat befelé
kiabálva, mint két árva.
Könnyünk sincs a halálra,
mint ahogy nevetésünkben
sem fürdenek a hegyoldalak.
Mi is lenne, ha volna remény
a feltámadásra?
Nem tudok más lenni, virágzik
bennem a bánat, távoli vendég
nálam az öröm.
Jókedvem sátora alatt
kicsi arcod minden nap
megázik.

Csendes ágyban

Mi maradt mára?
Szép arcod félhomálya,
csak a könnyek,
melyek jönnek,
ha szívem messze kóborol.
Pedig más volt rég,
nem voltam még emlék,
ha nem vágyban,
csendes ágyban,
elküldtem minden éjszakát.
Mi maradt mára?
Szép arcod félhomálya,
újra veled,
és életed
tenyeremen egy pillanat.

Valamit kellene

Finnországban esik a hó –
odahaza a tavasz lángol.
A zsalugáter résein át látom:
Finnországban esik a hó.

Odahaza kilépsz a házból,
arcodon a tavasz lángol,
rám gondolsz a lassú ébredésben:
nem tehetnéd soha szebben,

mert vágyom rád e rettenetben,
ahol szoknyák ránca se rebben,
ahol sítalpakon fut az idő,
és tompán fénylik a nyírfa erdő.

Valamit kellene magammal tenni,
ujjongani, a világot szeretni,
amikor Finnországban esik a hó,
odahaza meg a tavasz lángol.

Még látom az arcodon az éjszakát,
az elfojtott vágy finom bőrnyomát.
Messze vagyok, nagyon távol –
otthon meg a tavasz lángol.

Estéli hallgatás

Csak szótlán vallomás kellene,
a térdhez törleszkedő ragyogás,
hallgatni, ahogy a nyírfákról
csöndesen zuhog a fény.

Megfejteti a tünevező neszeket,
a szembehunyás gyöngéd varázslatát,
amikor útjára indul a képzelet,
s szárnya nő a puha suttogásnak.

Csak szótlán vallomás kellene,
minden szemben elfér a világ,
amely vásárra viszi a szavakat,
hazug portékát csinál a beszédből.

Maradna az estéli hallgatás,
a hajnalok tiszta zenéje,
a felébredés boldog szájíze,
hogy itt van ez a nap is,
kitárja röptető szárnyait,
csak maradj csendben:

a pillantás a szívedig ér.

Szótár

Nézd csak, kezemről egy szó
elrepült.
Leszáll-e valahová, nem tudom.
Otthontalan az ige főnév nélkül,
amelyet megszólíthatna.
Ha egyszer elmegyek,
ne lapozd a szótárt,
hiányoznak azok a szavak,
amelyek visszahívhatnának
odaáról.

Ahogy elmentél

Ahogy elmentél, havazott a szívem,
nem csodálta senki a varázslatot.
Álltak, ettek, ittak,
beszélgettek valami semmiségről.
Pedig elmentél; utánad úszott
a bánat, mint valamikor régen,
az ünnepi mesében,
ha elment a legkisebb, aki jó volt.
Hiába hívtalak, üres szó volt
a könnyörgés.
Lehajtottam a fejemet. Láttad?

Könnyek nélkül

Hány éve már, hogy melléd sodort
a bennem dúló nyugalanság?
Azóta kortyolgatja vérem az idő,
menekülök, mintha lehetne elfutni
önmagunk elől.

Hová is, merre?

A születés előtti csend messze van,
s legalább ilyen reménytelen.
Hányszor nem mondtam, hogy szeretlek,
pedig a mozdulataim ezt suttogták,
ezt üzente a tekintetem,
ezt fecsegte a hallgatásom.

Lázálmaimba nem jöttél,
s most már nem is hívlak,
amikor télbe csikordul a vágy,
és súlyos szavakat kiabálnak
a jegenyékre szálló madarak.

Csak legyen erőm a végső pillanatra,
megállni könnyek nélkül,
ahogy búcsút intenek
az állomásról elinduló
személyvonatnak.

Szárnyatlan szálló

Aki elment, többé már nem köszön,
kihúlt a lépte a küszöbön.
Szomorú tekintete nem verődik
a ház faláról vissza.

Elfojtott könnye lassú tengerár,
középen egy eldobott rózsaszál
úszik a vízben céltalanul,
amíg lassan a mélybe ér.

Mindenki elbukik, aki él,
a nap korongja is a földig ér.
A víz fölött sirályok vadásznak,
a zsákmányt a parton leejtik.

Szárnyatlan szálló gondolat –
papirom foglya így marad.
Ha elnémul a kiáltó száj,
csend motoz a porlepte úton.

Égi vadász

Elvegyülök, mint egy vadnyom
az éjszakában, nem talál rám
semmilyen vadász,
legfeljebb az égi mezőkön kóborló,
de annak olyan bánatos a szíve,
hogy nem foglalkozik
a földi világgal,
így aztán azt teszem, ami éppen jólesik,
meghajtom a fejemet
minden vadvirágnak.

Kalimera

Egy picinyke fénysugár,
amely elsőként sietett meghalni,
amikor szemhéjaimat feszegette,
a tenger üzenetét hozta,
a tengerét, amely jelen nem valóan,
mégis ott lüktetett a szobámban.
Messziről jöttek a hullámok,
megcsúszott rajtuk a reggeli fény,
olykor mérgesen rácsaptak a parti kövekre,
de jöttek rendületlenül, múlhatatlan
lúktetéssel létezésük óta.
Úsztam a láthatatlan tengerrel izmaimban,
szerettem volna visszatérni
erre a partra itt, ahol megfeneklett
az ágyam,
de olyan nehezen ment az ébredés,
pedig tisztán hallottam,
amint az elhaló fénysugár
még elsuttogta: Kalimera.
Jó reggelt!

PARÁZSLÓ SZAVAK

Hajnali vers

Ágaskodnak az igába fogott szavak,
vágatnának, de heveder feszül a sügynek,
a lovas türelmetlen, repülni szeretne
a habos csillagokba.

Hajnal lobban az éjszakába,
mocerogva szétterül az álom,
könnyeznek némán a fák,
valaki halkán átbukik a halálon.

Micsoda végzés fut a csendbe:
árnyéktalan lobogás, mely csak világít,
eleven tűz, pusztít, de életet hajt.

Ráborul a hallgatás a vállakra,
dédelget, becézget, kihallgatja
a szív gyorsuló ritmusát.

Parázslík

Parázslík a szó a számban,
meghalok a hallgatásban,
feláldoznak a reggelek,
közönybe bújt tekintetek.

Elizzanak a nappalok,
éjszakára már seb vagyok,
láztalanul hullám dobál,
ablakomban csend kiabál.

Odakint a néma felhők
keresik a nekik tetszőt,
jégstilánkra rózsát tűznek,
halott hajnalt így üzennek.

Vasárnap

Ma minden olyan fájdalmas,
az éjszakában lassú nesz motoz,
csupán a lélek friss üzenete:
a virágot bontó büszke mámor
forgolódik. De vajon kell-e
más, mint ami elkövetkezett?
A világra némán hull a hajnal,
s egy árnyék halk lélegzetvétele:
tenyérbe simuló árva homlok.

Máglyán

Fellobbanunk, mint a máglya:
gyors tűzön pörkölődünk,
elfut a kíméletlen pillanat,
s nincs idő, hogy szép arcodon
a vágy nyomait még eltakarjam.
Tele van veled a világ –
utolsó lélegzetvételemben is
ott dobogsz mellkasom börtönében.
S ahogy befutnak a büszke lángok,
jajkiáltásod visszaverődik
megsápadó arcomról.

Hívtalak

Hívtalak szóval, zenével
az éjszaka énekével
bűvöltem az enyhe szellőt,
homlokomon sötét felhőt,
nem jöttél virradatban,
elmaradtál fényes napban,
de mire újra este lett,
a világom már szétesett.

Térdednél térek

Hiába minden rettenet,
a csend eltol magától,
útfára enged, mint a szél
a hajnali álmokat.
Térdednél térek magamhoz,
s mint aki azért volt valaha,
hogymost újra lehessen,
fejemet fúrom csalitos öledbe.

Ne hidd

Ne hidd, hogy a vágy hamis útra tévedt,
s elhagyhatja a rég óhajtott menedéket,
hogymothontalan a sírás,
és könnytelenek az éjszakák.
Ne hidd, hogy feljön a nap a hegy mögött,
s nem takarja felhő az eget,
hogyma madarak boldog szárnyalással
minden reggel ünneplik az életet.

Szomorú szemem

Szomorú szememben zöld a tenger,
s nagyon messziről jön a hívás,
csak suttogás, amire hozzám elér,
bőrömet borzolja a drága hang,
dobál a meg-megújuló kétségbeesés.
Milyen áramlatok indulnak odalent
a zöld hullámok bársonya nélkül,
ahol már nem simogatásra gondolunk,
hanem a félelem szorítja torkunkat?
Szomorú szememben zöld a tenger,
nem törik meg rajta a fénysugár,
elnyel mindent, a villámok ezüstjét,
a tornyosuló felhők falánk árnyékát,
a napot, amikor elfekszik a horizonton,
s a rémülettől felgyűrődik a homloka.

Nincs nyugalom

Nincs nyugalom a föld alatt,
csak a föld lelke muzsikál,
nincsen vágy, sem esztelen remegés,
sem a csípődöt körülfutó ölelés.
Csak a föld csendje muzsikál
halott fülnek hallhatatlanul,
szíved ritmusát kalapálja,
mosolyra fakaszt, hogy ne feledd:
neked szól ez az üzenet,
ami támad a föld felett,
kedves szóban, ölelésben,
felparázsló, büszke vágyban,
mozdulatban, nevetésben,
napot szülő boldog fényben.

Lakodalom

Tombol a násznép, zúg a lakodalom,
remeg a fal, izzadva dől a mámor.
Hol van még a kakaskiáltás,
amely beszegi az üvöltést,
a harsány jókedvet, az önpusztító
büszke lobogást, a kivagyokiság ígét?!

Forog a tánc, izzadva dől a mámor,
szép a menyasszony, arca csak úgy lángol,
kihajtott a vágytól, izzik a láztól.
Pörög a sokadalom, megremeg a tánctól,
csak egy valaki ül a széken
szendergő szobrába fagyottan:
lehajtott arcán könny csorog.

Egyedül

Fojtogat az éjszaka, elkerül az álom.
A nyálkás sötét bebújik a bőröm alá,
s burjánzik, nő, dagad, keményedik.
Ablakszemek figyelnek az úton,
megrettenve álldogálnak a fák a parkban,
zsugorodnak a magukra hagyott bokrok.
A csillagok remegnek az égbolt
foszladozó szoknyája alatt.
Itt maradtam. Egyedül.

Álom

Amikor elfáradok, húz az ágy,
az álom mégis elkerül.
Nézem, de nem látom a világot,
körben a házakat, a fuldokló fákat.
A felvillanó fényben az arcodat látom,
ajkaid furcsa fintorát,
szemed rejtőzködő mosolyát.
S ettől hirtelen melegem lesz –
a viaskodó szélben férfias könny
remeg az arcomon.

Nélküled

Olyan lassan telnek a percek,
amikor nem vagy velem.
Lapozom a múltat, hátha megjelensz,
kilépsz az ajtón, elindulsz az úton,
mert tudom, láthatatlan
erők vonzanak.
Várok, mit is tehetnék,
pedig szívesebben ölelnélek,
érezném arcod bársonyát,
s magamat – veled.
De nem lehet,
hiába rajzol a képzelet,
elbukik ez a nap is – nélküled.

Éjféli hold

Hallgatom a zenét. Elbújt a hold:
sötét felhőt húzott magára.
Éjfél közelít. Az ágy, mint sírgödör
várja áldozatát.
Nem tudok meghalni,
amíg szól a zene,
s a hold is bújócskát játszik.

Ülj az ágyam szélére:
riaszd el keserű álmomat!
Hallgatlak. S ahogy elmesélsz,
hirtelen a hold is felragyog.

Szegényen

Három nap nélküled,
kitépett szíromlevelek
a feltámadt szélben.
Ideges rohanás,
és szavak után kutatás
az új végtelenben.
Három nap rettenet,
hová bújtál, te, képzelet
lázam börtönében?
Magamba fordulok,
talán lesz elegendő ok
látni téged fényben.
Vagy, ha már nem látszik,
ami szívedig parázslík,
meghalok szegényen.

Nehéz sírás

ma rám talált a szerelem:
gránát robbant a szívemen

riadt madár az ég alatt
szárnyát zárta és lezuhant

tűzbe vágyott hagyni álmot
megtalálni boldogságot

így lettem én beteg vándor:
koldus előtt meleg jászol

ízes étel asztalodon
nehéz sírás szép arcodon

Ma minden

Ma minden lélegzet – nélküled.
Hiányoddal büntettél,
s én mint a végsőkig elszánt bűnös
már-már feladtam magam.
De nem tudom, lennél-e börtönőröm,
szigorú foglárom,
aki éjszakánként cellámba vonul,
s megadja magát a vágynak.
Vállalnád-e, hogy végrehajtod
a szigorú ítéletet,
amely neked szánta sorsomat?

Hullám

Hosszú utazásra vágyom veled.
Megpihennék hajad sűrűjében,
megmásznám nyakad meredélyét,
s szomjamat oltanám, ha a csókokat
te is akarnád.

Melleid ujjaimra vágyakoznak,
a simogatás felkavaró csöndjére,
amikor elindulnak a lassú hullámok,
s nem tudod, milyen időt mutat az óra,
tegnap van-e, vagy már a záporos holnap,
s mindegy: zenekar lett a bőröd,
szerelem-szimfóniát muzsikál,
s egyre hangosabban zuhog a zene,
mint amikor földomlás közelít,
rabul ejt a mozdulat.

De én se szólok többet, öled előtt térdepelek,
s várom: maga alá temet a hullám.

Öledben ringass

Még nem tudom, mit mondok,
ha földig ér az éjszaka,
s észrevétlenül megmoccannak
az elfelejtett álmok.

Kiszolgáltatott arccal
figyelem a készülődő vihart,
amely mellkasomban fészkelődik,
s robbanásra vár.

Mit is mondhatnék:

magamra hagyott a világ, körülfalaztak az évek,
s a repedéseken csak a könny,
csak a bánat szívároga át.

Ne engeddd, hogy megöljön a szó,
öledben ringass, halálíg.

Ki ad választ?

Ha arcomra kövesül a bánat,
ki lázítja fel az éjszakádat?

Kinek suttogod a hiszekegyet,
ha már elfeledted azt az egyet?

Melletted kinek a csöndje virraszt,
ki nyújtja az álmoknak a vigaszt?

Kérdésekre ki ad akkor választ,
ha arcomra kövesül a bánat?

Nincs élet

Egyszer elhagyom a várost,
háttal fordítok a házaknak,
a reménytelen zajoknak,
a fuldokló fáknak,
az embereknek,
s elindulok oda,
ahonnan nem érkezik hívás,
s akik ott vannak se tudják,
hogy én is velük vagyok.
Magammal viszlek,
mert nincs nélküled
napfény, zaj, fa,
nincs nélküled lélegzet sem,
nincs élet, se halál.

Hiányok

Ha reggel arra ébredek,
hogy nem vagy velem,
felhő borítja be
kék egem.

Ha megszöksz az éjszakából,
a lelkem elsötétül,
s vad viharok
támadnak.

Karnyújtásnyira

Éjszaka újra rám tört a bánat,
s mint aki utat tévesztett:
testem köré hurkolódtak az ágak,
nem mehettem, ahová a szívem hívott,
csak forgolódtam, száraz levelek
pödörödték izzadt tenyeremben.
Mi lesz velem, mondd?
Szemem fényét félelem fakítja,
mellkasomban buta álmok.
Karnyújtásnyira, mégis távol:
hiányzol az éjszakámból.

Hajnalban

Térdre hullottam,
s mint akit megvertek,
nem remélve semmit se már,
csak még egyszer beszívni
a közeledő hajnal illatát,
úgy vártam a csendben.
Jött is lassan lopózva,
felkúszott a hátamon,
befúrta magát a hajamba.
Megadtam magam a sorsnak,
de az utolsó pillanatban
tekintetem beléd ütközött.

Eltűntél

Úgy eltűntél, mintha a születés
előtti csendben várakoznál.

Meglehet, nem rám,
hanem valami boldogabbra,
örömré, ami úgy hevít,
hogyan felemel magához.

Süvít bennem az elveszettség,
késik az önfeledt ölelés,
becéző ujjaimban hallgatás,
szemedben bujkáló könnyek.

Vigyázz reám, vigyázz nagyon,
maga alá gyűri a fájdalom.

Elsuttogom

Fejemet fúrom csalitas öledbe –
milyen régóta már csak az álom,
a féléber szendergés az ágyon,
az árnyékok hűvösében
az elhagyott mozdulatban,
az óvatlan pillanatban.
Kezed nyomát dédelgetem,
s arra gondolok:
mielőtt végképp elmúlok
még megállok a küszöbön,
s elsuttogom a nevedet.

Lobogtunk

Egymás mellett feküdtünk,
s mint amikor ringatózunk
a habok hátán,
elmélyült bennünk a nyugalom.
Nem vágytuk a partokat,
sem az öböl árnyékait,
kilépett belőlünk a világ,
s magával vitte nyúgeit,
a napok hordalékát,
a hiábavalóság ígét.
Magunkra maradtunk,
egymás testébe hullva,
egyetlen áramkörben
lobogtunk, mint a máglya.

Ölébe vesz

Egyszer csak felbukkantál,
a kusza nappalban rám találtál,
s odalett minden rettenet,
félelem és remegés.

Maradj még itt, halkan velem,
amíg felfedez a tekintetem,
s annál is tovább,
amíg ölébe vesz a halál.

Csöndes szólam

Nem láttalak, pedig mindig látlak,
napsütésben, sötét éjjel,
behunyt szemem mögé rajzol
óvó képzeletem.

Lennél bárhol is, mindenütt
rád kiáltana a szívem,
fölfedezne a nyugalanság,
ami körülkerít mindenütt.

Megtalál a hangod,
kihallatszik a csöndes szólam,
a bátortalan vallomás
elér hozzám és felvidít.
Szemed menekülő pillantása
fogva tart, nem ereszt.

Minden leszek

Elfelejttem magam,
láss olyannak, amilyennek szeretnél,
amilyennek a felfedező izgalom
sejtjeidbe égeti megtört alakomat.
Nem leszek más, csak az,
akinek megláttak szemeid,
s akinek a várakozás napjaiban
magadnak szeretnél.
Minden leszek, ha akarod,
csak nyugtasd rajtam szemed,
s érints meg minden pillanatban,
hogy megéljem a holnapot.

Faggattalak

Kilódultam az álomból,
s mint aki féléberként önmagát keresi,
elindultam visszafelé az éjszakában.
Rád találtam. Ott ültél szemben velem
az asztal túlsó oldalán.
Néztem az arcodat. Szép volt. Gazdag.
S mint aki kincset rabol, faggattalak,
ajkaidat néztem, felfehérlő fogaidat,
nyakadat, vállaidat, melleid
megbújó lomha árnyait.
Szép voltál és gazdag és szerettél.
S mint aki keresi a szóval
elmondhatatlant, úgy néztem rád: segíts!
Oldd fel bennem a görcsöket,
a vágyba futó ígéket,
a szótlanságba dermedt látomásokat,
érints meg parázsló ujjaiddal,
hogy elevenedjen meg újra bennem
a lélek!

Kiléptél

Kiléptél az árnyékból,
s egyszerre felragyogott az arcod,
esti fények bolyongtak nyakadon,
bőröd bársonyán szél fészkelődött.
Megláttalak, s újra tudtam,
csoda vagy minden rezdülésben,
amely felizzik, ha szívemre talál.
Botladoztak a szavak,
nem értek el hozzád, mert zsongás,
emberzsivaj vett körül.
S én nagyon bántam,
hogy elvesztettem ezt a gyönyörű
pillanatot is.

A folyó

Mint a folyó, ha árad,
sodor magával levelet meg ágat,
építi és rombolja a partot,
úgy áramlik bennem a szerelem.
Behunyom a szemem, s azt hiszem:
ott ülsz valahol,
s nézed a folyót, ahogy árad,
sodor magával levelet meg ágat,
kavarog benned a szerelem.
Úszom az árral,
s látom, felállsz és integetsz,
vizes arcomat ellepi a könny.

Halhatatlanság

Ha messzire sodor a nyugalanság,
s úgy érzem, minden véget ért,
ha nincs már remény, s élni sincs miért,
görcsös ujjakkal mégis beléd fogódzom,
mert nem tudom, van-e halhatatlanság,
van-e öröm – kívüled?

Tenyereden

Szép szemed hajnali csillag,
beragyogja az éjszakámat.
S amikor átjár ez a fény,
nem tudom, mi történik velem,
eleven vagyok-e, vagy halott.
Csak azt érzem, hív a magasság,
s vonz e messziről jövő fény.
Amit tudok, te tudod velem:
tenyereden hordod életem.

Reggelig

Vállamra ül az éjszaka,
lassan elindulnak a vágyak,
s téged keresnek az ösvényeken,
csillagfény porlik utánam,
hiába, nem talállok.
Vagy rossz helyen kereslek?
Végigzuhanál a hűvös ágyon,
kikapcsoltad a küvilágot,
a sötét maga alá temetett.
Mindegy. Megvárom a reggelt.

Bársonyos öledben

Belebújnék bársonyos öledbe,
s csöndesen elringatnál.

Farkasaimat elereszteném,
megvédenél minden haláltól.

De magamtól van-e menedék,
ha a sorsom újra támad,
felemelt kezed elriasztja-e
visszatérő, gyötrő álmom?

Ma még minden így marad:
bársonyos öledben ringatózom,
s megérintem puha szádát.

Önfeladás

Mint aki rabságból menekült,
s átúsza a folyókat,
hallgatta éjszaka a fák zúgását,
a lopakodó vadak surranását,
s lassan megtelt félelemmel,
nyitott szemmel aludt,
mint az elkárhozott halottak,
s nem volt már más csak az önfeladás,
a reménytelenség hívó hangjai,
így érkeztem meg hozzád.
Várom, hogy egyszer megérintesz,
talán akkor újra lehetnék.

Ott jársz

Egész nap rád gondolok,
mert valahol messze vagy,
s nem ér el két kezem,
nem látom, ahogy közeledsz,
megigazítod a frizurád,
hirtelen rám ismersz,
és felragyog az arcod,
mert ott jársz, ahol én.
De mint akit rajtakaptak,
most mégis elpirulsz.

Mi jöhet még?

Ha lehetne több érzés mozdulatban,
több vágy ebben a pillanatban,
ha lehetne más, mint bőröd tánca,
s kellene más, mint szíved vágya.
Mi volna még, nem tudom.
Mert engem te mindig kitakarsz,
olyan vagyok, mint akit seb borít,
eleven fájdalom, dobál a láz,
mi lesz velem, mondd, mit akarsz,
eléget ez az ostoba nyár.

Mi jöhet még, nem tudom.

Kettős fájás

Olyan nehéz most másra figyelni,
téged várlak minden mozdulatban.
Puha árnyékok futnak át szobámon,
mintha megérkeznél, átkulcsolnál,
s elűznéd feltámadó félelmeimet.
De nem jössz, gyötrödsz valahol,
feltartóztat az újra nem lehet,
s pontosan érzem: kettős fájás
sorvasztja mellkasod.

Megérkezel

Nehéz ma minden gondolat,
ilyen lehet a sötétzárka,
ahová nem érkezik hívás,
s ahonnan nem jön jajszó,
csak csendes sírdogálás
virrasztja az éjszakát.
Súlyos terhem a csend,
kiabálni nem bírok már,
kapkodok levegő után,
s várom a felmentő ítéletet.
Talán mégis megérkezel.

Szimfónia

Hiányoztál.
Mindenütt kerestelek.
A fák mögött, a felhők haragjában.
A szemlehungyás ólmos fáradtsága
eltakart.
Pedig milyen jó lett volna,
ha a hangodba burkolózom,
s megtelik zenével a lelkem,
szimfónia zeng, ha rád
gondolok.

Közelebb került

Nem mondhattam el mindent,
s most fuldoklom a szótól.
Szorongás hűtötte a vérem,
folytonos gyászban ünnepeltem.
De ahogy nem álom lett,
s közelebb került a rettenet,
úgy vágyom egyre hevesebben
elmondani magamat.
Segíts, hadd suttogja el a szám,
mi történt egy nyári éjszakán,
amikor arra vártam: belépsz
a fölém boruló sátorba.
Nem jöttél, s ez már így marad –
helyetted itt a reggel.

Villám

Kiszolgáltat a szerelem:
bomba robbant a szívemen.
Felhők mögött villám fénye:
messze cikkant föld reménye.

Üzenet

Majd eljövök, ha több fényt
ragyoghat rád az arcom,
ha nem bujkálok a felhők mögött,
s nem vetülnek buta árnyékok
az életemre.
De addig csak a baráti mítosz
sugárzik tekintetemből,
amely – könnyen lehet –
túlél engemet.

Arcod derűjében

Ha szemedbe nézek, erős vagyok,
jöhet bármi, csak nevetek.
Arcod derűjében én is megfürdök,
s tiszta leszek megint.
De ha szomorúan lehajtod a fejed,
s pilláidon ott remeg a könny,
átfut rajtam a félelem.
Aztán hirtelen ledobod a szoknyád:
mindketten újra nevetünk.

Kettős fal

Nincs erőm küzdeni,
mert félek az elbukástól,
önmagam szégyenétől.
Mi jöhet még?
Láztalan éjszakák
hűvös nyugalma, a józanság
fehér fénye.
Maradok hát, bekerítve
a kettős fal börtönében,
s ha hajnalban felriadok,
letörlöm arcomról a könnyet.

Kora ősz

Szőlőszemek íze a számban.
A koraősz lírai üzenete
úgy jut el hozzám, mintha
erejét próbálná a nyár,
pedig szeptember ez már,
vagy inkább borús október,
amikor számolgat az ember:
mennyi van hátra az évből,
s mit kínál az élet,
amely összegubancolódott;
s a tenyéren a sorsvonalak
azt jósolják: menekülj,
érezd a szőlőszemek ízét,
lassú falevelek
táncolnak az arcod előtt.

Látomások

Borús nappal búcsúzik a nyár,
hideg eső veri az ablakomat,
fiatal fák hajlonganak a szélben.
Összehúzódik bennem is a világ.
Földrészek kéklő távolsága,
tengerek zölden gyűrődő hullámai,
az idő és a tér közöttünk.
Látomások íze a szánkban,
múlttá szelidülő nappalok,
a kísértő éjszakák nélkül.
Látomások íze a számban:
türelmetlen igék a vágyban.

Várakozás

Várom, hogy megérints,
s felkiáltssanak a tárgyak a szobában:
itt vagyunk mindannyian!
De csak a falióra zenél,
bennem meg térdre bukik
a bizakodás.

Kibomlasz

Kibomlasz a ruhádból,
felveszi tested az enyémet,
együtt hullámozunk,
formás formává fonódunk,
s eltűnik minden, ami volt.
Ne félj, nem vet partra
semmilyen vihar!

Fában, virágban

Felderítő leszek, ha messze bujdokolsz,
bejárom a földet, átúszom a folyókat,
tenyereimbe veszem a hegyeket,
a mélységeket és a magasságokat
bejárom minden éjszaka,
csak megtaláljalak.

Gondolj rám, s eljutok hozzád,
hiába állnak utamba erdők, emberek,
gonosz szellemek, sanda szándékok,
csak gondolj rám, ha földig ér
a bánat, s az arcodon matat az ősz.

Ott leszek fában, virágban,
a bőrdet borzoló napsugárban.
Ott leszek, ha már nem leszek.

Mozaik

Állsz a túloldalon,
köztünk autók, emberek,
lárma és tülekedés;
eltakarják az arcodat,
úgy kell összeraknom
az elfutó pillanatképeket.
Ajkaidat figyelem,
üzensz valamit:
hirtelen mindent megértek,
s átszáguld rajtam az öröm.

Ha most

Ha most elmennél,
utánad futnának az utak,
az elveszített évek sűrűjében
magára maradna a remény,
s nem volna más,
csak az éjszaka üres csendje,
amely megfojtja a vágyat.

Ha most elmennél,
utánad kószálnék én is,
mert magaddal vinnéd
a keskeny ösvényeket is,
amelyeken elbotorkálok
naponként hozzád.

Elfutnak

Elfutnak tőlem a szavak,
s téged keresnek
nappal, amíg várom,
hogy egyszer mégis rám találsz;
éjszaka, amíg szivárog
a fény szobámba,
s a csillagok elbuknak
a reggel küszöbén.

Birodalom

Az én birodalmam
lábbal könnyen bejárható,
nem jelzik cölöpkarók,
sem elsárgult térképek.
Nem állhatok a tornácra,
amíg csendesen emelkedik a nap,
sugarai nem jelölnek határokat.

Az én birodalmam
lábbal nem taposható,
s csak azt engedem
erre az ember nem látta vidékre,
akit magába zárt a szívem.
Aki megérti: amit kezével szorít,
s magához von féltékenyen,
azért nálam semmi se
kapható.

Kiáltás

Körös-körül sírtak a fák,
szeptemberi eső áztatta a tájat.
A folyó felől halk kiáltás:
zuhanórepülésben egy sirály.
Álltál az esőben, rám néztél,
s messziről is jól láttam:
az eső és a könny
összefolyik arcodon.

Ne hidd el

Ne hidd el nekem,
hogy nem illik a szó,
s a lélek nem muzsikál,
a sodródó csónakban
arcunkat a fűzfa nem simogatja.
Velünk él a vers,
igazsága a mi igazunk.
Ha az idő átrohan felettünk,
nem marad belőlünk semmi,
se szó, se látomás,
s az igazság visszfénye
feloldódik a közeledő
virradatban.

Kilincs

Ha egyedül maradok,
s mellettem csak a lámpa virraszt,
kihallgatom az éjszakát.
Fekszem a hűvös ágyon:
így volt, ennyi volt.
De nem nyúlok gyógyszer után,
nem hív a kattogó kerék.
Várom, hogy megállsz az ajtó előtt,
s a kezéd nyoma ott marad
a kilincsen.

Az idő

Fészkelődik a hajnal.
Talpam alatt az ösvény pora.
Elindultam.
Vissza sose térek.
A fény mégis kirajzol
az időből.

Tele van

Tele van veled a világ:
itt láttalak, ahol most leveleit
hullajtja a gesztenye
s színét kiabálja
az út mentén a virág.
Itt tartott fogva az ablak,
s csak én tudtam, mennyi dallam
szorult tekintetünk közé,
vártuk, hogy tűnjön el a félelem,
mert a vágy velünk maradt.

Lassú hullámok

Hirtelen meglódul a vonat,
s elvisz innen messzire,
egy szőke városba,
amely izzik a fényben.
Árnyékot csak a bánat
rajzol az arcomra.
Leülök a folyó partjára –
beleestem a végtelenbe –,
mintha mindenki elkerülne,
csak a lassú hullámok
suttogják a nevedet.

Árva vagyok

Nem tudok aludni, mindig rád riadok,
nyugtalan képzeletem újra rajzolja
alakod, ahogy elindulsz felém
a szeptemberi forgatagban,
csak jössz, melletted autók,
gyalogosok, fékek csikorognak,
jaj, vigyázz, megáll a szívem,
ha megtámad a rettenet,
vigyázz magadra, ha azt akarod,
hogyan holnap is várjam:
felém indulsz a forgatagban,
kerülgeted a rohanókat,
s közben te is sietsz,
hogyan minél előbb átkulcsolhasd
a nyakam, szólni se tudjak,
mert mi vagyok én nélküled,
árva, nagyon árva.

Befészkeled

A fal felé fordulok,
nézem az arcodat: alszol,
messze jársz, s én nem vagyok veled.
Boldog lehetsz,
kitárt lélekkel lélegzel,
talán tudod: itt vagyok veled,
arcod árnyékában.
Megérinthetsz,
ha tekintetemmel felébresztelek,
s befészkeled magad
vágyakozó ölembe.

Reménytelen

Reménytelen, reménytelen –
dobogja bennem a félelem,
mert arcod, kezed, szíved nélkül
az életem a csendbe rémül.
Nem várhatok nagyon sokat,
csak megtartó, tiszta álmokat,
fiatal életed üzenetét:
ne siess, ne menekülj, maradj még!

Hullámok

Amikor megölelsz,
ránk telepszik a hallgatás:
a szerelem vágyon túli csendje.
Elmerülünk egymásban,
s észre se vesszük,
hogy a hullámok átcsapnak
a fejünk felett.

Most

Szorong a lelkem,
mert távol vagy tőlem,
elraboltak az órák,
s hiába siettettem a perceket,
lomhán kúsztak csak előre.
Ma is elmúlik egy nap –
nélküled.
Ha leltárba veszik a sorsomat,
hiányzik majd egy mozdulat.
Mindketten csak gondoltunk rá.
Most és mindörökké.

Nincs hangom

Ami nem is olyan rég
biztos volt, mint az ég,
amely ernyőt tart fölünk,
hogy a hitünk megmaradjon,
csöndes reménnyé szelídült.
Hónapok, évek szaladnak,
megvárhatsz, mintha a rabnak,
akit halottá fokozott az élet
vigaszt adhatna a jelen,
ha kifogyott belőle a jövő.
Így vagyunk most –
bukott ki a szó a szádon,
s én csak motyogok befelé,
mert nincs hangom a gyászra.
Még az út is kivet magából.

Megmártózom

Forró a bőröd, mert engem szeretsz,
s magasra csap a lázad.
De nem hozom a vizes ruhát,
eldobom a csillapítókat,
engedem, hogy elégjek,
pedig nem vagyok
buddhista szerzetes,
sem életunt kalandor.
Megmártózom a tűzben,
s engedem, hogy a salakot
elsodorja a szél.

Ködös reggel

Lassan ébred bennem a reggel:

álmos köd nyújtózik a tájon,
de amint az első napsugár
áttör a bánat sűrű szövedékén
véggépp megérkezem.

Itt vagyok, tekintetedet kutatom,
arcodon utolsó pillantásom nyomát,
ujjaim óvó mozdulatait,
a bizonyosság puha csöndjét.

S ahogy rám nézel,
kalapálni kezd a szívem,
érintésedre vágyom:
maradj velem örökre,
amíg a köd véggépp
maga alá nem temet.

Valaha

Ha hosszú útról visszatérek,
kíváncsian faggatom az arcodat,
mivé tette az idő, amely kifoszt,
megaláz és semmivé tesz.

Mert úgy vagyok már
minden megélt pillanatban,
hogy nem hiszem el magamat,
aki minden útról visszatér,
mert valaha beletemetkezett
az arcodba, s most nem menekülhet,
akkor sem, ha földig ér
a temetni készülő éjszaka.

Elmondhatatlan

Egyszer kilépsz az életemből,
s ha felbukkan az arcom az időben,
érdeklődve forгатod,
mint egy régi fémpénz
képes oldalát.
Kíváncsian, de szeretet nélkül.
Eloszlok benned, mint a köd,
ha meglódítja a könnyű szél,
nyomom se marad,
csak kellemetlen emlék sajgat,
hogь volt valaha valami,
ami győzni akart,
de belebotlott
az el nem mondhatóba.

Sirályok tánca

Kilencvenszer kelt fel a nap,
s amint átszakította az éjszakát
szétáradt a fény a tengeren.
A sirályok lassú táncba kezdtek.
Álltam a parton, mint minden reggel
azóta, hogy összekeveredett a szemed
az ébredő tenger színével.
Évezredek üzenetét hozták
az egymásra torlódó hullámok,
megsemmisülni vágytak,
mint ahogy én,
amikor párnámon pihentél,
s elindultunk, hogy behajózzuk
az óceánt.

Porlik az idő

Úgy néztél rám,
mint aki nem ismert sohasem,
nem álmodta velem az éjszakát,
nem élt a nappalok
sorsfordító igézetében.
Kihalt tenger lett a szemed,
nem vet haragos hullámokat,
nem ringat, nem késztet
élet-halál küzdelemre.
Még hal- emléke sincsen,
csak a sós meder
göröngyös hullámai ragyognak,
s porlik az idő,
amint megfújja a szél.

To be or not to be

Könyököl az ősz a vállamon,
lelkemre vadásznak az álomtalanok,
a szerelemből kiszorítottak,
az élet-jövevények.
Harcra támad kedvem,
s én, aki magamat eltemettem,
felhőket hajtottam árvaságom fölé,
napsütést kívánok,
amelyben a Te arcod is
régi fényében ragyog.

Vita

Mindent tudni akarsz,
ami a múltból átszivárog,
a vallomásokat, az öleléseket,
az álmatlan éjszakákat,
amikor útjára indul a gondolat.
De a szavak magukba zárnak,
nem adnak ki senkinek.
Ne kérdezd, mi voltam valaha,
ha eléd terítem az őszt.
Ami velünk történik,
nem született meg az időben,
kezünk egyetlen érintése
többet mond néhány
vitába zárt éjszakánál.

Parttalan éjszakák

Egybefolynak az órák és a napok,
parttalan minden éjszaka:
fölrriadok arcod, szemed,
öled, ölelésed hiányára;
még csak most mentél el,
de már utánad sír a toll,
bukdácsol a papíron;
a haldoklók házában
se lehetnék ennél árvaabb,
mint amikor fölemelem a fejem,
s hiába bámulom
a nappalt meg az éjszakát.
Szememben kihalt a fény.

Elengedlek

Ha útra készülsz,
keservesre,
amelyen nem vár öröm,
csak bánat borzolja az éjszakádat,
ha úgy érzed, hogy
elmenni könnyebb, mint maradni,
ha csak én hívlak
a többiek korholva marasztalnak,
kenyeret adnak a rabnak,
s kihallgatják a szívverésed,
ha minden mindegy már,
csak oldódjon a remegés,
ha a könnyektől
leroskad a fájdalom –
elengedlek.
Ha Te is menni akarsz.

Magaddal viszed

Felemelem a kezem,
mintha végső búcsút intenék,
mert nem jössz vissza soha már.
Álldogálok az úton,
torkomat sírás szorítja.
Fejedet se fordítod,
csak lépegetsz a horizont felé,
mint aki végre megszabadult.
Pedig nagy terhet cipelsz:
magaddal viszed
a jövőmet.

Tengerár

Elmentél az éjszaka
válladon az út pora

szemedben nincs ragyogás
szép arcod csupa sírás

Hallgatom az éjszakát
faggatom a vágy nyomát

csendesült a tengerár –
a matróz a parton áll

Tenyérben

Nem a szó, szívem parázslík.
Megkapaszkodom az ágyban,
várom az üzenetet.
A sereg megadta magát;
virrasztom az éjszakát,
a múltban téblábolok.
A fehér zászló a homokban.
Hullámszik a testem,
eső áztatja, fuldoklom.

Hol vagy most,
ebben a barbár pillanatban,
amikor vacogó fogakkal imádkozom,
haladéért könyörgök,
megszünni készülő sejtjeimhez?
Talán akar velem
valamit kezdeni az élet,
ha összekuporodok
hatalmas tenyerében.

Siratóének

Ha eltávolít a félelem,
s nincs számomra több mozdulatod,
ha szemhéjad alá csak a sötét menekül,
s én kimaradok minden gondolatból,
akkor is téged kereslek
az utcákon és a tereken,
a hétvégi piaci forgatagban,
a platánok árnyékában,
a szembejövő nők tekintetében,
óvatos mosolyukban,
amellyel arcomat kutatják,
téged kereslek, pedig jól tudom:
elzuhanál az időben, meghaltál,
s rám maradt a temetés,
a lassú sírás a futkosásban –
lecsukott szemhéjaidat fel nem emeli
ez a kétségbeesett ének.

Varázsló

Jó tündér vagy –
elvarázsoltál ma is.
Úgy bolyongtam szép testeden,
mint a legkisebb királyfi
az őszi rengetegben.
S amikor végül elfáradtam,
ajkaiddal szomjamat
oltottad.

Utazás

Sokszor kimentél az állomásra,
hallgattad a nyüzsgést.

A félreeső zugból jó volt látni,
ahogy összeverődnek
a tárgyak és az emberek.

A túlsó sarokban is üldögélt
egy beesett arcú öreg;
nézett maga elé, mint aki régóta
búcsúztat valakit.

Szeretted volna meghallgatni
meg-megcsukló motyogását,
de nem mertél odamenni,
féltél, hogy rád emeli
zöld színű tekintetét,
és akkor nem tudsz mit mondani.

Az öreg látta, hogy idegen vagy
ebben az őszülő városban,
elvágyódsz, vissza az unalmas
nyugalomba, ahol egyforma ízű
a reggeli meg az éjszakai csend.
S amikor a ragyogó fényben
egy délelőtt megjelentél,
tudta jól: felszállsz
a legelső induló vonatra.

Utószó

Ne legyen személytelen a világ,
inkább mutassa arcát a rémület,
ne kelljen mondani halk imát
valakihez, akit még nem ismerek.
Beleástam magam az őszbe,
leveleket kavar az erős szél,
bebújik az ingem alá.
Nem bánom már, mi lesz velem,
csak még ez a lélegzet,
amellyel a nevedet kimondom,
maradjon a tüdőmben.
Aztán..., de mégsem!
Sokáig még, mindig veled,
amíg átlapozod az életem,
s ha az utószót is elolvasod –
jó volt, nagyon jó volt.

Metszéspon

Esik az eső. Könny keveredik
a hideg ősszel.
Siratom magamat.
Jó lenne odabújni hozzád,
hosszan ringatózni veled.
Kérlelni, hogy el ne eressz,
ha mégis elmennék.
Bánatba bódít az ősz,
nyugtalan szívverésem
meg ne rémisszen.
Itt vagyok még, várom,
hogy újra megölelj,
s abban a metszéspon

Minden ablak

Egyedül úszom az éjszakában –
alattam, fölöttem a csillagok –,
téged kereslek a világegyetem
eltakart zugaiban.

De magába zárt
a féltékeny kozmosz,
szemedet csillagnak akarja,
hajad új Tejútként ragyog,
fogsorod csillagképpé változott.
Hajnalban kitárok
minden ablakot:
fényeddel megtelik
a szívem.

Ne búcsúzz még!

A fák is dermedten állnak,
megadják magukat a hűvös szélnek,
lemondtak a tavaszról,
az újrakezdés lendületéről.

Ha rám nézel,
s átszivárog a könny
a pillák résein,
már elindultál az úton.
Őszi levelek a válladon,
s te is az avarban lépkedsz.
Az idő lehajtott fejjel
megáll előttem,
s én nem tudok neki
semmit se mondani.

Esti utazás

Zuhog az este, arcomat áztatja.
Jövök a múltból, szól a trombita,
de paripák helyett autók rohannak,
a neonok elfolyt vére a járdán,
zöldben, aranyban, kékben habzik
az ünnep előtti várakozás.
Harsog a trombita, megyek a múltba:
összehúzódik bennem a csoda,
halkan havazik rám a csönd,
még néhány óra s megérkezem.

Nem láttalak

Szép vagy. Felkaptam a fejemet,
tekintetemet rád emeltem,
s mint, aki hosszú útról tért meg,
elidőztem gyönyörű arcodon.
Meleg ragyogás áradt belőled,
talán te is megérkeztél,
mert nem láttalak soha ilyennek:
körülölelt a mosolyod,
s hirtelen azt is elfeledtem,
hogyan szerethetsz engemet,
nem lehetek én, akit szíven talál
s elvarázsol pillantásod,
mert nincs bennem semmi jó,
csak oktalan sajnás és csüggedés,
abban a néhány elrabolt órában,
amikor a válladra észrevétlenül
néhány könnyet ejtek.

Egy másik mosoly

elfutni a kérdő tekintetek elől
megölelni a hosszú útra készülőt
fejet hajtani ha megindul a zápor
becsukódni a vallomások előtt
ott maradni ha omlanak a falak
nézni ahogy a nap belebukik
a kilátástalan éjszakába
magunkkal vinni egy nevetést
hallgatni valakinek a szívverését
kiugrani a robogó vonatból
belépni egy másik mosoly
udvarába

Visszazuhanok

Éjszaka egyszer csak felriadok,
nézem körben a falakat,
s mint aki évekig távol volt,
elfelejtette a levegő ízét is,
az éber csönd fájdalmas suhanását,
nem ez a táj ölelt körül,
nem a szakadatlan doboló eső
volt zúgó zeném.

Ne rekessz ki az álomból:
sötétre nyíló szemem eltemet,
várj, amíg újra visszazuhanok,
ne integess, mert a mosolyod
akkor nem találom meg soha.

Ha rám nyílik

Ha rám nyílik a reggel,
s megmutatja magát a megkettőzött világ,
amelynek nincs határa, menedéke,
csak forgolódok összetörten,
kiűzve az álmokból,
belelökve a látomásokba;
egybefolyódik minden:
a létezésed és a hiányod,
az öröm és a gyász,
a várakozás és a félelem;
s közben a harc
a megvásárolható világ ellen.
Mindennek ára van.

Örök éjszaka

Egyszer végképp felébredek,
betódul szemembe a fény –
s nem látlak többé már soha.
Álom voltál köznapi ruhában,
a jelenés köntöse nélkül,
valóságosan és hihetően
jöttél velem szemben az utcán,
mosolyogtál, megrándultak ajkaid.
Ez a fény besoroz
a múlhatatlan emlékek közé,
de egyszer még bevilágítja
lezuhanó szempilláim mögött
az örökké való éjszakát.

Kirajzolódik

A fülemben dobol a vérem,
s újra felriaszt a hangzavar,
az eszelős rohamra hívás.
Pedig már azt hittem,
belebukott a nap a folyóba,
s elmerült benne a múlt.
Nincs más, mint a halálra
készülők közönyös nyugalma.
Mégsem. Arcod lassan kiemelkedik,
s fejed körül glóriásan
kirajzolódik a hajnal.

Szeretnék

Szeretnék a szemeddel
az arcomra nézni,
látszanak-e a félelem barázdái,
a mélyülő lövészárkok,
amelyekben végigzuhan
magányával a rettenet.

Szeretnék a szemeddel
magamra nézni,
látszanak-e a megbicsakló mozdulatok,
a visszariadó szándékok,
amelyekben arcra borul a bánat.

Szeretnék a szemeddel
az arcomra nézni,
tudni, hogy te is látod:
nincsen más út,
csak amelyik hozzád vezet.

Haldokló idő

Nem csak egyetlen napon,
veled virrasztok minden pillanatban,
nem csak egyetlen napon –
látlak minden elzuhant éjszakán,
nem csak egyetlen napon
találok rád papír szívvel –
fájdalmas és boldog üvöltésem
szerteszórja az unott konvenciókat,
mert régóta ízlelgetem a lábad nyomát,
iszom tenyeredből
véget nem érő vallomásaidat,
ölelésed hurkában
megsemmisülni vágyom minden nap
ebben a szűkre szabott, haldokló időben.

Telefon

Ma minden feketébe öltözött.
Félárbocon remegtek a zászlók,
mintha a nap sem akarta volna
megnézni a földet,
elbújt keserűségében,
magamra vettem bohóc köntösömet,
arcomra fintort festettem,
így mentem az emberek közé,
akik nem is láttak,
átrohantak rajtam, mint az időn,
belebuktam a nappalba,
aztán este, amikor elveszettnek
tűnt a világ,
felcsörgött a telefon,
s a vonal túlsó végéről
rám mosolyogtál.

Csónak

Ha kilépnék az ajtón,
s vissza sose térnék,
megkönnyeznél, tudom,
de átlépnél az emléken,
nem keresnéd, mi maradt
meg belőlem az időben,
mert semmi sincs,
ami a hiányomat jelezze.
Elszálló pára lettem,
elhaló kiáltás az erdőben,
kialvó gyertya az ablakban,
félbemaradt dallam.
Fáradt vagyok.
Nem törleszkedik már hozzám
a pillanat, s ha az álomban
mégis megjelenysz,
mosolyod azt üzeni:
ideje útra kelni,
halkan ringatózik a csónak.

Megbotlik

Tologatom magam előtt a hétköznapiakat,
hátha mégis rám talál az ünnep,
de nehezen vánszorognak az órák,
s azok is elrohannak, amelyeket
veled tölthetek.
A száznegyvennyolcból ötöt, hatot.
Szomorú szívem meg-megbotlik,
ráhajol az időre.
Látod, itt van ez a perc is –
nélküled.

Mosoly

Megbüntetsz az elmaradt mosolyokért,
mert csak a komor szél zúgatja a fákat,
s elmenekültek a madarak
az erdőből?

Nem szereted a varjakat, felhőként
takarják az égboltot,
s kárognak részegülten.
S közben nem hallod, amit mondok,
pedig tele van kérdéssel a szám,
panasszal a lelkem,
könnyel a szemem.

Mégsem akarok lemondani
egyetlen felém küldött
mosolyról sem.

Messze még

Mosolyognék, de görcsbe rándul
az arcom.

Leterített a fájdalom,
kilépni magamból nem tudok.
Állok előtted.

Nem tehetek mást,
mint arcodat faggatom,
s mosolyt lopok magamnak.

De annyira nehéz,
sötét felhő fészkel vállamon,
s messze még a tavasz,
a bolondok ünnepe,
amikor egyetlen tekinteted
felemelt magához.

Maradj velem

Látod, körbefordult az esztendő,
tavaszra nyár, őszre tél,
s most újra itt térdepelünk
a tavasz udvarában,
nézzük az eget, hátha előbújik
a nap.

Mennyi vidámság, esztelen vágyakozás,
mennyi könny és remegés,
otthontalan kesergés, látomás,
mennyi menekülés és ölelés.

Sohasem aludtam veled,
nem álmodtam az álmaidat,
nem vigyáztam az éjszakát,
csak belestem az ablakon,
amikor útjára indult a képzelet.
Most újra itt vagyunk,
arcodon puha ragyogás.
Maradj velem, amíg lehet.

Bejegyzés

nincs nagyobb magány a halálnál
amikor magára marad az ember
ráereszkedik az égbolt
s lassan elsüllyed a végtelen
óceánban

Véget ér

Van-e több,
mint ez a pillanat,
amelyben meg sem merülhetünk,
már is elillan?
Valaha ezért születünk,
s magunkkal visszük
a negatív időbe.
De addig: szemben velem,
nem teszel mást,
mint mosolyoddal
arcomat simogatod.
Nincs több,
csak egyetlen pillanat:
véget ér az álom.

Kopogtass

Gyere értem, s vigyél magaddal,
ahol nem sírnak a fák,
s nem a hideg ölel körül.
Vigyél magaddal
a hegyeken át,
a hóförgeteget legyűrve
ölelj magadhoz:
olvadjon le szívemről a bánat,
az érted való szomorúság.
Hozd el a napsütést:
kopogtass be ablakomon.

A jövő

Szétterül a fény a réten.
Torokszorító a csönd.
Futok a múltból,
de itt vagy velem te is.
Elérünk a jövőbe,
szemünkben elfér
a ma még láthatatlan,
s holnap sírás nélkül
megállunk.
Nem kell menekülnünk,
együtt álmodhatjuk,
ami egyszer még lehet.

Suttogás

Zuhog az eső. Mint magukra maradt
lelkek nyújtózkodnak a fák.
Hallgatom a sírást –
megtelik könnyel a szemem.
Már két napja nélküled,
hangod, mozdulataid,
ölelésed nélkül.
Már két hosszú napja
várom az éjszakát, az álmot,
amelyben megjelenysz,
bebújsz a takaróm alá,
s azt suttogod: szeretlek.

Távoli üzenet

Egy távoli üzenet,
ami kora reggel a szívemig ér,
betölti a kis szobát,
értelmet ad a szavaknak,
az elhaló pillanatnak.
Megtalál az üzenet,
s azt suttogja a hangoddal,
hogy él még a szerelem.

Szép volt, igen

Ha végképp elvisz a hallgatás,
s ajkaim belebotlanak a szóba,
tekintetemmel se keresem a jövőt,
és minden elmúlik, ami visszahívna,
csak te leszel még
örökké beváltatlanul –
ősz hajjal, nekem mégis fényesen,
összetört mosollyal, mégis ragyogón:
állsz a fejem fölött,
megértve, nem vitázva,
s arra gondolsz akkor is,
ha már a múlt nem vigasztal,
hogy szép volt, igen, mégis szép.

Özönvíz

Az özönvíz kezdete.
Tudatlan még a remény.
Csak hallgatja a habokba
zuhanó hatalmas cseppeket.
Elsüllyedt a nap is,
a fortyogó vízen nem tör át a fény.
Egybeér a föld és az ég,
nincsen már határa a jajnak,
sem a kétségbeesésnek,
nincsen már szó a bajra,
mert minden elveszett.

Hány nap még

Reggelre megszöktek a felhők,
rám ragyogott a nap.
Bóklásztam a harmatban:
szép arcodra ocsúdtam.
Mennyi várakozás még,
amíg magamhoz ölelhetlek,
amíg melled lesz a párnám,
ha fáradtan pihenni vágyom,
s hány nap még,
amíg öled magába fogad,
hogy soha el ne eresszen.

Megmerülök

Hol van még az az óra,
amikor némán végigzuhansz az ágyon,
s kizárod magadból a kinti világot,
hanyatt fekszel, mint a tengeren a hullám,
s partra verődsz,
ahol én üldögélek,
várom, hogy átfusson rajtam a gondolat:
behunyott szemed mögé rajzolódom,
amint megmerülök hullámaidban.

Messzebb vagy

Bukdácsolok az álomban:
fel-felriadok,
arcod, kezed, szemed hiányára.
Futnak velem a fürge kerekék,
elringatnának,
mégis bukdácsolok az álomban:
rám emelhetnéd
boldog tekinteted, s akkor megtelne
fuldokló szívem a szemeddel,
tenyeremben hintáznának
játékos ujjaid,
s az arcodba újra meg újra
beleszeretnék.
De hát nem lehet –
messzebb vagy tőlem, mint a képzelet.

Ma is

Kiszakadtam az időből.
Unod talán. Mindig az elveszettség,
az összeráncolt homlok.
Belekövesedve a hallgatásba.
Nem vagy velem –
nem békülök magammal,
pedig elcsendesedett a világ,
nem gyűrt maga alá az égbolt.
Megmaradtam.
Rád gondolhatok ma is,
s meglehet, elkísérsz idáig
te is.

Este van

Este van, este van...
Nyugtalan a szívem.
Takaróm a látomás.
Nem tudok elaludni,
pedig álomba kellene zuhanni,
elfelejteni, hogy gyorsan futnak az évek,
a parton maradok,
s bámulom a sirályok röptét.
Valami zöld távolodik az óceánban,
talán egy sziget,
lombos fákkal tüntető mesevilág:
a parton ott is áll valaki,
belebámul a nagy vízbe,
dörzsöli a szemét, hátha jobban látna,
de csak a könny pereg belőle.

Bizakodás

Nem megyek messze többé soha
szíved közeléből.
Hiába viszem magammal
arcod tükrét,
nem látom benne azt, aki elindult,
csak a cserepek széthulló
fényében felsejlő alakot
rajzol az emlékezet.
Melletted maradok,
mert nincsen más,
csak az egyetlen lélegzet
– még ha az utolsó is –,
amely éltet, ha végleg elhagyott
a bizakodás.

Mosolyod nélkül

Egy nappal közelebb.
Talán kell ez a megpróbáltatás,
amikor lehetetlen a lehet,
és nincs más, csak a gondolat,
amelytől felnőni, de meghalni
egyformán lehet.
Szívedhez közelebb.
Fájdalmas ez a megpróbáltatás,
ez a tárgy nélküli ölelés,
a hangtalan zokogás,
amely a párnában ér véget.
A mosolyod nélkül
befelhősödik minden égbolt
szerte a világon.

Csak te segíthetsz

Bebújik a hideg az ingem alá,
perzseli a bőrömet, szívemig hatol.

Itt állok ázottan, dermedten
a dühöngő viharban.

Eltűnt a nap, elfutott a tavasz,
nincs mosoly az illatos kertben,
felszáradtak az árnyékok,
s kezed nyomát se dédelgeti
a március végi látomás.

Rám omlik az ég, meglehet.
Csak te segíthetsz, ha van hited
lelkemet lángba borítani,
megváltani minden pillanatban.

Várom a felhők mögül előbukkanó
kedves arcodat.

Egy pillanat

Várom az éjszakát,
amikor nyugtalan szívvel
kémlelem a csöndet,
a vágy szárnyasuhoását,
de csak a plafonon látom
a kimerevített mozdulatot,
ahogyan kiléptél az időből,
s óvatosan visszanéztél
a vállad fölött,
pedig nem járt arra senki.
Mindig féltél, hogy itt maradsz
az én világomban,
ahol években mérik az időt,
órákban a suttogást,
s ahol egyetlen pillanat elég
a meghaláshoz.
Félek az éjszakától,
amikor csak a plafonon látom
a kimerevített mozdulatot,
ahogyan kiléptél az időből,
s óvatosan visszanéztél
a vállad fölött.
Egyetlen pillanatra.

Harminckettő

Amikor harminckettőt zúgatott az idő,
földig hajoltak a tölgyek,
s a madárröpték huzatos nyomában
verdesett a tűnékeny pillanat,
óriási robajjal összerogytak az álmok,
s elátkoztam a krisztusi kort,
hogy mégis megéltem, most köszönöm.
Álmomból virradt rám
a te harminckettőd,
s részese lehettem a megújuló csodának,
érdemes volt megvárni ezt a pillanatot,
amikor úgy nézel rám, mintha
nem lennék több, mint harminckettő.

Virágok

El kell menni mégis,
elszegődni szolgálónak
az álomtalanok városába,
ahonnan nem érkezik hívás.
El kell futni innen,
ahol nincs visszhangja
se a szónak, se az ölelésnek,
csak a tücskök torokszorító
cirpelése riogat.
Vagy mégis maradni kellene?
Helyére rakni a téglákat,
belekapaszkodni a pillanatba,
s elhinni, hogy van még esély
összehordani a világot,
mert az éjszaka ablakaiba
nem ültet több virágot
a reménytelenség.

Magamra maradtam

Tele van veled a város,
mégsem talállok.
Ablakszemek kíváncsiskodnak.
Megteltem a tekinteteddel,
mégsem látlok.
Ostoba vagyok: beléd kapaszkodom,
akit kiszolgált a szerelem,
arcodon, mint a szétfutó szeplők
előmlik lassan a bánat.
Tenyeredbe gubancolódom:
óvatos ujjakkal bogozod a csodát,
s mire reggel lesz –
groteszk metamorfózis –
a bohóc álarcán összefolyik
a festék.
Magamra maradtam.

Türelem

Dobál a fájdalom,
s attól félek, elmerülök,
mielőtt még arcodra talállok.
Mert semmi se fontosabb,
mint megállni előtted,
s várni: rám ragyog
a tekinteted.
Hát, ne bosszankodj,
ha olykor nem az vagyok,
akinek látni szeretnél.

Platon

Platon egyszer Academos kertjében sétált. Gondolataiba merült, de a maga számára is váratlanul megállt Aphrodité szobra előtt. Felemelte tekintetét az istennőre, s azt kérdezte: „Mondd, te mindent tudó, fellángolt-e már a szíved úgy, hogy a tested kimaradt a tűzből?”

Aphrodité bölcsen hallgatott, magában előszámlálta halhatatlan szerelmeit. Elevenen érezte most is, hogy sohasem élt meg szerelmet teszi kötődés nélkül. Meglátott és megszeretett – ilyen is volt, de mindig valakinek a mosolya, a tekintete, a szavajárása, szellemének a mozdulatai. Mindig a testnek a rezdülései jutottak el a szívéhez, még akkor is, ha sohasem ölelte magához, akit megszeretett.

Aphrodité mosolygott Platon kérdésén, de néma maradt. A filozófus pedig kedvesére gondolt, aki csak a szellemét szereti, de a testére nem kíváncsi. Platonban most mégis szétterült az öröm.

Maradj még

Rám dermedt az éjszaka.
Eltévedt az otthontalan vágy,
s most hiába faggatom az időt,
nincs több még lehet,
csak a már nem ünnepel.
Ne menj még!
Belevesztem bőröd ígézetébe,
ujjaid nyílt vallomásaiba,
szeretem szellemed
kereső gesztusait.
Voltak percek,
amikor csak magamra gondoltam:
korhadt fába villám csapott,
s égett hangtalanul.
Maradj, ha még lehet!

Repülés

Zuhanó repülésben két éjszaka,
arcod, szemed, szád, szíved hiánya.
Halk zene a hangszórókból.
Kint emelkedik lassan a sötét,
megtelik fénnel a szobám.
Zuhanórepülésben két éjszaka,
arcod, szemed, szád, szíved tétova
csendje virrasztott ma is velem.
Halk zene a hangszórókból –
benned a szöveg, bennem a dallam
keresi a menedéket.
S amikor csend lesz, kulcsoló kezeink
imára hajolnak.

Beúszik

Ülök egy hatalmas erdő közepén,
elkorhadt rönk az asztalom,
belekap a szellő a papírba,
megragadná, s elvinne magával.
Hallod, kiabál a kakukk?
Tele az erdő hangos jajgatással.
Hazug, hazug, mondja a kakukk.
Elmúlik minden, ami a földre ér,
s nincs több szó a világra,
csak ennyi: kakukk.
De talán mégsem.
A kakukk szava mellett
bőröd gyönyörű zenéje hallatszík,
s mozdulataid metaforikus csendjébe
beúszik lassan az éjszaka.

Bűnbánat

Nyarak múlnak észrevétlen,
arcunkat perzselő vágyban.
Őledben májusi orgona:
belebújnék a hajnali kiáltásba,
de nem lehet, mert álomba zuhantak
körben a fák, s hullámok hátán
ringatózol te is.
Virágnak virága –
idő szegével kízzatul,
keresztre feszítel ma is.
Virágot hoztam neked:
láthatatlan üzenetet,
bűnbánatom gazdag csokrát,
mert néha kételkedem,
de nem benned, magamban
nem hiszek.

Kiad egy madár

Bánatba burkolózom,
ha nem vagy velem.
Elmentél, utánad sír
a tekintetem,
befüggönyözött arcom,
a képzeletem.
Szavakban bujdokolok:
üldözött betyár.
Elrejt a bús rengeteg,
kiad egy madár.
Fölibém száll, körözget,
azt mondja: aludj.
Világ fészkel a szememben:
eléred, ha futsz.

ÖSSZEZÁRT SZÁRNYAK

Hallgatás

Úgy teszel, mintha a tegnap ma lenne,
de szerelmes véred konokul hallgat.

Éjszaka

Fiatal szemek virrasztanak benned,
mégis sötét minden virrasztott éjszakád.

Választás

Hányszor választhattál volna magad,
de hagytad, hogy téged válasszanak.

Csalódás

Igéző szemeid ígét ígértek.

Dilemma

Az egyetlen esélyem: kétesélyes.

Álom

Már azt sem álmodhatod,
hogy csöndesen meghalsz.

Találkozás

Néma vagyok: befelé imádkozom.

Végállomás

Visszafelé megy a vonat az időben,
te a végállomáson állsz és integetsz.

Randevú

Erre az állomásra nem érkezik vonat.

Vallomás

A harag ráncaiban is megtalállak.

Fájdalom

Pirossal tüntet a gyász lobogója.

Hiány

Elfogyott az idő,
a következő szállítmány
vesztegel valahol.

Fekete rózsza

Szívemen nőtt fekete rózsza –
tisztá ábránd nehéz adója.

Temetés

Félelmünket közös sírba rakjuk.

Portré

Ahogy a tükörbe nézek:
látom, egy katona menetel
visszafelé az időben.

Mielőtt

Mielőtt arcra bukom, még hozzád imádkozom.

Magány

Hiányoddal takarózom.

Ébredés

Összezárt szárnnnyal zuhannak az álmok.

Hiány

Elfogyott az idő,
a következő szállítmány
vesztegel valahol.

Illatodban

Az illatodban halk zene szól.

Tiltakozás

Nem adom meg magam a hallgatásnak.

Szobor

Jó szobrászom,
faragd le rólam, ami felesleges!

Szavazás

Az idei tavasz is rád szavazott.

Elválás

Beleférek egyetlen könnycseppbe.

Kudarc

Mielőtt még öledhez elérek
bénává aláz a végzet.

Magány

Ma éjszaka küszöbömre feküdt a bánat.

Végtelen

nincs nagyobb magány a halálnál
amikor magára marad az ember
ráereszkedik az égbolt
s lassan elsüllyed a végtelen óceánban

Áradás

Víz alá került az emlékezet.

Sírás I.

Áztatom magamat az esőben –
senki se látja a könnyeimet.

Gyász

Harangszónak szegődött a szívem.

Csönd

A kiáltás: összesűrűsödött csönd.

Még néhány nap

A felhők mögül ragyogó szem figyel.

Virradat

Tavaszi virágok éneke a kertben.

Távolság

Ha kinyújtanám a kezem, elérnélek -
pedig birodalmak húzódnak közöttünk.

Realitás

Ma még minden lehet,
de holnap arcra bukik
a képzelet.

Gyónás

Szeretnék vétkezni veled –
s aztán reggelig gyónnám bűneimet.

Szívdobogás

A telefoncsörgésben is a te szíved dobog.

Felejtés

Lassan elporlad
minden szavam.

Börtön

Foglya lettem önmagamnak.

Lehetetlen

Elgondolom a gondolhatatlant:
a homlokom mögött szenderegsz.

Sírás II.

Kiszáradt tenger lett a szemem.

Kívánság

Nem akarok még meghalni,
félelem, eressz el!

Kétségbeesés

Ki vagyok én? – kérdeztem magamtól,
amikor a mélység fölé hajoltam.
(*Zabriskie Point, USA*)

Készülődés

Távol még, de már egyre közelebb.

Harc

Nincs egyetlen győzelem sem nélküled.

Önvizsgálat

Aki tükörbe néz, könnyen lelepleződik.

Nélküled

Amint elnémul a világ megérkezel.

Önkritika

Ha nem látnám a mélységet alattam,
még büszke is lehetnék magamra.
(*Grand Canyon, USA*)

Eszmélkedés

Lefoszlott rólad minden álom.

Idő

Visszaadom magamat az időnek.

Körözés

Feladom magamat.

Kőműves Kelemen

Leomlottak a falak,
pedig hittem a várban.

Szónokok

Üres hordó kongó hangot ad.

Ady emlékezete

Engem is legyőzött a disznófejű Nagyúr.

Szeplő

Ahogy múlik az idő,
egyre több szeplő lesz annak az arcán,
aki elhagyott bennünket.

Evezés

Siet velem az élet.
Félek: fennakadok egy zátonyon.

Dioptria

Mióta elhagyott a kedves,
sokat javult a látásom.

Szentencia

A gyáva ember a saját gondolataitól is megijed.

Hazugság

Úgy magadba zártál,
hogy sohasem találsz rám.

Útravaló

Nem leszel többet ember:
beleszerettél önmagadba.

Harag

Ha tudnék káromkodni,
minden imám hozzád szállna.

Válás

Virágokon lépked a gyűlölet.

Bűn

Bűnöm, hogy nem ismertem fel a bűnt.

Jövő

Egyszer olyan gazdag leszel,
hogy nem érted meg az emberi beszédet.

Gyűlölet

Félek, meggyűlölöm a lábad nyomát,
s akkor nem mozdulok ki a szobából.

Illúzió

Azt hittem, itt voltam néhány évig,
de az álmomat is átaludtam.

Szeretkezés

Behunyott szemmel szeretkezünk,
mert nem akarunk csalódni.

Szüret

Mellbimbóid: szőlőszemek íze a számban.

Bosszú

A megcsúfolt szerelmes bosszúról álmodozik.

Amnézia

A szerelmes ember amnéziában szenved.

Nagyvonalúság

Akkor vagyunk igazán nagyvonalúak,
ha nincsen más lehetőségünk.

Közöny

Olyan hangosan kiabált,
hogy egyetlen szavát sem hallottam.

Alamizsna

Teleraktad a zsebeimet a barátság koldusfilléreivel.

Terhesség

Este még fiúnak láttam, reggelre lány kacagással lett teli
a szoba.

Ambivalencia

Jobban szereted a gyűlöletet.

Barátság

Gyorsan jött barátság hamar véget ér.

Protokoll

Ha néha még rám mosolyogsz,
láttni rajtad, alig várod, hogy elmenjek.

Relatív

Az öreg embernek
minden viszonylagos.

Töprengés

A hazugság nagyon hasonlít az igazsághoz.

Nevetés

Nevetésed sátora alatt
fájdalomtól vonaglik az arcom.

Fények

Fények villóddzanak az erdőben:
a múltba menekül a gyermekkorom.

Politikus

Enyém a haza, enyém a jog.

Pesszimizmus

Az ember nem a békére született.

Hazátlanul

Aki a hazát elfeledte,
örök magány lett a veszte.

Elmúlás

A temetőben cinikus lesz az ember.

Kihalás

Lassan kihal az ember minden ismerősből.

Önfeladás

Dohánylevélbe sodorták gyötrődő arcodat.

Elhagyottság

Kevés visszavonulás jár győzelemmel.

Várakozás

Hányszor így volt már:
hiába vártam az óvatos lépéseket,
csak a csend nőtt bennem,
te elmaradtál.

Templomban

Nem hallod, pedig csak hozzád fohászkodom.

Végzet

A nagy dolgokat eléri,
a semmibe belebukik az ember.

Tavaszi sarjadás

Szerelemből barátság.
Felperzselt mezőn tavaszi sarjadás.

Némaság

Néma vagyok: befelé imádkozom.

Ébredés

Összezárt szárnnyal zuhannak az álmok

Magyar virtus

Visszavonulót fűjt benned a szerelem.

Villám

Kiszolgáltat a szerelem:
bomba robbant a szívemen.
Felhők mögött villám fénye:
messze cikkant föld reménye.

Öregség

Amióta sírni tudok, szégyellem a könnyeimet.

Emlékezés

Ha behunyom a szemem jobban látlak.

Lecke

Aki szeretni tanít, szenvedni tanít.

Privatizáció

Miénk – volt. Enyém – lett.

Rendszerváltás

Kiharcoltuk a nyomort magunknak.

Smink

A smink eltakarja az őszinte érzést.

Paradoxon

Aki nagyon elrejtőzik,
arra könnyű rátalálni.

Aratás után

Búzaszemek,
búzaszemek,
vajon hová peregtetek?

Felejtés

Ma még udvarias vagy,
holnap a nevemet lapozgatod az időben.

Újjászületés

A csókjaidban remeg a szívem.

Este

Beszórt a csend a hold hamujával.

Kétségbeesés

Az utolsó szem gyümölcsben
a reménytelenség izzik.

Eltékozolt szeretet

Elfogadtam, hogy elfogadsz – ketrecben az álom.

Hiába

Hiába menekülnék.
Ott vagy minden lélegzetvételen.

Mai hősök

Nem kellene hosszú kínzások,
egy fájós fog is térdre kényszerít.

Halhatatlanság

Egy szerencsés órában
lefújja valaki a port – rólam.

Nagyvilág

Két ember is lehet a nagyvilág.

Mosoly

Szinte félek: annyi arca van a mosolynak.

Modern kor

Ma már a képzeletet is el kell képzelni.

Virág

Amit én adhatok, csak a csönd sziromlevelei.

Utazás

Elbúcsúztattam az álmaimat.

Tengerpart

Ültem a tengerparton, az arcodat hozták a hullámok.

Bújócska

Amikor alszom, megbújsz az arcom ráncaiban.

Kórházban

Az infúziószereléktől nem látszik az égbolt.

Végrendelet

Szerettem volna tisztábban élni.

Börtönben

Ezen a cellán még ajtó sincsen.

Visszatérés

Ha szétszórják a hamvaimat még reménykedhetek:
visszatérek azokhoz, akiket szerettem.

Bizonytalanság

Én? Te? Ő? Mi? Ti? Ők?

Zárszó

Lenne még hit meg erő,
de a szavak már nem találhatnak rám.

KEGYELEMRE ÍTÉLVE

Első éjszaka

Ma éjszaka kioldom a masnit,
és útjukra engedem az álmokat,
követelőző mozdulataikat
nem terelem.

Jól tudom, fehéren örködnek
köröskörül a falak,
kiszabják a csend határait,
amíg szemhéjaid alatt összefut,
majd súlya alatt a párnádra hull
a bánat.

Tenyeremben maradt

Tenyeremben maradt az arcod,
magammal viszem az éjszakákba,
amikor útjukra indulnak a félelem
reggelig érő árnyékai,
amikor nincs más,
csak a visszhangzó
szívverések.

Tenyeremben maradt az arcod,
imára fonom az ujjaimat,
s vigyázok, össze ne gyűrjék
a nappalok,
amikor már csak egyetlen
vissza nem vonható pillanatot
áldoz fel a hallgatás,

amikor sötét éjszakát virágozik
a tekinteted.

Temetés

Egyszer vándorútra indulnak
a vidám álmok,
fekszem nyitott szemmel
az elhagyott ágyon,
bőrömon kipattogzik az emlék,
nézem körben a falakat,
a reménytelenség közömbös őreit.
Kifosztott az idő,
elvette, ami még lehettem volna,
belelökött a pillanat
kivégző kútjába,
ahol kifent kaszák várnak
kulcsoló karjaid helyett,
sötétségbe merülök,
eltűnök az időben,
s nem látom többé arcodat,
tiltakozó mosolyodat,
parázsló szemedben a tűz
lassan hamuvá válik.
Ha rám zuhan az éjszaka,
engedem, temessen maga alá.

Csillagok

Vállaidon az augusztus végi éjszaka,
amely elhullajtotta valahol a csillagjait.
Nyárvégi ősz ez inkább, a halálomat dajkálja.
Hol van már a három hangú Hervay és Szilágyi?
Elmulasztott énekek hörögnek a távolban,
a pohárban habzik a csend,
miközben nyújtózik benned a gondolat.
Aztán felállsz, elindulsz egy másik úton,
tenyeredben egy férfi tenyere.

Nausszikaá

Egyszer Nausszikaá arra ébredt, hogy különöset álmodott. Üldögélt a tengerparton, hallgatta a sós vizet, amint egymást üldözik a hullámok. Csak egy pillanatra hunyta be a szemét, s amint ismét kinyitotta, különös ember közeledett felé. Torzonborz külseje megrémisztette, de a termete csodálattal töltötte el. Volt benne valami, ami messziről sugárzott ebből a láthatóan öreg emberből: a fiatalság. Még nem látta szemét, de érezte a tekintetét, amint átfürödik rajta, lehatol a lelke mélyéig, körbejárja a szívét, átforrósítja, s nem engedi el többé. Alig mert rágondolni, a szerelem volt ez a különös érzés. S mintha hosszú-hosszú évek teltek volna el egyetlen pillanat alatt, Nausszikaá megélt mindent, amit a vágy szorításában megélhet az ember. S akkor rájött, hogy ezért az emberért jött erre a világra, s nincsen másik élet nélküle. Behunyt szemmel várta a csodát, a szerelem, a férfi érintését. Amikor újra kinyitotta a szemét, már csak a nyugtalan hullámok kergetőztek.

Éjszakák

első éjszaka nélkülöd
levetkőztet a képzelet

még egy éjszaka nélkülöd
felöltöztet a rémület

Megbánás

Vállaidon az augusztus végi éjszaka,
csillagtalan palástom súlya alatt remegsz,
de mint aki megérezte a menekülés jó ízét,
lassan újra megtelsz erővel.

Kikoptat belőled az idő,
s nem tudom feltartani a véget,
hiába nyújtom már neked az életem,
udvariasan hallgatsz, nem bántod a múltat,
hátha egyszer felölti magára
a szelíd megbánás áldozati ruháját.

Mit tehetnék érted, mondd?
Amit én kínálok csupán a sors maradéka,
szomorú józanság,
ami után koszorút dobálnak az emberek.

Pedig lehettem volna még az öröm
hatholdas rózsakertje,
az éjszakában visszhangzó szívdobbanás,
s menedéked, ha annyi a szenny,
amennyit csak együtt bír az ember.

Hiába minden

Hiába minden szó,
ha lemostad magadról az érintésemet,
ha nincsen semmi, amiből az én arcom
visszanéz rád minden pillanatban.
Elolvadt benned a szerelem,
belefáradt a rettenetbe,
s hiába nézlek megfáradt szemmel,
vissza már nem hoz a vágyam.
Kiközösít engem ez a vers is,
mert minek nekem a szó,
ha csendben ülsz mellettem,
s arra vársz, hogy múljanak a percek?

Versbe szólít

Jó ez a versbe szólító bánat –
szívesebben csókolnám a szádat,
elmerülnék titkos öledben,
mint menekülő a rengetegben.

De gyomrom hullámszik melled helyett –
szép keresztre feszít a rettenet,
álmok után futkos a képzelet,
hiába minden, nem vagyok veled.

Jó ez a versbe szólító bánat –
kifagatom minden éjszakádat,
de messze vagy, nem engem ünnepsz,
néha még a szívemnek se felelsz.

Halottan

Maga alá temetett a szerelem,
de elmaradtak a temetési beszédek,
nem állta senki körbe a koporsót,
nem szólt a zene, mert sietni kellett.
Valami nagy ember érkezett lábbal,
utáni templomi ének,
kezüket tördelő öregasszonyok,
fátyolozott arcú fiatal feleség
törülgette sűrűn a könnyeit.
Még kaptam egy pillanatot,
hogyan annak rendje-módja szerint
mindent megnézzek a ravatalozóban,
de mielőtt meghatódtam volna
a halálomon, csilingeli kezdtek
a láthatatlan csillagok.

Mutatók

Most kellene, hogy beléd kapaszkodjak,
szemed, hangod, ölelésed ígézetébe,
most, amikor reménytelenül
körbefutnak a mutatók.
Úszom a párnán, mentőöv nélkül,
s érzem, hogy elnyel az áradat.
Most kellene beléd kapaszkodni,
mert nincsen más, csak ami nem lehet,
ami még felébreszt reggelente.
Tudom, Te is itt vagy a közelemben,
s arra vágysz, hogy véget érjen a zivatar:
szívárványra szomjas a lelked.

Előszőr

Apátiban apátiában
néztem a Tiszát
de a szemedet láttam
Nem volt bennem tarka álom
sem hamis képzelgés
inkább otthont kereső vágyakozás
amelyben megfér az emlék
nyújtózkodik a vágy
s a jövő ártatlanul
megmutatja magát
minden kíváncsi tekintetnek
A szemedet láttam
s véget nem érőn vonult a Tisza
mintha nem lenne más
csak a folyóban megmerülő szándék
a ragyogás ami magára vette
szőke színű ruhádat
átengedte a délelőtti vakító fényét
s nemcsak tudni hanem látni is lehetett
amint szunnyad benned a vágy
Apátiban apátiában
néztem a Tiszát
s a szeptemberi számvetésben
úgy éreztem leveted szőke ruhádat
s arcomra borítod könnyű szemfedőnek

Végtelen csend

Lángoló virágok a temetőben.
Bemutattál a mindent látó,
egyforma sorsú, kicsi halottnak,
s aztán hosszan hallgattuk
a csönd kiabálását.

Talán minden lehet még,
amit eltakart az öröm,
de most látszanak
a szilánkosra tört csontok,
amelyek átfúrták a remény
gyönyörű testét.

A benned lévő két ember közül
csak az egyik lehet az enyém,
a másik elkóborolt a szívem közeléből,
homokot szór a véremre,
vagy fölítatja a mohó bánattal.

Fehér asztalok, kórházi hallgatás.
Itt vagyok a nemlét közelében,
ahol már elejtik súlyukat a tárgyak,
s nem lehet mást sejteni,
csak azt, hogy megadja magát
a végtelen csendnek
az utolsó szívdobbanás.

Emlékezet

Amikor rád találok,
felöltöztet az emlékezetem:
vakítóan fehér nadrágban,
kék pólóban uralkodsz
a múlt idő fölött.
Mert nincs többé
elvesztegethető esztendő,
sem hónap, sem óra,
a lélegzetemmel is hozzád tartozom;
te adsz át engem a jövőnek,
az örök hallgatásnak.
De addig nincs szenvedés,
sem értelmetlen tipródás,
csak az áramló vér hallgatása,
amint vágytól űzötten
kiszakítja az ereinket.
Mindketten egyet akarunk:
ha belehalunk egymásba,
legyen időnk a feltámadásra.

Sivatag

elhagy a szerelem
s mint a sivatagba tévedő patak
lassan eltűnik

jó volt inni ebből a patakból
megszeretni az élet ízét
ami most eltűnik

elhagy a szerelem
magával viszi öszülő sorsomat
s nem marad a nyomában
csak az ujjaim között kicsorgó homok
meg valami látomás-émlék
hogyan egyszer akart valamit velem
a most elhagyni készülő szerelem
aztán a nyár össze változott

de sós könnyeimből ne legyen soha
a kedvesem itala

Azt mondod

azt mondod szeretsz
miközben lassan elhagy a tested
félúton megállnak
gyöngéd mozdulataid
azt mondod szeretsz
miközben belefutsz a hallgatásba
valaki másra gondolsz
aki harangozónak szegődött hozzád
s most szeretnéd elnémítani
hangos szívverésemet
azt mondod szeretsz
de a szó belekapaszkodik az észbe
amíg térdre nem rogy
s meg nem adja magát
az új vágnak

Búcsúzás

elkészön tőlem
a szerelem
s visszafut az időben
ahol nincsenek még súlyos hallgatások
csak a feszülő bőr éneke hangzik
ahol egy még a kettő
s a szívek csupán a vágytól remegnek
elkészön tőlem
a szerelem
maga mögött hagyja a verseket
a felvágott nyelvű madár énekét
a logikátlan tetteket
mindent ami igazzá tette az éveket
nem marad utána más
csak egy halotti urna

Szótlanul

azt hittem elköszön tőlem a szerelem
de csak kilépett a bőröm alól
elhagyta az átglyűrt izmokat
a lélek és a vágy titkos ösvényeit
úgy hagyott el hogy nem volt időm
még felocsúdni sem
én tudtam meg utoljára
hogy már szerepek sincsenek többé
sem mozdulatok sem tiszta szándék
ami méltóvá teheti a halált is
csak betűk és szavak maradtak
meg a felismert hiány
nincs többé aki ajtót nyit rám
s nekem sincs több szavam az elmúlásra

Mintha éjszaka lenne

mintha nem is éjszaka lenne
csak virrasztás az arcod mellett
tekinteted faggatása
fekszel mellettem mozdulatlanul
így rajzol a képzeletem
s mint aki inkább lenne máshol
az ismeretlen tengeren
mint aggódó szemem foglyaként
idegen utakra vágyakozva
mintha nem is éjszaka lenne
csak napfogyatkozás a szíved mellett
s ez a mostani sötétség csak látszat
ami véget ér ahogy messzire szédül
az álom amely most úgy gyötör:
magamra maradok

Emlékezet

Amikor rád találok,
felöltöztet az emlékezetem:
vakítóan fehér nadrágban,
kék pólóban uralkodsz
a múlt idő fölött.
Mert nincs többé
elvesztegethető esztendő,
sem hónap, sem óra,
a lélegzetemmel is hozzád tartozom;
te adsz át engem a jövőnek,
az örök hallgatásnak.
De addig nincs szenvedés,
sem értelmetlen tipródás,
csak az áramló vér hallgatása,
amint vágytól űzötten
kiszakítja az ereinket.
Mindketten egyet akarunk:
ha belehalunk egymásba,
legyen időnk a feltámadásra.

Jobb lenne

egyszer elmaradnak a vágyak
s az ember úgy néz vissza
mint valami idegen tájra
amely vonzott valamikor
de már ellibbent a virágok illata
nem érezni a fűszálak susogását
nem vonulnak a lomha felhők
s a szivárványos égbolt
szétfoszlott
a koraesti készülődésben

egyszer megbánja az ember
hogyan megtanulta megszólítani
a fákat az ösvényt ami elvezetett
a kedves szívéhez
a komphoz a harangszóhoz

jobb lenne nyelv nélkül
mert akkor néma maradna
a mellkast feszítő fájdalom
s egy hétköznapi reggelen
nem történne semmi más:
az éjszaka lezárt szemhéjaim
mögött maradna

Óriáskerék

mint az óriáskerékben:
egyszer fent máskor odalent
szinte érintésnyire a földtől:
érezni a nyers illatot
az élet ízét
de a valóság fájdalmát is

Amikor odafent
a felhőket súrolom
azt hiszem nincs vége sohasem
ennek a csendes repülésnek
a szerelem gyomromat
hullámoztató szédületének
pedig a következő pillanatban
éppen este hétkor
földet ér az óriáskerék
s kiparancsol belőle
a mérges tulajdonos

Tükörben

mire vagyok én jó, kedvesem,
aki vallásos áhítattal
öleltelek magamhoz,
mert te voltál az imádság,
a teremtmény akarat,
aki felemelt magához,
hogyan magamat is megszeressem
mire vagyok én jó, kedvesem,
ha beköltözik a bánat az ágyamba,
álomba ringatja magát,
miközben én csak nézem az arcát,
mintha láttam volna valaha,
talán éppen ma reggel,
amikor borotválkozás közben
a tükörbe néztem

Azt hittem

azt hittem, nem egy ócska fapados,
hanem valami látomás visz el tőlem,
nem a vasutas tárcsája
engedi el mellőled a sorsom,
hanem valami emberi méltóság,
hogyan utat adjon a jövőnek
menekültél előlem, mintha nem látnál,
derekadon egy férfikéz,
otromba megcsalás,
s ott maradtam a peronon,
a kiüresedett sínek között.
De talán megérkezik a vonatom,
csigolyákat ropogtató kerekei
áthaladnak az álmaimon

Ha kívülről

ha kívülről nézed
talán szórakoztat a szenvedés
mert kívülről sem érint
ami belül darabokra szaggat

hányszor mondogattam:
ha százszor is becsapnak
és ezerszer is csalódom abban
akinek szívemet mint álmából
a rózsát kitakartam
akkor se mondom hogy nem érdemes
nem érdemes hinni az emberben

most letaglóz az elmélet
mert naponta becsap a kedvesem
simogat de ha megszólal a másik
elfelejti ami hozzám kötötte
ami éppen azzá tette
aki ma már nem engemet szeret

ennyit ér az elmélet:
ne várjatok sohase csodára
legyetek vadak prédára lesők
utakra sohase szomjazzatok
mert csak a ragadozó marad életben

Beszéd és hallgatás

nevetett a nyakad a vállad a csípőd
csak az öled hallgatott még
de amikor megérintettelek
hirtelen elhallgattál
abbamaradt a vidám kacagás
de beszélni kezdett a tested
mint aki hosszú hallgatás után
végre megszabadul a csöndtől
mindent elmondta

hallgattak az ujjaim
a tenyerem mélyében elhalkult
a beszéded
s már magam se tudtam:
ez a valóság vagy amit a lázálmok
magányos éjjeleimen
a párnámra rajzolnak

Ajándék

sors veszejtse:
komor ének
vidám arccal
szeretnélek
megölelném
félénk vállad
fölgűjtanám
alvó vágyad

Ha nem vagy velem

ha nem vagy velem
sohasem ér véget a nappal
szememből a bánat nem menekül
hiába várom az éjszakát
elkerül az álom ahogyan Te

kutató képzeletem
bejárja a várost füstös sörözők
pultján könyököl
a tó partján mélázik
vagy a téren a padokon kutat
mindhiába

ha velem vagy
szomorú szívvel hajnalodik
várakozna még az éjszaka
hogy betakarjon bennünket –
vágyainkban hullámszik a tenger
szemedben kacagnak az álmok
mert a valóság ezer arcúbb
mint a legszebb látomás:
maradj velem mindhalálig

Egy másik

megölellek s érzem rajtad
egy másik férfi illatát
ereidben valami idegen lüktetést
amelynek nincs neve talán
de lassan szétfeszíti
a véráram alagútjait
lemossa rólad az arcom nyomát
az ujjaim szántotta finom barázdákat
a megkövesedett sóhajokat
az ölelések megmaradt sérüléseit

maga alá temeti kettőnk múltját
s Te nem teszel semmit
csak várod hogy a vérözön után
felragyogjon újra a nap

Végtelen óceán

várom hogy megszólítson a telefon
de halottan fekszik a hallgató
vágyom a hangod után
de valahol elakadt a térben
az összegubancolódott vezetékek
kuszaságában
ugye érzed mennyire kell
minden pillanat perc óra
esztendő az egész élet veled
hogy ne az álom ringasson
hanem a tested legyen
a végtelen óceán
amelyben gyöngyhalásként
elmerülnék
de csitt! megszólalt a telefon

Amikor eljön

amikor eljön az este
messze szökik veled valami
furcsa szellem:
nem talállak
bejárom utánad a várost
megállok a szélárnyékos csendben
végigjárom az ismerős utcákat
amelyeken nemrég még együtt
sétáltunk faggattuk egymás arcát

nem tudom miért
de elrabol tőlem az éjszaka
magamban faggatom
a magányt: miért
mikor engedtem hogy eljöjjön az este
s ne találjalak
csak kétségbeesett gondolataimban
visszatérő leszámolásaimban
az összezáró falak között
ahol egyetlen lámpa világít
nem elég nekem ennyi fény
hogy a sötétséget elűzzem

Szó a szóban

szó a szóban vers a versben
mindig veled szerelemben

együtt veled látomásban
földig érő zuhogásban

megalázva verssé váltan
nézz meg jobban mivé váltam

elfonnyadtam összeestem
mert már te sem szeretsz engem

nem kell neked ez az ének –
örökké csak szeretnélek

jókedvem is betakarna
halálom meg elmaradna

Egyszer minden

egyszer minden jó lesz
véget ér a fájdalom
arccal fordulhatok az örömnek
bánatomat kalitkába zárhatom

egyszer lefoszlanak az álmok
készülődő terveimről
s nem marad más csak a csontváz
amelyre valamikor
eleven húst raktak a vágyak
nem marad más csak az emlék
a zsebre dugott kézzel sétáló kamasz
aki sportzakója alatt
nem vigyázott a szívére

egyszer minden jó lesz
véget ér a fájdalom
mert minden este megölelsz
s együtt röptetjük magasra
a félénk csillagokat

Tenyeredben

mint aki nincsen magánál
csak forog saját tengelye körül
elszédül a hallgatástól
de a beszédétől is

mint aki mindent pótolni szeretne
amitől megfosztotta valaki
s most tiltakozik
menekülne önmagától
menekülne önmagához

de nem lehet mert hegyek ölelik
szorítják a mellkasát
megroggyantják a térdét
megakasztják az óra
pontos lépéseit

így állok előtted s várom:
tenyeredbe veszel
s mintha hosszú útról érkeztem volna
lélegzeted melegében
visszatér belém az élet

Nem gondolsz

nem gondolsz arra
ami szívedhez még nem közelít
kitárod arcod a napsütésnek
lelkedet az örökké mozgó vágynak
még minden zöld és sárga
még minden piros és kék
még lángolnak a színek az álmok
végtelen hit hullámszik benned

de ha már arra is gondolsz
ami ökölrel veri a mellkasod
térdre kényszerít az erdei úton
vagy esténként amikor
álmok után vadásznak az emberek
ha nem nyúl utánad a társad
hogyan magához kulcsoljon
és bezárja a vágyadat örökre
akkor mindennek
vége

Kacagás

amikor néma voltál a vágyban
mozdulatlan az ölelésben
a tetszhalott hallgatásnak
András volt a neve

amikor nem találtál magad mellett
s valahol másutt bolyongtál
annak a jelenléttelen csöndnek
András volt a neve

amikor hosszan szólt a telefon
s a szőnyegen szétszóródott a kártya
mert nem várhatott a hívás
annak a mindent feladó száguldásnak
András volt a neve

amikor újra és újra megtagadtál
elmenekültél a múltunk elől
s nem volt többé egyetlen szó sem
ami mellettem marasztalt volna
vége lett a szerelemnek:
az én nevemet kacagta a bánat

Áldozat

hosszú volt a mai nap
s a holnap még mindig vánszorog
mennyi perc és mennyi óra
amíg újra mellettem ünnepelsz
fáj ha nem vagy velem
ha másra mosolyogsz
másnak a tekintetében
látszol gyönyörűnek

nem engedlek szívem közeléből
mert minden nappal kevesebb
az életem
s akkor hiába a legnagyobb áldozat
nem emlékszel
milyen voltam tegnap
amikor gyötrődve vártalak
s az órák lassan múltak

Vége, vége, vége

milyen régóta várom ezt a pillanatot
amikor megkönnyebbülve állnak a sír körül
s csak az idő múlása terhes
mert mindenki rohan önmaga után
nézem a gyászolókat: körben a fák
egyetlen barátaim a térben és az időben
lassan elhullajtják utolsó leveleiket is

látom sírsz egy kicsit
de nézz rám: nevetek
pedig én fekszem a koporsóban
én csak *tudom* hogy nappal van
novemberi felhők tekeregnek az égen
azt is csak *tudom* fáj neked a szakítás
ez a kényszerű temetés
de eljönnek érted a boldog remények
letérdepelsz a temető gyepe
s magadban imádkozol:

vége vége vége

A gólyakalifa

Lassan ereszkedik az éjszaka:
szemfedő némaság öleli a világot,
csak a nincs van, mint az egyetlen
valószínűsíthető végtelen.

Kilépnék önmagamból,
s bejárnám a múlt zöldellő tájait,
a Mátra mohos szikláit,
a repülőteret, ahonnan a vágyak
zuhanórepülésben haladnak
a kiválasztott cél felé.

A gólyakalifa elfejtette
a varázsigét, az egyetlen,
amely visszahozhatta volna
ebbe a szomorú világba.

Sorolta egymás után a regéket,
a gyermekkori történeteket,
a népdalokat, a sirató énekeket,
a szerelmi vallomások
kifogyhatatlan szózuhatagait,
a fájdalom megroskaszto kiáltásait,
a bátorság harsány hangjait.

De mindhiába! Eltűnt a szó
az éjszakában.
Azóta nincs több feltámadás.

Valahol elhagytad

Valahol elhagytad az arcomat
s most én se tudom, milyen vagyok,
megmozdul-e szememben az öröm,
mélyülnek-e tovább a ráncaim?
Talán ez a halál, az emlékek
nélküli végtelenség,
amelynek nincsen se múltja, se jelene,
s nem gyötri a jövő sem.

Valahol elhagytad az arcomat.
Teremtő tenyeredre várhatok,
amely mégis tud bánni az idővel,
mert nincsen többé, csak ez az út,
ha elindulsz rajta, meglehet,
az arcomra is rátalálsz.

Ébrenlét

Kínoz a vágy, de nem vonz az ágy,
mert végképp eltemet,
s nem tudom:
fáj-e még, ha nem vagyok veled,
ha nem érzem benned a harcot,
amit értem vívsz.
Ha elalszom, meglehet,
sohasem tudom meg,
vajon engem választottál volna,
vagy kilöktél volna a hideg,
végtelen hallgatásba.
Ezért maradok ébren,
nem akarom magammal vinni
a könnyeidet.

Csillag

Emlékszel, milyen szépen ragyogott
az a csillag?

Nem volt más az égbolton,
mégis beragyogta az egész világot!

Behunyt szemed éjszakája
sem volt vigasztalan, mert tudtad:
ott ragyog fölötted,
s ha ott marad,
jöhet bármilyen rettenet,
nem történik veled semmi,
amit ne akarnál.

Mert a te akaratod nem volt más,
mint a csillagból sugárzó erő
akarata.

De szép is volt!

Emlékszel?

Vállamra hajtottad a fejed,
és azt mondtad:
így marad az idők végezetéig.

Hallgattam, befelé suttogva válaszoltam:
most már elmerülhetek
a végtelen óceánban.

Kínoz a vágy

Kínoz a vágy, de nem vonz az ágy.
Ha elalszom, sohasem tudom meg,
milyen harcot vívtál értem.
Ha magával ránt a fáradtság,
ki látja szép szemeidet,
ki simítja el a könnyeidet,
ha engemet egy hirtelen
mozdulattal álomba lök
a kimerültség?
Inkább nézem a plafont,
s kortyolom a feketét,
miközben arra gondolok,
hogy valamit mégis akart
velem az élet, ha összehozta
a sorsomat a tieddel...

Hányszor még?

hányszor hagysz még el
amíg én is belátom
nincsen helyem a világodban
eltévedt holdja vagyok
a hozzád vonzó hatalmas erőnek
nekiverődöm a csillagszilánkoknak
nem tudok visszatérni
szétzilálódott pályámnak
nincsenek többé kiszámítható törvényei
zuhanó sodródás ez már
amely a pusztulással ér véget
de nem tudok mást mint csodálni
hogy megtörténik velem
a halál is

A FOGVA TARTOTT KÉPZELET

1.

Elfelejtettem vágyba futó öleléseid,
ujjaid begyének érzéki muzsikáját,
az utat kereső tekintetet,
öled bátorító mozdulatait,
ahogyan haladtunk egyre magasabbra,
följebb és tovább,
messze, aztán egyre közelebb,
egymás szorításában fuldokolva,
úszva testünk sós tengerében,
várva a sirály hangos kiáltását,
a kiszakadás fájdalmát,
amint befon, ránk hurkolódik
az éjszaka hűvösében,
vagy a nappal izzó katlanában.
Egyszer volt, hol nem volt. De volt.

2.

Ma még azt hiszem,
ha becsukódik mögötted az ajtó,
s elhal a zaj a lépcsőházban,
veled megy az élet, a látomás,
sorsom sok-sok fintora és reménye,
magaddal viszed a hangomat,
megszülető örömeimet,
s ami itt marad: hosszú hónapok
nyugtatót éjszakái,
amikor csak a belső árnyékok nőnek,
kívül végképp elnémul a világ,
nincs benne se fájdalom, se öröm,
tudattalanul létezik,
ahogy a hajnali fény,
befészkel magát a szemembe.

3.

Nem leszek más csak adat
egy kompjuter merevlemezén,
TAJ-szám, adószám,
a lejárt személyi igazolvány száma,
nem név, nem arc, nem árnyék
a sűrűsödő barázdákban,
ahová nem ér el már a napfény,
nem leszek se gondolat,
se látomás,
kikopik belőlem a döbbenet,
a vágy, a szerelem éneke,
mert nem leszek más csak adat
egy kompjuter merevlemezén:
letörölhető, újra formázható.
Egyszer volt, hol nem volt.

4.

De ma még kiáltok utánad,
elengedlek, visszavárlak,
megágyazok neked is,
a párnát gyöngéden elsimítom,
figyelem a neszeket,
ahogy megáll a lift,
s könnyű lábak lépkednek a szívemen,
mintha te jönnél,
fordulna a kulcs a zárban,
de véget ér ez is, visszahullok a csendbe,
arcra zuhan a szerelem,
zokogás rázza a vállát,
s az égbolt magasában
egyre jobban kerekedik a Hold.

5.

Jönnek a téren szemben velem
a színes szeretők,
az örömben fürdő lázas boldogok,
szinte mezítelenül,
jönnek az ifjúság álmaiból,
melleik a sóvárgó tekintetekben
lágyan ringatóznak,
mint csónakok a folyón.
Jönnek a téren szemben velem,
nézem őket, megtelek csodával,
pedig már régen levetette
szomorú jelmezét a realitás,
mégis szinte elérem őket,
olyan valóságosak, nem veszem észre,
hogy egymásra úsznak a filmkockák,
elmosódik ez a jelenet is.

6.

Elvirágzott ez a pillanat is,
de nem volt jó az illata,
valami fanyar íz maradt utána,
lemondó sóhaj, hogy kár volt
sziromleveleket hajtani,
kifordulni a Nap felé.

Valami bánatos íz maradt utána,
fogadkozás, hogy sohasem lesz többé
önmutogatás, kitárulkozás,
nem lesz többé olyan pillanat,
amely feláldozza önmagát,
nekiszalad a metsző késnek.

Pedig van még tovább adható remény,
vágyakozás, gazdagodható hit,
hogy nem muszáj keresztbe feküdni
a sínen, mert az a vonat
még nem indult el
az állomásról.

7.

Közeledik az este, felveszi a ruháját,
megbújik a várakozás ráncaiban,
rám les a tükörből, mintha azt akarná,
hogy tegyek valamit magammal,
ne várjam készülődő halálomat,
hanem lépjek át a csend szakadékán,
hiszen olyan könnyű elszaladni,
s nem gondolni az itt maradókra
az első pillanatban.

Aztán mégis belépsz az ajtón,
s előugrik sáncaiból a remény:
ölembe ül a pillanat s mesél,
mert ott járt, ahová egyedül nem mehet
az ember –
hát hallgatom, hiszen
a te hangodon szólal meg,
ezért nem tehetek mást,
ma este még veled maradok.

8.

Nem tudok se beszélni, sem írni,
eltöredezték bennem a mondatok,
bukdácsolok a szavak között,
nem tartanak össze
a lélegzetvételek,

csak bóklászok ebben az időben,
a késő tavaszi kora nyárban,
s nem tudom, megvár-e az ősz,
készülődik-e valahol az álmok mélyén
valaki, aki megvált végképpen,

mert nem tudok én semmit,
nem akarok semmit egymagam,
csak annyi kellene,
hogy megragadjon az éjszaka,
s letegyen egy párnára,
ahol a kedvesem pihen.

9.

Mindig az elmúlás, a véget
sohasem érő vágyakozás.
Ellentmondó pillanatok,
amelyekben, mint valami tégelyben
megoldódnak a tegnapok.

Csak a tegnapot lehet megérteni,
a jelenben nincs más, mint
felkavarodott szavak,
izgatott vágyakozás,
a reménytelenség ígéi,
a holnap pedig csupa rejtély.

Nem akarom már megfejteni
a holnapot, mert hiányzik
belőle minden nagyszerűség,
ami értelmet adhatna
az elhatározásoknak.

10.

Ne hagyjatok magamra emlékeim,
ne vegyétek fel szürke álarcaitokat,
még itt téblábolok ebben a zord időben,
lassan rám rakódott a szenvedés,
s én is elveszítem az arcomat,
ha nem lesznek csak kifakult emlékeim,
amelyekben nem látszik a múlt,

pedig éppen öt évesek vagytok,
gyermeki szívvel oktanok,
s nem tudjátok, mire való a tegnap,
mert nincsen veletek még az idő.

Hát ne hagyjatok magamra ebben
a kora nyári virradatban,
amikor egyedül vergődik a szívem,
mert nem akarja megtudni,
hogy ennyi idő is elég a halálhoz.

11.

Nem jönnek a siratóasszonyok,
a rokonok is messze elkerülnek,
egyedül készülök a temetésre,
sírok, amennyire az erőmből telik,
de nem figyel rám senki.
Hétköznapi veszteségek,
egy múlt szerelem fájdalma,
kit érdekel?

Elszaladtak az álmok előlem,
elfutottak egy távoli vidékre,
ahol nincs nyoma esőfelhőknek,
örökké süt a nap, s fiatal arcok
mosolyognak az égre.

Így van ez jól. Már a szavak se jönnek,
botladozó mássalhangzók,
néma magánhangzók,
nem kell ide beszéd,
jobb megadón várni
a feltámadást.

12.

Hónapok óta nem láttalak,
már azt hittem, végképp eltűntél
ebben a harmatos tavaszban,
amikor robbanni készülnek a rügyek,
s a japán akác részegen szórja virágait.
Aztán mégis itt vagy, s nem tudom,
kívánom-e igazán a jelenedet,
vagy inkább azt szeretném,
hogy ne legyél többet.

Nem kell a szomjúság,
se a túlcseresznyés vágyakozás,
nem kell az örömkönnyegek gyászmenete
az arc barázdáiban.
Megölted bennem a verseket.

13.

Hirtelen rám szakadt a félelem,
s most itt vagyok a gondolkodó,
a tépelődő ember helyzetében.

Vajon mi vár éjszaka,
amikor ablakomig érnek a csillagok,
s az árnyékok végigfutnak a falakon,
elzárják a menekülés minden útját,
s nincs más lehetőség, mint önmagam?

Követem a csillagfényt,
amint utat rajzolnak
a tündöklő semmibe.

14.

Megérkezett a tavasz,
kibuggyantak az első virágok,
zenekarba rendeződnek
a színes sziromlevelek.
A nyírfá-menyasszonyok is öltözködnek.
Senki sem hazudik.
A fűszálak ágaskodnak, figyelnek,
reggelre könnycseppeket hizlálnak.
Jól van így.
Ők sohasem hazudnak.
Belőlük nem lesznek emberek.
De, ha végigfekszünk a folyóparton,
s behunyt szemünk mögött megjelenik
az égbolt, talán kimondjuk,
ami miatt gyötrődünk.

15.

Valahonnan rám tört a fáradtság,
partra vergődött az erekből,
s most nem tudom,
talán lappang bennem valami,
betegség vagy még rosszabb.
Kinek panaszoljam el, ha fáj,
ha szívesen hajtanám
valakinek az ölébe a fejemet,
s elmondani, félek,
félek valamitől, ami itt ólálkodik
a szívem közelében.
Ha itt lennél mellettem,
talán nem félnék senkitől sem,
mert a tenyered sátorában
kipihenném magamat.

16.

megjelölt az elmúlás
göcsörtös ágak az ujjaim
az utolsó leveleket még dédelgeti
a korán érkezett ősz

még botorkálnak bennem a nedvek
mint törzsben a tavaszi emlék
de már el-eltéved a gondolat
s ha eltakar a tél
új álomra nem lesz hitem

göcsörtös ágaim nem hoznak
napfényben fürdő leveleket
s az otromba szél nem kél
versenyre velem
mert megjelölt az elmúlás
itt maradtam ezen a reménytelen órán
véggképpen egyedül

17.

talán el kellene köszönni a fáktól
a messziről figyelő hegyektől
az árnyékban bukdácsoló pataktól
s a szarkafészekről
amelyben gyerekként kutattam
tojás után

még meg kellene kóstolni a kökény
fanyar és húzós ízét
megsimogatni egy tűzpiros almát
újra megfenni a búzavirág koszorút
amelyet egy nyári délután átadtam
valakinek
meg kellene keresni a csúcsokat
ahonnan belátható ami menni készül
önigazolásból koszorút fenni
hitetlenül magamnak megbocsátani
s bátran elindulni
az elhalványulók közé
ahol a semmi nem a létezők hiánya
nem is a csend és a fénytelenység
nem a jóság és a gonoszság
nem az értelmezhetetlen érzés
csak a fogalmakkal
körülkeríthetetlen
semmi

18.

amikor lezuhannak a szemhéjaim
de az álom még messzire elkerül
figyelem magamban a vágyakat
amint az ösvényes múltban
kóborolnak

talán nem szerettem igazán a virágokat
a leszálló alkonyban a suttogást
a mellemre zuhanó szőke fejet
s a felkínált sorsot sem
csak izzottam izzítás nélkül

önzéseim lángjában pörkölődtek
lányok és asszonyok
szemérmesek és követelőzők
áldozni tudók és félénk áldozatok
szenvédők és könnyen felkínálkozók
várakozók és egy órás szeretők
sorsomat ölben hordozók
kiszáradt szemmel búcsúzó

nem akartam nekik rosszat
csak magamat szerettem volna
elveszíteni

19.

még tart a tinta a tollban
a csöndben kivirágzik ez a vers is:
tollait vesztő madár
halkan magában énekelget

felemelik fejüket a szavak:
itt vagyunk találj meg minket is
mielőtt betakar az éjszaka
és senkit sem érdekel hol vagyunk
milyen az arcunk a hangunk
simogatunk-e vagy megsebzünk valakit

szólítsd meg a szavakat
tisztá zenével őszinte ajakkal
mint amikor mindegy már
nincs helye a praktikáknak
semmi hasznod a hazug hallgatásból
sem a sikoltozásból
sem a félénk szavakból
a hízogó ígéből
a terpeszkedő nagyzó jelzőkből
a határozatlanság szavaiból

légy határozott és kemény:
nincs kihez szólni

20.

látod ez a reggel is megtalált
pedig menekültél előle
magadra terítetted az éjszakát
belebújtál a fájdalomba
és hallgattad az elveszettség
vigasztaló nótáit

ragyogás ez a reggel
de te nem vagy velem
egy másik térben bolyongsz
s én ebben az időben
fuldoklom a magánytól
pedig ragyog a reggel
némán álldogálnak a fák
s röptére vigyáz
a búcsúzkodó fecske is
messzire indul
de érzi jövőre visszatér
megtalálja a fészket
amelyből a kicsik kirepültek

nézem ahogy megpihen
s újra maga alá gyűr
a bánat

21.

ez már az összegzés ideje
vagy még minden zavaros
s tele van félelemmel a nappal?

ha tudni lehetne
hogyan ez már az összegzés ideje
s az utolsó lélegzetvételre
készülődik a tüdő
s az agy elzárja az artériák csapjait
kiírja az arcra meg a tekintetre:
záróra
végigfut egy elkésett ingerület az izmokon
s mintha ez a töredék pillanat
is csöndesen megszűnne

jó lenne ha tudnám
hogyan ez már az összegzés ideje
illúzió csupán a lezárt dolgok öröme
hiszen ezután semmi új nem kezdődik

22.

elképzelem vagy meg is történik velem:
arcomat szorítom melled vánkosára
imádkozom ahogy a hitetlenek képesek
a test urához az öröm anyjához
az áldásosztó pillanathoz

könyörögve kérem: telepedjen le hozzám
egy itatra egy hallgatásnyi csöndre
amíg elindul a képzeletem
s bejárja a még mindig titkos birodalmat
amíg megérkezik a felmentő ítélet:
mégis feltámadhatok
újra élhetem a zaklatott csodát
a gyomorremegést
az ölbe búvó kiáltást
mindent próbára tehetek:
a gonoszságot
a hitetlenkedést
a gyávaságot
de a férfias áldozatvállalást is:

ezt az egyetlen pillanatot akarom
hátralévő életemre
melled vánkosán

23.

szeresd ezt a pillanatot is
amelyik átsugárzik a bőrödön
s feszessé varázsolja az emlékeket
hiszen ott ragyog benne az ölelés
ott remeg benne az óvatos félelem
hogy jaj milyen irányt vesznek a dolgok
pedig minden megtörténik
amire vágyakoznak a sejtek
amelyek hullámszanak
s viszik magukkal a létezés
öntudatlan akaratát

minden megtörténhet
még az is hogy csöndben
megadod megad
a halálnak

24.

valamikor sokat beszéltem
nevet adtam a virágnak a szélnek
az arcon megbújó árnyékoknak
a szív kalapáló mozdulatainak
a szerelemnek amely kitakarja
a költőt
most a némaság a takaróm
a hallgatást borítja rám az éjszaka
amikor hosszú útra indulnak a vágyak
s elidőznek a csípők hajlataiban
hogyan eltűnjenek a gyönyör kútjában
mi történt nem tudom
valami kínos átmenet
sajog a szívem körül

25.

most eljátszom hogy nem fontos
ami nélkül nem tudok élni
mert elmaradt a gyomorremegés
a hiábavaló várakozás
az öngazolás apró tettei:
én is érek valamit
engem is lehet szeretni
s én is tudok szeretni

jó hogy mindez már a múlté
s nem vágyom a nyakadra
a csípődre melled kupolájára
ringató öledre
mert testetlenül szerethetlek
nincs bennem esztelen vágyakozás
minden jó így az elcsitult örömök
büszke magányában
mert én is voltam valaki
valaha én is tudtam valamit

de hát ez nem játék:
hiányodtól reggelig szenvedek

26.

nem tudok mást mint szorongva várom
a szomorú szavú éjszakát
amikor leereszkedik homlokomra a sötét
s az idő-ráncokban megbújik a gondolat
forgolódom a párnán
keresem az illatodat
valahol elveszett ebben a zaklatott időben
ahol nincs más csak hasztalan keresés
a hunyorgó csillagok faggatása
akik többet látnak mint én
nem tudok mást mint szorongva várom
halk lépteidet az éjszakában
s elképzelem: távol tart tőlem a félelem
mert nem akarok semmi mást
csak szép arcodat a párnámon
az illatodat amely beterít
s elkísér reggelig

27.

rám ereszkedett a magány
fehérbe öltöztek az órák
bekerültem a gyógyító gépezet magányába
kíváncsian faggat a nővér és az orvos
mit keresek én itt ahol a reményt
magukra gombolják az emberek
s ahol a napsütés a legjobb gyógyszer?
útitársaim új kínok felé indulnak
valakit mentő víz másokat a rokonok
csodálnak türelmetlenül:
meddig még? vajon meddig?
jönnek az esték és az éjszakák:
befejezetlen verssorok

28.

elmennek a látogatók:
látom rajtuk az örömet
ami kiviszi őket ebből az épületből
ahol csörrennek a szikék
és hűvösen fénylik a gondolat

látom rajtuk a menekülés örömét
mert nem ők vannak a rettenetben
az elmúlás előszobájában
az injekciós tűk árnyékában
nem őket dobják oldalra besorozva

ők kinyitják majd becsukják
maguk mögött az ajtót

elviszik a reményt is

29.

nem kellene még összeszámolni
hány darabból áll a múlt
melyik sörnek volt jobb az íze

nem kellene még a csókokat visszaidézni
sem a kamaszkor izzító gyötrelmeit
az örömet kedvesem ölében
Évát Marit Ilonát
hagyni kellene őket a múltban kóborolni
amikor még itt van a felfedezhető világ
karjai között az életem
amely lehetett volna más is
de én ugyanaz maradtam:
az elmúlás előszobájában

30.

romokban is csodálható ez az épület
a homlokzat a boltozat egy-egy íve
a belátható panoráma
amelyben egyszerre van együtt
múlt és jelen

olykor még elámulok
hogy meghat a Mars látványa
s kitüntetettnek érzem magam:
hatvanezer évig várt rám az idő
s most szemembe zárom a pillanatot
nem lesz még egyszer
ahogy én is elmúlok
egy óvatlan pillanatban
csodálkozás és rémület nélkül:
ezt érdemeltem

31.

de jó lenne most bejárni
gőgös melled csábító halmait
s elmerülni szíveink dobbanásaiban
jó lenne nem hallani a vergődést
az otthonát nem lelő vágyban
mire kell ez a csend?
mire jó ez a vers?

sorban kitéped a facsemetéket
a lehullott leveleket elzavarta a szél
s a törzsek mint fekete felkiáltójelek
kiáltoznak a jó ízű éjszakában
amikor alámerülnek a szerelmesek
egymás húsában és idegeiben

32.

fölöttem egy falevél hullani készül
aztán az ölemben lassú véget ér
figyelmeztet talán
hogyan volt s aztán semmivé lett?

régóta tudom de olykor tiltakozom
a nemlét parancsa ellen
pedig nincs róla tapasztalatom
se rossz se jó
akár az életről amelyben a viszonyítások
rabjai vagyunk csupán
kóstolgatjuk a pillanatokat
mint kedvesünk ajkát
s azt hisszük nincs annál jobb
a halálban sem

33.

egy hatalmas bükkfa leveleit
mohón kóstolgatja a feltámadt szél
elsodorja a szeptember végi szép időt
amely még a kórházi szobában is vigasztal

aranyát vesztegeti a bükk
s mellette a terpeszkedő gyertyán
szétszórja a nyarat meg a tavaszt
a viharoknak feszülő ág örömeit
a nyári fürdőzést
s a villámok előli menekülést

még néhány hét s talpaim alatt
sikoltozó táncba fognak
az összetöpreődött levelek

34.

nem szerettem soha szerelmesebben
arcod hűvösében a fénylő csodákat
mint most amikor távozni készül
a hódító indulat:
szívem Niagarája

már csak büszke emlék
tábortűz melletti mesés indulat:
átöleltél
nem volt szavam a repülés örömére
de magam alatt láttam a világot
minden finom rezdülését moccanását
nappalait és éjszakáit
születő gyermekeit –
téged

35.

most nem fojtogat a sírás
messze van már amit elhagytam
pedig kinyújtott kezem szinte eléri
de nem akarok utánanyúlni senkinek
beleélek ebbe az őszi csendbe
a fák suttogó beszédébe
a madárszó nélküli némaságba

csak a vonalak vezetik a tekintetemet
a félbetört sorok
az elhagyott gondolatok
ahonnan nem lehet már bejárni
az elsüllyedő világ határait
kegyelmet kérni a nem létezőtől:
benned sem hiszek

36.

a zsombékos területről
kiemelkedik egy talpalatnyi sziget
amely bizonytalanságával is megtartott
önmagát kereső kamasz szívem
téged talált Ilona
csóktalanul öleléstelenül

szavaid keresztüzében
olykor megsemmisültem
de akartál engemet ahogy én is
te is nyugtalan kereső voltál
s kioltottuk egymást
mielőtt megadta volna magát a lélek
látod ma is azzal a kamasz vággyal
szeretlek

37.

nyakamba zúdult a rossz idő
eső veri az ablakot
dobálja a szél a lassan múló órákat
beteríti a park ösvényeit
ahol rád várt minden gondolat

lestem a kaput hátha megvillan
az alakod a simogató fényben
de elmaradtál
ahogyan az őszi napsütés is
csupán a szél borzolja a fákat
kergeti az elszáradt leveleket
micsoda idő ez mondd?
sirat a nappal és az este:
egy vagyok velük

38.

lassan karikába görbülnek az ujjaim
egymás után gyűrűt formáznak
s eltűnik belőlük a parázs
csak botladoznak
keresgélnek a papíron
emléket vadásznak
amikor még csodákról meséltek
végigfutottak a gerinc meredélyén
s újra rajzolták a lány arcokat
vagy megpihentek a csípők területén
beszédes ujjaim
meghajoltatok az időnek
elhagyatottak nem tudtalak
visszatartani
benneteket

39.

ennyi kell csak hogy térdre kényszerüljek
s megadja magát bennem a vágy
elég ha felhő takarja az égboltot
s ritkás eső veri az arcomat?

elég ha fehér falak közé szorít a magány
s elmarad az egyetlen hívás
mert én sem akarom már
amiért egyszer kifordítottam a bőrömet?
vegyületek vegyszerek áramlatok játéka
minden ami bennem lassuló hullámokat ver
s a többi csak illúzió?
vagy ez is az injekció maradéka
ami elmúlik s magamra hagy
az ágyon

40.

jaj dehogy kívánom
hogy kihajtsón benned a halálom
elfogyjak mint az ünnepi gyertya
az asztalon hagyva ellobogva
tűzre sose várva
hitetlenül a feltámadásra

az is minek ha nem vagy velem
ha elkerülöd az életem
ha nem muzsikálsz a lázadó csendben
ha kihajózhatok a végtelenbe

jaj dehogy kívánom
hogy kihajtsón benned a halálom
hadd álldogáljak még előtted:
nézd a fényeket a homlokomon

41.

tarkómat veri a déli napsugár
de nem akarok fellázadni
sorsod hiányod ellen
most nem vagy itt
de valahol a közelemben lélegzel
hallom néha a hangodat
s azt hiszem: mégis van remény
lám veri a tarkómat a napsugár
s megtelek hittél ragyogással
szárnyait emelgeti az öröm
s egy pillanatra elfelejtem:
útra készülök én is
ahogyan a többiek is akiknek a tarkóját
veri a déli napsugár

42.

nem akarok mást csak amit szeretnék:
megfürdetni arcomat a fényben
csodálni a játékot
a pazarló örömet
s magammal vinni ezt a látomást:
mert velem hal az én világom
a félelmem és a vágyakozásom
a hiúságom és az öntelt szerepjátásom
a jóságom és az ölelésem
a sok-sok név amit a szerelemnek adtam
nem lehet más:
ez voltam én
az egyetlen vendég
aki utakat keresett
de nem talált

43.

olyan csend lett mintha a túlsó parton
néznék körül
s megriasztana az alkonyat
egyszerre eltűnt a fény
egybeolvadtak a fák
láthatatlan lett a madarak repülése
de a hold még megbújt a felhők mögött
a lomha mozdulatok
elcsendesültek
nem láttam semmit de belülré vetített
a nem szűnő gondolat
amely élesen kimetsz az időből
a félelemből és a hallgatásból
s tenyerére vesz a vágy
minden éjszaka

44.

de jó lenne reggelente
elmerülni a végtelenben
de jó lenne estelente
elmerülni a rengetegben

fűvel takaróznék
csillagok fényében arcomat
megfüröszténém
bejárnám a sűrű titkot
megfejténém a régi titkot
széthajtanám az ágakat
s megkeresném a fényes tisztást
ahol tündér lányok álmokat szövögetnek
amelyeket felkap a szél
s lebegnek a kék égbolton –
amíg el nem alszom

45.

öledben rózsaszirmok pihennek
simogatom a szíromleveleket:
ujjaim között ringatóznak
illatuk rátelepszik az arcomra
beleszédülök a vágyba
a rózsailatú álmodozásba
amikor megérkezik az éjszaka
hanyatt vetem magam az ágyon
s arcomra hullnak a rózsaszirmok
azt hiszem tenger vagyok
amelyen himbálózna a levelek
de valamilyen sűrű köd támad
nem látok nem hallok
csak az illatodat érzem

46.

kacag a bőröd kacag a szád
s ebben a jóízű nevetésben
meghalni készül a fájdalom

feszülő bimbóid között egyensúlyozok
mint valami kötél tánccal
életre-halálra egyetlen diadalra

férfi önzésem ünnepet akar
pedig tovatűnt a napsütés
felhajtja a szél a felhőket
villámok cikáznak az őszi tájban
itt maradtam elárvultan
csak a csendben keresgélek
hátha megtalálom ma még
a hangodat

47.

nem akarom hogy így legyen:
nehezen mozgó ujjaim belebotlanak
a simogatásba
kikopik belőlem az indulat
már csak a politika köszvénye fáj
s a szoknyák fellibbenő vihara
elől menekülök
nem akarom hogy így legyen
a csípőd játéka a legszebb dallam
s koncertet ad minden mozdulatod
amikor megállsz a fényben
ilyenkor átvilágít rajtad a múltam
s én is az vagyok
akinek egyszer szerettél

48.

ahogy emelkedik a fény
a látóhatár peremén
s előbújnak a fákon a levelek
a madarak széthasítják
a csend komor vásznát
egyre pontosabban látom:

valami bánat készülődik a tájban
valami fájdalmas otthontalanság
egyre növekszik a hiány
s a nap is eltakarja az arcát
mert amit láthatna
se nem szép se nem ünnepi:
szürke ruhás katonák vonulnak
a közeledő éjszakába

49.

visszafelé vezet ez az út
elhagyott fenyvesekbe
a Mátra zúgó szakadékaiba
az alattam elterülő végtelenbe

visszafelé vezet ez az út
a szerelmes éjszakákba
a gyötrődő vallomásokba
az önigazolások fájdalmaiba
a feltáruló ölek izzásába
amikor remegő testtel vártam
a megsemmisülés örömét
mert nem akartam mást
mint hallani a sejtek
hangos harsonáját

50.

fekete zászlóként lobog az ismerősöm
szótlanul sír mit mondhatna
az elmúlás égboltja alatt
aki megízlelte a halál fájdalmát

nem akarok még elmenni
előttem itt hever a jegyzetfüzet
s még annyi minden
amit kijavíthat a képzelet
s mérlegre teheti az idő
szép lehet a várakozás is
amikor kedvesünk arca fölött
felnyíló pillantására szomjazunk
mert elférünk benne
halálig

51.

ez most már mindig így lesz
nem marad más mint az egymásra
csodálkozó falak
s egy berepülő méhecske lassú verdesése
figyelmeztet sorsom erővonalaira?

hallgatnak a képek
már azt sem mondják el hol készültek
milyen városok kis utcácskáiban
álltam meg remegő szívvel
a felismerés csodálatával
de ez az elsárguló harangtorony
már megadta magát az időnek
lassan utolsót kongat
az óra is

52.

a fényérzékeny lemezen
nem bomlik tovább az életem
de most már digitálisan is megmarad
ha megússza karcolás nélkül
s lesz benned kíváncsiság
ráhajolni az arcomra
kifagtatni a barázdáimat
megkeresni magad ebben az igen-nem
információs áradatban
hiszen ott állok az Eiffel-torony tetején
s előttem hömpölyög a Szajna
arrébb a Saint Michel ballag
a Notre-Dame-ba egy csöndes
fohászra

53.

a radiátorban pattog a közeledő tél
de a csontjaim is szorgosan jeleznek
az utolsó levelek lebegnek a szélben
mint akik tétováznak
tiltakoznak

a felhők lassan felkúsznak az égre
s napokig ott maradnak
a napfényt tablettával pótoljuk
az erdei gyümölcsöket vitamin porokkal
mindenre talál pótlékot az elme
dobozban jön a nagyvilág
s csodálkozva felemeli fejét a gyermek:
lehunyja kék szemét az ég –
nem értem nem értem

54.

tiltakozásomat a szomszéd se hallja:
a fejhallgatóból ostoba zene szól
vagy ismétlődő zöreje inkább
ideges rángás a feszült izmokban

jaj elhagyott az asszony
idegen mezőkön virágot tépked
kora őszi köd ereszkedik az arcára
keresi a réten az ösvényt
míg fecsegő szarka repül fölötte
de alig találja a fészket
könnycsepp fut le a szeméből
s összekeveredik
a köddel meg a harmattal:
nem talál haza
sohasem

55.

amikor a reggeli remény a tükör előtt megállít
látom egy ráncsal gyarapodtam
mert nem voltál velem éjszaka

körülkerítetted a szíved
s nem volt erőm kihúzni a karókat
amelyek birodalmad határait
konok hittal megjelölték
ezért nyitott szemmel vártam a csodát
a hajnalt amint elhúzza a függőnyt
s beárad a szobába a fény:
álmodoztam aztán hangosan rám szólt
a vekker

56.

talán szólni kellene a reményről
a lassan vonuló felhőkről
amelyek a reggeli kávéra ülnek

az álmodozásról
melleid ígézetéről
a bátorító ölelésről
de fogva tart a képzelet
nem menekülhetek a szóképek
a makrancos ígék közé
magamra maradtam
tapsolhat körülöttem aki bánt
s én már-már megadom
a kegyelemdöfést
a pillanatnak

57.

sajog nyilall vagy csak tompán fáj
figyelmeztet a létezésre
meg arra is hogy fájdalmas búcsút int
az a néhány évtized
amit magam mögött hagytam
szívem rejtelmes zugaiban
olykor feltámadnak a régi mozdulatok
s megtelik zenével az élet
kacagásban fürdik az október
azt várom hogy egyszer megállít
kedvesem mosolya
egymásra nézünk
s ebben a pillanatban
arcra borul a bánat
sajnálom

58.

még ma vagy talán holnap
kigombolt inggel a kora őszi csöndben
amikor az árvácskák szemében
puha könnyecseppek remegnek
talán holnapután
nekilódulok az éjszakának
s megkeresem a kiégett álmokat
a padon várakozó pillanatokat:
egymás vállához simulnak a vágyak
s amíg földre csorog a Tejút fénye
elindulnak a múltba
ahol volt még jövő is
nem csak jelen
mutatta meg szép arcát
itt hagylak

59.

nem vagyok azonos a virággal
sem az őszi elmúlással
sem a ház falán emelkedő sötéttel
nem érzem az elszáradó fű fájdalmát
sem a fák roppanó gerincét
inkább vagyok halk tűnődés
helyét kereső gondolat
futó fény kedvesem homlokán
madárröpte a huzatos éjszakában
az egybefolyó harmat a szélvédőn
vagy a fagyba dermedő idő

inkább vagyok a kacagás
a könnyű paplan alatt
ölelés előtt

60.

ágaskodó paripa szárnyas ló
győzni és szabadulni akaró mén
nem igaz le csak a gondolat
a formába kényszerített vágyakozás
a metaforák konok hűsége
a verslábak ütemes zakatolása

csak nyújtózkodom a zabla után
erőtlen karral görcsös ujjakkal
s csak abban bízhatok
hogy megszelídül ez a paripa
s mint egykor gyermekkoromban
a hátára enged – lassan elrepül velem

felszabadítja a képzeletem

61.

hallgatnak a mozdulataim
ahogy ebben a ködös őszben
megbújik a napfény is
mintha mély álmra készülődnének
a gondolatok
ezek a konok legények
akiknek az arca könnyel fut tele
ha rátalálnak egy mosolyra
amelyik messziről közeledik az éjszakából
s egyre nagyobb lesz
megnő mint a remény
mint az álmodozás árnyéka
szobám falán amikor hiába várom
hogy megérkezz

62.

szavak: magányos álmodozók
szavak: szerelemre szomjasak
szavak: gyönyör után futkosók éjszaka
szavak: kijózanító hűvös nappali igék
szavak: izzadt tenyerek
szavak: ölbe bújó félelmek
szavak: önhitt látomások egyedül
szavak: felparázsló vágyak az ágyban

szavak: nem tudtok megmenteni mégsem
ebben a lázas alkonyatban
amikor fölizzanak a levelek a fákon
s dermedten vacog a pillanat
hol vagytok hűséges szavaim
s ti elkódorgó mondатаim?

63.

a hosszú hallgatás után megszólalok
a számban otthonra lelnek a mondatok
ízlelem őket mint a múlt jó ízeit
elmeszesedett testüket ropogtatom:
együtt tornázom velük
a kiáltásnyi csendben
s a virrasztó órák
türelmetlen dobbanásaiban
mindent megteszek
mert szükségem van erre a tudományra
hátha szólhatok a falnak
amelyik körülvesz ledönthetetlenül
s az éjszakának:
engedje a napfényt szemhéjaid alá
hátha mégis megismersz

64.

talán az utolsó napsütés veri az ablakot
s aztán köd ereszkedik a vállunkra
nyögnek a levelek a talpunk alatt
a kökény sírósra húzza a szánkat

egy-egy elkésett virág még szirmot bont
de lassan fagy-kaszát suhint a november
s a kórház ablakán kibámulva
megfogyatkozik bennünk a remény is

beledermünk az elmúlásba
lelassulnak a tiltakozó mozdulatok
egy hetes hírek leszünk a fájdalomban
s utána mindenki várakozik
a tavaszra

65.

szerelem szerelem
te voltál az életem
szerelem szerelem
átvágattál az életem

megmártóztam a tekintetedben
s elgyávultam tőle
megérintettél: ma is éget az ujjad begye
hozzám bújtál: ma is izzad a tenyerem
ha egyszer-egyszer megöleltél
jó volt nem lenni akkor
de ma csak a darabjait keresem
a kifordító indulatnak
eltévedtem ebben a hatalmas erdőben –
falánk vadak étke leszek

66.

egyszer abbamarad a sírás
nézek a pillanat után könnytelenül
s úgy teszek mintha nem fájna
mint aki engedte
hogyan lassan kifossza az idő

ülök egy erdei padon
simogatom a haldokló virágokat
s magányomat tartom magam fölé
hogyan meg ne ázzak

elkocog mellettem egy férfi
liheg mint aki az út végére ért
pedig csak most kezdődik minden:
a szembesülés szomorúsága

67.

talán csak ez a sóhajtás maradt
kikopott belőlem a lendület
eltűnt a hit hogy a világ jóra változik
s nemcsak az izmok feszültek
a nedvek keringtek eszeveszetten
hanem az értékek is magasra nőttek
aztán céltalan hangyaboly lett az élet
egymást kioltó indulatok
reménytelen vágyakozás
hogyan még összerakhatók a cserepek
de nem lehet
végeképp elengedett a képzelet
nem akarok már utánad se menni:
kiszáradt az emlékezetem

68.

elszivárognak a napok
mint a víz a nyári homokon
egy pillanat alatt tovatűnik
ami az előbb még úgy hevített
a reményt takarta fölőbém
hogy a bánat alatt meg ne ázzak

elszivárognak a napok
kiszáradt torkú emlékek
köröznek fölöttem
szótlanok mint bennem a keserűség
csak keresem az ígéket
amelyek megdöngethetik
szíved konok börtönét

69.

a napok nem követik egymást
nem ölelkezik a kedd és a szerda
átcsapnak a parti sziklák fölött
mint a viharos tenger hullámai

valahonnan messziről indul a hétfő
s máris szíven talál a szombat
amikor siet velem az ösvény is
hogy a kedvesemhez mielőbb elérjek
aztán gyászba öltözik a vasárnap
szerdáig suttogom a szavakat
a talányos ígéket
amelyek messze löknek
s negyven év távolából
keresem a partot

70.

most sorban el kellene köszönni töletek
szívem szögletében álmodozók
remegő gyomorral vágyakozók
nyitott tenyereket egymásba préselők

ott ülünk a mozik hátsó sorában
s útjára indul a remegés
megszédülünk de kutatjuk a ruha ráncait
belebotlunk a blúz buckáiba
s megrettenünk amikor tenyerünkön
megérezzük a kedves szívverését

mert az ő teste is kiabál a csendben
a mozgó s villódzó fénysugárban
mozdulatlanul biztat:
járjuk be végig az utat

71.

elköszönök tőled
mosolygó szavú kamasz illatú Ilona
messzire szaladtál
elrejtőztél a négy évtized erdejében
nem talállak csak félárnyékos arcod
ébredtetget éjjelente
szigorú szemedben ha néha megálltam
láthatatlan ellenféllel viaskodtam
mert nem tudtam: elég vagyok önmagam
csak az kell neked
ha erővel megtartom a te hitedet
s nem temet maga alá az önsajnálat
mert van élet azon is túl –
talán

72.

levelekben az eltűnt ifjúság –
mint valami öreg nyomolvasó
keresem a múltat
egy betű meglepő hajlatát
faggatom a színes rajzokat
egy-egy idegen nyelv töredékeit
az olvasmányok kikandikáló hőseit
akik leültek az ágyam szélére
s velem együtt hangosan mondták:
Ilona és Cyr!

ti befelé álmodozók
erőtlen szerelmesek
akiknek már csak a múlt maradt
várjatok még!

73.

nem lehetett másképpen
csak úgy hogy gyermekek gyűrűjében
lassan elért hozzám a mosolyod
mint aki védekezik
mert udvarias szavakat szólhat
én pedig izzadt tenyeremet gyűrögettem
hátam mögött a múlt minden tévedése

nem tehettem mást: lélekben térdre hulltam
s engedtem magam záporban fürödni
de Ilona ellépett tőlem
nem a földön járt
szívemen taposott játszi könnyűséggel
akkor megindultak a hegyek:
temetetlen éjszakáim

74.

aztán jöttek sűrű sorban
szatmári erdőkben álmodozók
a Tiszát könnyes szemmel bámulók
amikor elindult a holdfény
s megfürödtek a csillagok

üldögéltünk a mérce lépcsőin
csodáltuk a harcsa versenyfutását
megérintette arcunkat egy madár szárnya
vagy csak a hajad simogatott

egybefolyt itt minden:
kalapáló szíved
öled fájdalmas lüktetése
olykor mégis elmenekültem
a Tejút egyik ösvényén kóboroltam

75.

hol van már a fiatal testek suhanása
a megrebbenő vágy
amely mégis ölbe téved
a feszülő mellbimbók magasából
beláthatatlan volt az élet
csak a névtelen vágyakozás
a halni készülő dobbanás
a vér szinte kicsapott az erekből
s elterült a medence ártérületein
fejed hátrahanyatlott
szemedben bágyadt könnyörgés:
indulj hát felfedező útra
engemet is vár a tenger
sós ízű könny az arcomon

76.

szótlan szóval pereskedek érted
kiabáló csenddel imádkozom
hogy ne hagyjon el a félelem

várakoznak a szavak a számban
alámerülök a sós ízű nyárban
amikor meglibbennek a szoknyák
és szárnya nő a blúzodnak
bepölyö a kicsi szobát
eltakarja az arcomat

illatoddal takarózom
nyelvem hegyén készül a mozdulat
ajkaid között mégis megpihen
s aztán minden mindegy már:
rohamot dobol a vágy

77.

ha így marad talán én is elhiszem
hogy van még láz ebben a mozdulatban
messzire futhat a félelem
mert egyetlen ujjad érintése
zúgó erdőt varázsol az őszbe
ahol hatalmas fák között
fiatal szelek kergetőznek

talán még azt is elhiszem
hogy érintésemre megfeszül a tested
vigyázzba állnak a sejtek
s türelmetlenül sürget a kapitány
hagyjuk el ezt a néma kikötőt:
üvöltsünk bele az éjszakába

78.

ne hagyj magamra képzelet
amikor szívem naponként lázad
hiába uszít rám ez az ősz
megfejtethetlen üzeneteket

én nem tudom még olvasni
az izmok kacskaringós hieroglifáit
a ráncokban megbújó öregség
még jól álcázza magát
engedd meg hogy megszólítsalak
te nyomomban szaglászó vágyakozás
de mondd meg a neved
mert nem ismerek rád a sötétben
s az illatod is régóta
elkerül

79.

fekete fekete fekete az éden
zizzelve repül a melltartó
s a bugyi árnyékos hűvösében
várakozik a vágy
leoltom a villanyt
csak a tested világít az ágyon
lassan elindul egy árnyék
ragyogó vonal lett a tested
mellbimbóid küldik a morze jeleket:
itt vagyunk itt vagyunk
s én nem tudom már mi ez
ébrenlét vagy kínzó álom
rohanok hozzád de azt hallom:

tik-tak tik-tak tik-tak

80.

utánam is így ragyog az ősz
ahogy most a fényt veri az ablakot
megvillan egy madár szárnya
s lebegve landol a falevél

terített szőnyegen lépkedek
körülvész az elmúlás
de: sárga vérvörös óarany és lila
élni akaró virágok színei
amelyek most gyászba öltöztetnek
majd akkor is így zuhog a szépség
kiragyog a bánatból
s én visszaszivárgok a földből:
megbújok egy szép lány
vérvörös rózsájában

81.

belehalok az illatodba
belehalok a pillanatba
álomban lassan vetkőzöl
kibújsz a ruhából
a szomorú hétköznapiokból
a rohanásból a veszekedésből
földet ér a melltartó is
végül megállsz előttem
s mintha ez volna az első pillanat:
elfogy a levegő
fuldokló ölelések jönnek
hallom az erek dobolását
átcsap fölöttem ez a ritmus
s már azt se tudom meghaltam
vagy megszülettem

82.

szépek voltak az asszonyok
megszerettek aztán eltemettek
a síromnál csókokat lihegtek

megvásárolták a következő kosztümöt
újra szépek voltak és vágyakozók
mellükön megcsúszott a fény
feszes hasukon ágyat vetettek
amikor szobájukba kúszott a hold
s álmodoztak az igaz szerelemről
aztán mindennek tegnapi lett az íze
néha az utcán egymásra köszöntünk
hogyan vagy? futottak tovább
várakoztak a ráncok
sáncái mögött

83.

Erzsikében még én is jó voltam:
lánggra lobbantott álom
a titok tiltott csendje
ami betakarja az embert
hiába menekül nappal és éjszaka

a ráismerés izgalma voltam
ismeretlen szavak jöttek a számból
felfedező névszók cselekvő igék
megnevezhetetlen vágyak születtek
végigcikáztak az esti égbolton
s egyikünk se tudta már
lesz-e még ami volt
egy kitakart szívű
éjszakán

84.

szerelem szerelem szerelem
keresem az életem
a legelső pillanatot
amit az álom nekem adott
de egymásra rakódik a sok félelem
a menekülés a szégyenem
de nincsen már ami visszatartana
józsánság vagy a hit hatalma
csak foltok az őszülő vadonban
a korán érkező sűrű alkonyatban

húzó kökény szárad az ágon
kitakart a szívem hiába lángolt
elmegyek elmegyek
ne várjatok

85.

ma már nem csak egy fájós fog
a fésűben maradt hajszál
vagy az olvasószeműveg figyelmeztet

megbotlanak a szavaim
ingerülten kavarnak a mondatok
hiányzik a fiatalság legyintő türelme
kinézek az ablakon: hegyeket látok
mint kamasz koromban
amikor nem volt árnyéka a csendnek
csak az összebújó hallgatásnak
az elsietett csókoknak
mert minden út hozzád vezetett
megkerültem a Földet is
Ilona

86.

most még pontos az emlékezetem
alig van foszlány ami után kutat az elme
most még őrzöm a nyár lenyomatait
a csendes ősök romantikus mélabúját
a decemberi fázós ujjak hűvösét
az összebújó magára hagyott órákat
amikor a lefüggönyözött szobában
hallgattuk a tűzifa pattogását
miközben átölelt a fájdalmas zene:
menni kéne menni kéne

betakartál a hajaddal
suttogtál pedig befalazott kint a tél
izzott a leheleted:
eltűntél az időben

87.

novemberi délután: korán esteledik
maga alá temet az égbolt
de a csillagok is elbújtak a felhők mögött

megyek egyik szobából a másikba
szeretnék még ébren maradni
de lezuhanó szemhéjaim mögött
lassan kialszik a fény
fekszem a küszöbön
s lassan felkapaszkodom a mélyből
egy varjú károg az ablakpárkányon
pedig a hófelhők még csak készülődnek
én is fekete ruhába öltözöm
ünneplem önmagam
halálát

88.

Katit mindenkinél jobban szerettem
észrevétlen volt mint a könnyű álom
vitt magával át minden határon
szerelmével csendesen betakart
az árnyékban állt mint egy óvatos gondolat
s közben összezárt szájjal izzott
hangtalanul akár a nyári napsütés

nem tudtam őt megszólítani
csak hallgattam én is csendben
elfogadtam a némaságát
becéző ujjait
testének szelíd vallomását
kiabálnom kellett volna:
én is szeretlek

89.

nem tudlak megfejtetni: szerelem
annyi arcod van amennyit a képzelet
amennyit semmilyen lázas látomás
futó vagy maradó betegség
félrevert tudatú pillanataiban
megrajzolni sem tud

nem akarlak megfejtetni: szerelem
folyó vagy amit mindig néztelek
amikor rám ereszkedett a sötét
s elfutott a könnyű szél is
ilyenkor nem csak a könnyű pára
fürdette meg a tájat
az arcomat ellepte
a könny is

90.

magamra maradtam
vagy észrevétlen kikopott belőlem a világ?
nagy szavak
nem lehet mit kezdeni velük
mert a szavak nem csillapítják a lázat
nem szüntetik a gyomorremegést
nem hozzák vissza az elkódorolt társat
nem takarják be látomással
csak az ész érvei kopognak:
elmúlt vége nincs többé

ezért választom a némaságot
a jelzők
a metaforák nélküli gondolatot
elment a kedvesem:
kitépte a nyelvemet

91.

magam elé nézek
s vonz a szédítő mélység
amelynek szélein emlékek ragyognak
feltoluló megelevenedő pillanatok
amikor még jó volt élni
mert sohasem volt éjszaka csak látomás
amelybe bele is halhat az ember
most itt van előttem a mélység
érzem a lüktetését
csábít az öngyilkos zuhanásra
amely után csak a remény emeli fel a fejem
s amikor előre dőlök
behunyok szemmel is magamon érzem
a mélység tekintetét

92.

amikor végigzuhanunk az ágyon
nem a szavakat kerestük
behunyt szemmel elvonultunk
a sejtek dízsorfala előtt
aztán egymás szájába adtuk az ígéket –

elbűvölő asszonyom voltál
aki tudta: végtelen a vágy
amelyik elhalad a sejtek sorfala előtt
de nem hallja a vezényszavakat
a szobában a bámészkodó függönyök
a fény felé forduló virágok
talán felnevettek magukban
amikor berepült az ablakon
egy vörös rózsacsokor

93.

mellbimbóid: szőlőszemek íze a számban
a test és a lélek szüreti vidámsága
vendégszobák kényelmetlen matracain
amikor kizártuk a külvilágot
s ruhátlanul álltál az ablak elé:
glóriába öltözött a tested
fáradt zarándokként
adakozó kedvedért könyörögtem
elhalmoztál ajándékokkal
napokig rajtam maradt a simogatásod
a győztes lovas vágtató öröme
s a titok amelyben megmerültem
tavasz volt meg nyár
átázott az ősz –
aztán elsodort a téli fõrgeteg

94.

tíz szó közül kiválasztottalak
és nem menekülhettem előled
kacagtak körben a könyvek
amikor vergődni láttak
felfaltál szenvedélyed katlanába dobtál
fortyogott az üst egész délután
zászlóid lobogtak
én pedig szolgáltam
ahogy férfi ember tud
mert kellett ez a sok-sok halál
melleidre testedre szomjaztam
maga alá temetett a vágy
sirató énekemet
már te sem hallod

95.

a szobában körben a falakon
versidézetek: érintésről szerelemről
vágyakozásról ölelésről
még fel sem ocsúdtam
amikor pattanva nyíltak a gombok
s áldásra várón előttem térdepelt

hirtelen mint aki azt se tudja
történik-e mindez vagy csak az álom
nagyítja fel a képzeletet
lehuppantam a székre
s nyögve kerestem a rést
amelyen megszökhet még az elme
de csak tavasz illatú csönd
bóklászott a kertben

96.

hány év hány nap még az életem
amíg testet ölthet bennem az ige
amikor a szándék nem hal meg
a születéskor
s visszatérhetek a harc után
a türelem ma még megaláz
lassan érkezik a csendesek nyugalma
lázadó testemet csitítgatom
s kezed arcomon ha végigsimít
hánykolódik a vérem
megfeszül a testem
futnék a habzó tengernek
de nem lehet de nem lehet
ma este is arca bukik
a képzelet

97.

mindig ez az erőtlen bánat
szorítja össze a torkomat
újra csak az elveszettség
a menekülés szégyene

pedig futnék ma is újra veled
ugyanúgy mint azon a nyáron
amikor a szobáig meg se álltunk
csak néztük egymást a sápadt fényben
egy pihe a melledre szállt
siettem de te nem neveltél
megágyasztál magad mellett
én azóta sem alszom
csak várom kimeredt szemmel
azt a forró délutánt

98.

közelebb van a múlt mint a jövő
ami nemcsak a recsegő csontok
erősödő üzenetei miatt reménytelen
hanem eltűntek az értékek is

a szavakban megbújó örömök
az összeszorított mellkasok izgalmai
amikor útjára indult a vágy
s égtünk mint villám sújtotta fenyőfa
a csillagfényes éjszakában

de engedték hogy beborítson a láng
mert ezt a tüzet a lélek táplálta
te voltál én s én magamban hordtalak
pedig mindenki megtagadott

99.

összeszorítom az ajkaimat:
ne gyötörjön úgy a fájdalom
lenyelem a kiáltásokat

a sejtek lázadó agóniáját
fanyar mosollyal takargatom
egyszer még eltévedsz
ezekben a kusza mondatokban
s nem tudod összekapcsolódnak-e a szavak
vagy csak kibuknak az ajkak résein
elhálnak mielőtt rájuk találna valaki
aki évek óta csavarog az éjszakában
kódolt üzenetre vár
ami csak neki szól:
elmarad a feltámadás

100.

távol még de már egyre közelebb –
ma Katalin nevétől hangos a naptár
pedig némán feküdt mellettem
az ünnepi áhítatban
amikor az ujjbegyek üzeneteit figyeltük
s vártuk hogy lefedjék egymást az utak
amelyek messziről jöttek

tenyereink kereszteződésében
a titokzatos sötét hajlatokban
megpihentünk
megittattál a könnyeiddel
magadhoz öleltél hogy ne fájjon
ami most már végképpen
elveszett

101.

előttem egy régi fénykép:
sétálunk a végtelen térben
amelyben csak az idő fenyeget

felfedező útra indulunk
együtt egymásért önmagunkért
most még távol vannak az ujjaink
de hamarosan függöny ereszkedik
a kicsiny szobára
suhog a fehér lepedő
s csak feszülő bőröd imádkozik
mert nincs már se tér se idő
csak száguldás az itt hagyott
pillanatban –
ne hagyj magamra képzelet

102.

jobb talán elfogadni
hogy az elfutó utak fájdalma itt marad
szívemet szorítja ezen a magányos éjszakán

a lepréselt pillanatok
lassan kihullanak az emlékezetből:
valami jó volt
megremegett tőle a hangom
hol vagy már te világot felfedező
szerelem?
talán a Dunántúlon vagy a Tisza partján
faggatod az időt amelyik magára hagyott
ebben a lombhullató őszben
amikor csak egy eltévedt varjú tollászkodik
az erkély rácsán

103.

szerelem szerelem
te vagy az életem
látomás indulat
parázsló szép szavak
szerelem szerelem
elhagyott életem
elhamvadt szép szavak
kitakart indulat
szerelem szerelem
legyél az életem
korbácsolj indulat
lázadó szép szavak
megállítsz félelem?
lepergett életem?

104.

most még messze vagy tőlem
de szorgos ujjaim már vetkőztetnek
óvatos útra indul a blúz
megadja magát a melltartó kapcsa
hirtelen elfogy a levegő
szemem előtt táncolnak a melleid
nem tudom megállítani a pillanatot:
lehullik rólad a szoknya
kibújsz lassan a külvilágból
s mint aki csak győztes lehet
fölém magasodsz
himbálódzó testtel vezényelsz
amíg bele nem fulladok
a csendbe

105.

szinte minden nap rajzolgatok
abbamaradt vonalak az összegyűrt papíron
szavakba gubancolódott betűk
szédelő sorok amelyek sorsukat keresik

fájós ujjakkal tartanám meg a múltat
de nem lehet már
lassan rám köszönt a december
s nem szökhettek meg a gondolatok

lehet hogy én sem akarom
nem akarom ölembe venni a tavaszt
elvéreztek bennem a vágyak
s az üres ösvényeken
töpörödött faleveleket
görget a szél

106.

valahonnan halk zene szól
lassan megkocogtatja az ablakomat
valami lassú éji zene:
a botladozó gondolatok fáradt melankóliája
megsimogatja az arcomat
felülök az ágyban:
hát eljöttél értem?
már feladtam a várakozást
hogyan egyszer megérinti az ablakot
valami halk éji zene
s kerekre nyílt szemmel álmodom
mert fürgé ujjaitokkal veritek a ritmust
pedig csendes halált ígértetek:
nem mehetek
nem mehetek

107.

várom hogy egyszer megtelek
bölcseledő szeretettel
s nem dühít amiről már lemaradok
nem gyűlölöm a fürgébbet a tetterőset
nem tudnék megölni egyetlen létezőt sem

csak nézem az elsuhanó fákat
a piros tetejű házakat
várom a leereszkedő sötétet
amely titkokkal öleli át a kis szobát
ahol halk zenére dúdolgat a magány
s melegítenek a fényképalbumok is –
hullámokra vár a kedvesem
nevetésétől sós víz
lepi el az arcom

108.

talán te tudod
tovatűnik társtalanságom
s tékozló téblábolással
tik-tak tik-tak tik-tak
tünetek el titokzatos tegnapokat
talányaimat téged
tengereket tenyereket
távoli tudást tudatlanságot
túlkiabálom a turbékoló tegnapokat
tovatűnő tenmagadat
tulajdonnevedet tulajdonnevemet
tik-tak tik-tak tik-tak
talán te tudod

az életem se volt a tulajdonom

109.

elmerülök a rengetegben
bizonytalan fény mutatja csak az utat
de menni kell előre
hív a vágy hiába taszít az út
mert fáradt megsemmisülés vár
mégis elmerülök a rengetegben
egész testemmel nekifeszülök
sietek hogy mielőbb oda érjek
ahonnan nincs többé visszafelé
a megérkezés után nincs újrakezdés
csak elapadt tűző lángolás:
simítsd el a ráncaimat
azokban bujkál a rettenet
nappal és éjszaka

110.

hova s meddig taszít a képzelet
vágyak után vágyakozva
megbámulom a lemenő napot:
s azt mondom: csupa vér
nem utoljára felparázsló tűz
hanem vérbe borult látomás

hiába minden próbálkozás:
elveszett amit megtartani igyekeztem
nem voltam elég jó
vagy csak én nem kellettem
szelek sodorják a tiszta álmokat
földig hajolnak a fák
recsegő gerinccel
rám nem vár a küzdelem

111.

még tízszer veszem kezembe a tollat
s metaforákkal parolázom
szófüzerekbe kapaszkodom

szobámban ül a rettenet
pezsgőt isznak a magánnyal
mert ünnepel ez a decemberi délután
esőt kavar a viharos szél
nem nótát dúdol mint valaha
amikor a Tisza fővenyén álldogáltunk
s néztük egymás szemében a tegnapot
a kacagással teli éjszakát
a reggel ünnepi pillanatait
meg azt hogy nem lehet nevet adni
az elválásnak

112.

nyakadba csókoltam a vágyat
s örökös foglyod maradtam
ódivatúan olykor nevetségesen
felfedező voltam mert testedre vágyakozva
magamat is megismertem
nemcsak akartam hanem mertem is
egy életre megszeretni

de jaj mostoha a sorsom
menekülsz előlem mint aki a szabadságát
az örömét félti
s nem nyújtja át többé a virágot
sem a sóhajokat
mert minek az már
ha a világ is szétesett

113.

elvért a szerelem
sebesült pillanatok maradtak a nyomában
lassú sírás a vágy döbbent némasága

elvért a szerelem
júliusban született decemberben meghalt
évek évszakok köntösében
imádkozott: vége sohase legyen
amíg csak a zuhogó vér nem csillapszik
vagy medréből ki nem tér
elvért a szerelem
sebet ejtett rajta a reménytelenség
illatos vagy még ma is
öledbe hajtánám fejem
ötvenhat évesen

114.

elköszönök mindattól
ami vigasz nélkül megvigasztal
rám ejti a könnyű felhőket
s elsodorja őket a napsütés elől

elköszönök arcodtól
csípőd játékos mozdulataitól
hívó és elküldő szavaidtól
tested tökéletes muzsikájától
amely karmesterré avatott
elköszönök csöndedtől
néma alázásaidtól
s megállok egy virradatban
amikor elindul a nap
a sötét felhők mögött

115.

kell örülni az örömnek
megkönnyezni a múltó vidámságot
belekóstolni a mások sikerébe
szükséges minden úton végighaladni
ahol számolgatják a derű pillanatait
s összeverődnek a friss tenyerek
a tengerparton a sirályok fénylő röpte után
a katedrálisok ámulásra csábító zugaiban
a nagy kövek fájdalmaiban
kell örülni az örömnek
ha megbicsaklott ez az élet
s csak a nedves árnyékokba húzódik
ahonnan a fecske már idejében
elköltözött

116.

mindig volt még egy esély
bátortanul megcsörrenő telefon
szomorú suttogás
a hiány óvatos mondatai

mindig volt még egy esély
a névszóké az igéké a tömondatoké
aztán elfelejtettük
hogyan elárvultak a tenyereink
magunkkal visszük a hangunkat
a lázas igéket a titokzatos mondatokat
magunkkal visszük az éjszakába
s nem akarunk álmodni
sem a szerelemről sem a vágyról
túl vagyunk a temetésen

117.

még mindig mentegetlek
pedig önzésed lassan elborít
fuldoklom alatta
mint egykor a Tiszában elfogyott a levegő
s akkor a hosszúra nyúlt pillanatban
tudtam már hogy vége
csak bosszantott: így lesz meg a halálom

nem akartam küzdeni ellene
számoltam magamban a métereket
egyszer hátha földet érek
bámultak körülöttem mint most ti
játszik csak nevettek
de a megdermedt pillanatért
nem halok meg mégsem

118.

napokban mérem a hiányomat
egymásba kapaszkodik a hétfő meg a kedd
kihúzza magát a szerda
a csütörtök meggyújtja a villanyt
pénteken nem hallatszik már:
pedig annyira hiányzol
s rohantam volna hozzád szombaton
vasárnap nem gyújtottuk meg
a harmadik gyertyát
ezután már mindig így marad
keresem még a mentségeket:
azért maradtál meg talán és nehéz volt
annyi a gond maga alá temet a munka
de én is tudom
nem hallod szerelmes énekem

119.

habzó víz helyett
homokkal telik meg a szám
kiáltásom is szétfoszlik a levegőben
bennem marad az utolsó lélegzetvétel
amely még tiltakozás volt
valamilyen öntudatlan lázadás
de nem méregetem már az időt
nem tűnődöm ha rám mosolyog valaki
a nyári napsütésben
ki volt s vajon miért zárt szemhéjai alá
akarta-e a hangomat hallani
amikor lassan eltűnik a napfény
a házak homlokáról is
táskámba pakolom a múltamat
s elindulok hazafelé

120.

ez hát az utolsó
távol tőled menekülő szégyenemmel
bezáruló lélekkel
csak a napi munka unalma marad
a fogva tartott látomások
a megzabolázott képzelet
a kín és a gyönyörűség
hajnali vágtáim elvadult utakon
pihenők a szerelem vánkosán
sikoltozó örömek fájdalmai

ne hagyj magamra idő
távozz tőlem festett mosolyú tavasz
halott emlék bokája kivillan
fehér volt sárga lett aztán fekete

INTERJÚK, BESZÉLGETÉSEK A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓBAN

Arcod félhomálya

Beszélgetőtárs: Matyasovszki Edit

Szellemi kaland kötetet megjelentetni – mondta Nagy István Attila, amikor leültünk beszélgetni. Izgalmas volt olvasni az Arcod félhomálya őszinte verseit, hiszen sokkal zárkózottabb embernek ismertem őt. Sohasem lengték körül a kicsapongások hírei. Szigorú, őszinte embernek a Kelet-Magyarországban megjelent írásai alapján is.

Ez a kötet arról szól, én hogyan élem meg a szerelmet. Ehhez nem szükségesek feltétlenül éjszakai kicsapongások meg mindenféle hírek és álhírek.

Az első verses füzetnek az volt a címe, hogy Társadul szegődöm. Ennek meg Arcod félhomálya. A címek is kifejezik azt a költői szándékot, amit én a versről gondolok, tehát fogja kézen az olvasót, mert ebben a mai érzelemszegény vagy érzelemhiányos korszakban nagy szükség van arra, hogy valóban kézen fogja valaki az olvasókat, és elvigye őket olyan tartományokba, vagy elvezesse őket olyan világba, amelybe egyébként nem nagyon tudnak elmenni, mert nincs rá lehetőségük.

Vannak olyan emberek, vagy van olyan ember, aki soha nem lép be abba a birodalomba?

Azt hiszem, mindenki belép ebbe a birodalomba, legfeljebb nem tudja, hogy ebben van. Nem éli meg tudatosan ezt az élményt.

Mind a két kötetben előfordul, hogy „nem jöttél, hiába vártalak”.

Gyakran előfordul, ha szerelmes az ember, hogy vár valakit, és nem érkezik meg. Ez pusztán annak a metaforikus kifejezése. Nagyon gyakran így vagyunk a szerelemmel is, készen vagyunk lelkileg rá, de nem biztos, hogy találkozunk azzal a másikkal, akiben testet ölthetne az ige. Nekem kedvenc gondolom Ancsel Évának egy fejtegetése, amelyik úgy szól, hogy az ember két területen akar léteiben igazolódni. Az egyik a munka, amit csak ő maga végezhet el úgy, ahogyan elvégzi, a másik pedig a szerelem, amelyben egy hasonlóan magányos, egyedüli lény mondja ki ránk az egyetlen és feltétel nélküli igent.

Amikor nem szerelmes verset írsz, akkor kérdéseket teszel fel, válasszolgatsz önmagadnak, keresed a szavakat, keresed a jelent, a jövőt, a múltat, a történelmet.

Úgy gondolom, egyetlen költő sem ír szerelmes verset, meg semmilyen más verset. Történelemről, akármiről. Önmagát írja. Úgy gondolom, a nagy fájdalmak végül is azok, amelyek létrehívják a verseket. Sokféle fájdalom él bennünk, ha már a szerelemnél tartunk, hogy elveszítünk valakit, aki számunkra nagyon fontos. Vagy esetleg el sem jutunk ahhoz, akiről úgy gondoljuk, számunkra nagyon fontos lehetne. Úgy vagyok a fájdalommal és a szenvedéssel, hogy nem olyan érzés egyik sem, amelyik megalázza az embert. Hiszem, hogy inkább a semmiségek alázzák meg az embert, mint a nagy szenvedélyek. Ettől függetlenül valóban a fájdalom az, ami életre hívja a verset. A fájdalomban, a hiányban van olyan érzés, vagy olyan belső, feszítő erő, ami arra kényszeríti a költőt, hogy megbirkózzon a fájdalommal és kimondja azt.

És akkor elmúlik?

Nem biztos, inkább arról lehet szó, hogy a fájdalom kimondása, megfogalmazása csak könnyebbé teszi az elviselését. És ha tudja az

ember, mi az, amivel szembenéz, akkor nincsenek gomolygó érzések, torkot szorongató érzések.

Hogy fér meg benned, a reggeli munkakezdés a szerkesztőségben, a napi írások leadása, este hazamész, vagy éjszaka is dolgozol? Ezek a versek olyanok, mintha egy szuszra születtek volna.

A születés szó itt valóban elég közel jár az igazsághoz, mert én úgy gondolom, a verset a költő sokáig hordozza magában. Lehet, amikor a papírra kerül, egyetlen mozdulattal történik, és lehet, nem is alakít rajta, de lehet, ezután az egyetlen mozdulat után jön a belső műhelymunka.

A versek jórészt egy lélegzetre születnek, és nagyon keveset változtatok rajtuk. Az érzés pontok, vesszők nélkül kavarg bennünk. Úgy gondolom, a pontok meg a vesszők megállítják az olvasót. Azt szeretném, ha nem állna meg, és nem arra gondolna, hogy mit tudom én, a vesszőnél meg kell emelni a hangot, mert a hangsúlyviszonyok ilyenek, mert így tanulta valamikor az általános iskolában, hanem a maga módján értelmezné a verset. A vers végső jelentését az olvasóban kapja meg. Az olvasónak újra kell alkotnia a verset. Lehet, némiképpen tőlem függetlenül, vagy esetleg más jelentésben alkotja újjá.

Az előbb már kérdeztem, és azt hiszem kibújtál a kérdés alól, vagy fontosabbat találtál, hogyan fér meg az emberben, hogy napközben újságíró, este költő és fordító.

Igen. Örök kérdés, vagy örök dilemma is, mikor születik a vers. Nem hiszem, hogy kibújtam volna a kérdés alól, hiszen mondtam, állandóan írja az ember a verset.

Gyakorlatilag arról van szó, mikor jut olyan helyzetbe, hogy leülhet az íróasztalhoz, és akkor tényleg leírhatja azokat a sorokat, amelyek egyébként benne kavarnak. Amikor a vers világra készül jönni, akkor nincsen semmi más. Bemegyek ugyan nyolc órákor, de igazából a vers él bennem, és semmi más nem érdekel. Egészen addig, amíg meg nem szabadulok ettől az erőtől. Semmiképpen sem lehet ezt úgy elrakni, mint ahogy egy tanulmány megírását elteszi az ember.

Érzel-e valamilyen hatásokat a munkádon? Van itt egy vers, amelyik nekem kifejezetten nagyon Ady-s. Biztos tudod, melyikre gondolsz. Találkoztam az ősszel. Párizsban járt az ősz.

Igen. Annak idején egy nagyon hosszú és unalmas értekezleten született. Elhatároztam, kikapcsolom magamból a környezetet, írok egy anti-verset. Tehát egy verstelen verset, akkoriban volt nagy divat, hogy a költészetet meg kell fosztani attól, bárkire is hассon, mert hát a költészet, ami a magyar történelem során mindig vezető szerepet játszott a politikában is, tehát a költészet vonuljon vissza, mert ott van a közgazdaságtan, a politológia, a nemzet sorskérdéseit ezeknek kell megoldani. A költő pedig barkácsoljon magának nyugodtan. Akkor írtam egy ún. „anti-verset”, kipróbáltam, tudok-e én ilyet írni.

Miért anti?

Szándékoltan prózai. Annak idején elküldtem a Mozgó Világnak, két számmal később már jött is, mert pontosan beilleszkedett abba a vonalba, hogy legyen ez verstelen vers, líra nélküli vers, de nem lett olyan. Nem tud az ember kibújni a saját bőréből, bármennyire is próbál. Rám sokan mondhatják, hogy korszerűtlen vagyok, nem vagyok elég modern, de azt hiszem, az ember érzelmeiben soha nem lesz modern, mindig ódivatú marad. Egy időben volt olyan szándék is, hogy leszokjanak az olvasók a versolvasásról, mert mi az a vers? A lélek balga fényűzése. Ahogy Tóth Árpád írta.

Rossz tapasztalataid vannak ezzel kapcsolatban?

Igen, mert a felnőttek kevés kivételtől eltekintve egyáltalán nem olvasnak már verset.

Nem is tudom egyébként, hogy bárki is, akár költő, akár irodalomtanár, akár tudós, kutató, miért várja el, hogy az emberek mostanában elvégezzik a dolgukat, aztán leülnek este vagy éjszaka verset olvasni?

A miért mindig valami praktikus kérdés, mert feltételezi, hogy mi

ebből a haszon? És hát az emberek valóban mással vannak most elfoglalva, bár ez nagyon gyakran valamiféle önfelmentés csak, voltaképpen egy több évtizedes nevelődésnek a következménye.

Bocsánat, de voltak idők, amikor az emberek állandóan verset olvastak?

Ne is olvassanak az emberek állandóan verseket. De volt időszak, amikor a vers azért nagyon sok embernek, ha nem is napi olvasmánya, de rendszeres olvasmánya volt.

Mikor volt ez, és kiknek?

Mondjuk a 60-as években. A 60-as évek első felétől 72-73-ig.

Akkor mozgalom volt ez? Tehát a munkás ember is hazament, és verset olvasott?

A mozgalom ártott is a versnek, de egy csomó olyan embert is bevont ebbe a körbe, akik később is ottmaradtak. Ami most van, az viszont azzal is összefügg, mi az, amit kínálunk az embereknek. Senki sem beszél a versekről. Senki sem mondja, hogy uram bocsá', ezt vagy azt a verset illik ismerni.

Te mit szoktál olvasni, amikor már megírtad, elolvastad a magad verseit?

Nagyon szeretem az esszéket, a filozófiát is.

A lektűrt nem?

Őszintén szólva Rejtőt utoljára középiskolás koromban olvastam, mert akkor rám fogták, hogy nem olvastam egy Rejtő Jenő könyvet sem. Akkor az összes regényt elolvastam. Nincs rossz véleményem róla. Sohasem az az én problémám, hogy valaki Rejtőt olvas, vagy igénytelenebb szerelmi, bűnügyi történeteket. Olyanokat, amelyeken nem kell meditálni, nem kell töprengeni, nincs a megértésben gond,

könnyű hétvégi vagy esti olvasmány az egész. Nem az a baj, hogy valaki ilyet olvas, hanem az, ha csak ilyet. Az a világkép, ami ezekből árad, meglehetősen hamis, eltávolítja az olvasót önmagától is, mert olyan világba emeli be, amelyikbe ő sohasem kerülhet, megéli helyette az élményeket.

Tolsztoj, Mikszáth meg Móricz is megélte helyettünk.

Megélték helyettünk, de bőven adtak számunkra lehetőséget. Olyan szinten mozognak a figurák, olyan helyzetekben, amelyekkel mi is tudunk azonosulni, illetve ráismerhetünk magunkra. Vagy még tovább: olyan katartikus élményeket, olyan felszabadító élményeket adhatnak a számunkra, amelyeket mondjuk, találunk az életben, de nem ismerünk rá ezekre az élményekre. A lektúr erre képtelen. Készen adja a helyzeteket, a megoldási lehetőségeket, mindent készen ad nekem.

Mikor értek téged az első irodalmi élmények? Mi volt az, ami fejbe vágott?

Az én életem úgy alakult, hogy meglehetősen befelé forduló ember lettem, különösen kamasz koromban. Tíz éves koromig egy olyan tanyavilágban éltem, ahol az egyik ház a másiktól két-három kilométerre volt, Debrecen környékén egy Bánk nevű tanyavilágban. Ez nagyon jó volt abból a szempontból, hogy a természettel abszolút módon közelségben élhettem, de nyilvánvaló, hogy az élményeim, a tapasztalataimat nekem magamnak kellett földolgozni. Tehát saját világképet kellett magamnak kialakítani. Ez az egyik, a másik meg, hogy a családban is egyedül voltam. Nemcsak azért, mert én voltam a legkisebb királyfi, hanem azért, mert széthullt a család nagyon korán. Édesapámat annak idején 61-ben 6 és félévi börtönre ítélték tiltott sertésvágásért.

Le is kellett töltenie?

Abból bő négy és fél évet le is töltött. Ebből a szempontból utólag kiválóan szórakoztam Bacsó Péternek A tanú című filmjén, mert hát

ugyanaz a sztori. Na, tehát egyedül maradtam ott a tanyán. Az első könyv, amit a kezembe vehettem, az Ezeregy éjszaka legszebb meséi voltak. Nagyon sokáig, talán hetedikes koromig szinte kizárólagosan mesét olvastam. Később találkoztam a klasszikus irodalommal is, de volt bennem egy kis távolságtartás a nagy költőkkel szemben. Korán kezdtem verset írni, és semmiképpen sem akartam, hogy a nagy szellemi elődök (milyen nagyképpen fogalmazok!), valamiképpen hassanak rám.

1957-ben szétzilálódtak a viszonyok mindenütt, fölszámolták az akkori tsz-t, szétszítottak mindent. Nagy élményem volt, hogy a tagok a süldőmalacokat elfelezték, harmadolták, mindenki vitt egy darabot a tsz-ből. Azzal a jelszóval, hogy a tsz a mienk. Aztán a nevelőapám bányász lett, így elkerültünk Nógrád megyébe. Attól kezdve egészen addig, amíg le nem érettségiztem, tehát 1966-ig ott éltem. Első publikációm is oda köt, a Palócföld című folyóiratban jelent meg, éppen az érettségi havában az első versem.

Aztán nem volt túlságosan kegyes a sors hozzám, cukorbeteg lettem 18 éves koromban, és ezt borzasztóan drámaian éltem meg. Úgy éreztem akkor, ki vagyok közösítve az egészséges emberek közül. Hát, ami jórészt igaz is volt, most is az. Ez még inkább olyanná tette ezt az akkoriban már azért szárnyait próbálgató lírát, ami elsősorban az én felé fordul. Tehát a személyiség belső gondjait akarta megfogalmazni.

Saját gyerekeidet hogyan igazgatód el az életben?

Végül is ez a nem tudom hanyadik olyan probléma, ami befelé fordított engem, de hát úgy alakult az élet, hogy elváltam, és a két gyerek azért, hogy együtt maradhasson, az édesanyjához került. Viszonylag ritkán látom őket, kevés hatásom van rájuk. Igyekszem minden tudásommal meggyőzni őket arról, hogy ezt a mostani időszakot meg kell szenvedni, és mindenképpen olyan időszak jön, amikor az egyéni teljesítmények értéke megnő, és szabadabb pálya kell, hogy legyen mindazoknak, akik képesek többet tenni. Az emberek alapvetően mindig többet akarnak elérni, mint amilyen helyzetben éppen vannak.

Úgy gondolom, hogy minden normális ember szeretné megélni mindazt, amit az élet számára egyáltalán csak kínálni tud.

Mi az, amit te nem éltél meg, és nagyon szeretnél volna? Hiányokat érzek benned.

Én tele vagyok hiánnyal, de nem tudok úgy hiányokat felsorolni, hogy nem voltam még a Hawaii-szigeteken, meg nem tudom én, még sok helyen nem voltam, és sok minden nem voltam még. Mikor tíz évig tanítottam Fehérgyarmaton, akkor azt mondtam magamban, hogy nem akarok meghalni úgy, hogy más ne legyek. Csak tanár. Akkor elmentem a Megyei Tanácsra a színházzal foglalkozni.

Dolgoztam a városi tv-ben, az is egy olyan új terület, amit mondjuk én nem ismerem, tehát akkor ismerjem meg. Tegyek próbára magam. Tehát nem azt keresem, hogy mi az, amibe bele tudok bukni, nyilván ilyen is van, de azt hiszem, hogy az ember sok mindenre alkalmas. Még néhány dolog vár rám, amit még megélhetek. Ezek emberi találkozások lehetnek. Új, furcsa helyzetek, amelyeket most nem tudok megfogalmazni, és azt sem tudom, hogy azokban a helyzetekben én hogyan viselkedek. De mindenféleképpen minden új helyzet, minden új találkozás próbára tesz.

Új szakmát nem keresel már?

Nem. Az újságírói munka naponta próbára teszi az embert. Egyrészt gyorsan kell dönteni, gyorsan kell reagálni, valamiképpen hatnak ránk a feladatok. Változtatnak, alakítanak bennünket.*

---

* Az 1991. február 17-én elhangzott interjú szerkesztett változata.

Gyönyörű álom

Beszélgetőtárs: Matyasovszki Edit

Az első novella tíz-tizenkét évvel ezelőtt született, akkor még Fehérgyarmaton éltem, tehát az első novellák világa még a fehérgyarmati élményekből táplálkozott.

Olyan képek, hangulatok vannak bennük, hogy az élüzembe jár dolgozni az egyik főhős, ezek azt mutatják, hogy nem mostaniak a történetek. Szabad-e novellákkal ilyen sokat várni?

A novellák egy része megjelent idejében, a Képes Újságban, a Szabolcs-Szatmári Szemlében meg a Kelet-Magyarországban is.

Korábban a kollégáidtól azt hallottam, hogy ez egy meglehetősen erotikus gyűjtemény, mert Nagy István Attila ebben megírta valamennyi szerelmét, vagy álmát.

Ez egyáltalán nem erotikus gyűjtemény. Gyönyörű álom címet adtam a kötetnek azért, mert ezek a novellák, ha nem is mindegyik, de álmok a szerelemről. Ilyen értelemben a novelláskötet prózai ikerpárja az ebben az évben megjelent verses gyűjteménynek, Az arcod félhomályának, mert prózában másképpen alakul az ember mozgásteré, amikor ír. A vers más műfaji követelményeket állít az ember elé.

De van benne például egy pornó novella is.

Ennek a „pornó novellának” megvan a maga funkciója. Szándéka-
im szerint ezek a novellák azt az ívet rajzolják meg, ami a tartalmas
és az érzelmekben is megélt szerelemtől vezet a pusztá, nyers testisé-
gig. A kötetben a novella után még van egy szelídebb írás, mert a fér-
fi és a nő között a szerelem nem csak olyan, mint ami ebben a bizo-
nyos, Szakadék szélén című novellában olvasható.

Említetted az utolsó leütést. Az utolsó leütés a halál.

Végül is az életben halál is van, gondolom, ez a vég olyan jelentést
adna, hogy lám, így múlik el a szerelem. A történetnek a belső anyaga
a szerelem szépségéből mutat föl egy csomó dolgot, dramaturgia-
ilag ennek a történetnek úgy kell véget érni, hogy ez a fiatal pár, akik
esküvőre hívogatják a rokonokat, miközben haladnak az úton, egy-
mástól függetlenül, majd egymás gondolataiba érve ugyanúgy végig-
gondolják egymásra találásuknak a történetét.

És mire megtisztulnak, addigra meg is halnak.

Ilyen az élet. Ez valós történet, bár a novelláktól ezt így nem sza-
bad számon kérni, de ez a konkrét történet. Évekkel ezelőtt Gulács
határában valóban megtörtént ez a baleset, ettől nem akartam elsza-
kadni.

*Egyébként mennyi még a valóság benne? A női alakok nyilván más
néven szerepelnek benne, az állandóan visszatérő Ilona, Mari.*

Egy ilyen gyűjtemény esetében mindenki arra vadászik, vagy arra
kíváncsi, hogy mennyi a valós és mennyi a kitaláció ezekben a törté-
netekben. Ilyen esetekben úgy gondolom, az írónak egy kicsit rejtőz-
ködni is kell, mert nem mondhatom el, hogy ennek valós anyaga volt,
a másiknak pedig nem volt. Nyilvánvaló, ezekben az írásokban sok a
megélt élmény. Lehet, nem úgy és nem olyan nevűvel, és nem végig
megélt élmény, de hát az ember nem táplálkozik másból, mint első-
sorban önmagából. Nem hiszem, hogy valaki is magára ismerne. Az

ember élményei, ismeretei olyan világlátásba összpontosulnak, amelyből ilyesfajta történetek jönnek ki.

Ez a világváltás meglehetősen szomorú, vagy depressziós, mint ahogy az egyik novella címe is mutatja.

Ezek a történetek arról szólnak, hogy mint annyi minden más, napjainkban a szerelem is töredékesen valósul meg. Úgy gondolom, hogy azok a napok, hetek, évek, amelyeket nekünk itt a század vége felé kutyaolva meg kell élnünk, boldogság ellenesek.

Egyszerűen az embereknek nincs idejük arra, hogy egymásra figyeljenek, megéljenek bizonyos élményeket, ezekben az élményekben elmerüljenek, ezeket az élményeket dédelgessék magukban. Minden a dolgok felszínén oldódik meg.

Erről ki tehet?

Egyszerű lenne áthárítani a felelősséget valaki másra, de erről mindnyájan tehetünk. Úgy gondolom, az én feladatomban az, hogy ezeket a tényeket rögzítsem, és nem az, mondjuk, hogy felelősöket keressek. Igaz lehet, amit Ancsel Éva ír, hogy az embernek élete során két dologban kell igazulnia, az egyik egy olyan munkatevékenység, amelyben igazán önmaga lehet, a másik pedig a szerelem, amelyben egy másik ember erre az eredendően magányos lényre kimondja a feltétel és fenntartás nélküli igent. Tehát a szerelemben az ember, ha tetszik, ha nem, valamiképpen a magányát akarja feloldani, és nem mindegy, mennyire tartalmasan. Az egyik novellában valamelyik hőssömnek a szájába adtam azt a gondolatsort, hogy az ember élete során bekerül egy szerepbe, amelynek a szövegét csak részben írja ő maga, de lényegét tekintve egy mások által írt, nagyon gyakran mások által megrendezett előadás részese. Tehát a saját mozgásunk, egyéni cselekvéseinknek a határa azért nem olyan tágas. Még a szerelemben sem.

Olvassom a Feloldódnak a csillagok néhány sorát, a hős 40 éves elmúlt már jócskán, még nem ismerte a széna édes illatát. Nem feküdt a földön, nem aludt a csillagos ég alatt. Úgy érezte, mindenből kima-

radt, a sűrűsödő sötétből, a szénaboglya tetején megpihenő madár látványából. Jó ezt végiggondolni mindenkinek, hogy mi mindenből maradt ki?

Ha nem gondolja végig az ember, mi mindenből maradt ki, akkor nyilván boldogabb lesz, másrészt lehet, sosem jut eszünkbe, hogy végig kell gondolni valamit. Tehát a hiány akkor fáj az embernek, ha a szükséglet kielégítése konfliktust jelent. Ilyen értelemben a szembenézést nem éli át mindenki. Nem mondom, hogy a hiányoknak a feltérképezése vagy az önmagunkkal való szembenézés oly nagy gyönyörűséget jelentene.

Lehet-e egy negyven éves embernek még javítani, változtatni?

Azt szokták mondani, negyven éves korára az ember már kész van, és nem sok mindenben tud változni. Ez a hős is, akiről ebben a történetben szó van, meg más történetben is föl-fölbukkannak ilyen hősök, végül is olyanok, akik rádöbbennek valamire, valami hiányra, valamire, amit elvesztettek, vagy amit nem élhettek meg. Én azokat a fájdalokat szerettem volna megfogalmazni, amelyekkel, úgy gondolom, minden normális érzésű embernek valamikor szembe kellene néznie, ha azon akar meditálni, teljes életet élt-e.

Ezeket a vagány típusú hősöket, akik úgy lépnek ki valahonnan, mint ahogy beléptek, őket irigykedve írod és figyeled, vagy megveted őket?

Akik büszkén és erőből duzzadóan kilépnek az életbe, meg átlépnek a dolgokon, nyilvánvaló, hogy ők nem én vagyok. Ami belőlem átszivárgott a novellákba, az a tűnődő hősökben található, vagy a világot elsősorban az érzelmek oldaláról megközelítő emberekben.

A természet szeretete meg tisztelete sok-sok sorban felbukkan. Minden bizonnyal te vagy, aki nem szereti a vonatok csörömpölését, zakatolását, amikor befutnak a városba.

Aki úgy nőtt fel, hogy gyermekkorában abszolút közelségben élt a

természettel, aki szinte együtt lélegzett a fákkal, nem igen tud megbarátkozni a várossal, bármennyire is modern és korszerű. Igen, mert olyan veszteség éri az ember lelkét azzal, hogy kiszakad a természetből, mintha félig-meddig meghalt volna. Ami hiányzik, hogy az ember önmagát végig tudja gondolni. Legyen ideje arra, megélni az élményeit. Az élményeket ne kövessék egymás után újabbak. Az embernek nincs ideje földolgozni, ritkábbak az események falun, visszafogottabb az élet. Az emberek nem olyan zaklatottak, nem olyan idegesek, ebből következően több idejük van arra, hogy uram bocsá' medítáljanak. Töprengjenek. Önmagukon. Az életükön, a helyzetükön. A másik emberen.

A változtatás első állomása annak a felismerése, hol kellene változtatni. A városi ember csak a görcsöket érzi, amelyek az életében vannak, hogy nem jó, remeg a gyomra, fölszalad a vérnyomása. Az az ember, aki tele van stresszel, feszültséggel, az az ember, úgy gondolom, szeretni sem képes. Úgy, ahogyan kellene, vagy ahogyan valaha, valamikor szeretett volna szeretni.*

---

* Az 1999. december 15-én elhangzott beszélgetés szerkesztett változata.

Szavak foglya

Beszélgetőtárs: Gajdos László

Nagy István Attila, a Kelet-Magyarország újságírója már az ötödik kötetének kiadásához érkezett. Ez már önmagában is figyelemre méltó, de ha hozzátesszük, hogy mindezeket saját kiadásában jelentette meg, akkor látjuk igazán, nem könnyű ma azoknak, akik szépirodalommal foglalkoznak. A Nyíregyházán élő, talán legnépszerűbb költővel ezekről is szót ejtettünk.

Volt bennem egy olyan gondolat, amikor ezt a kötetet összeállítottam, hogy valószínűleg nem lesz több. Könnyen lehet, amikor ezzel a gondolattal foglalkoztam, egy múltó hangulat vett rajtam erőt, mert azóta is írtam verseket.

Attól féltél, hogy nem tör elő belőled? Mert hát végül is valahol talán írod is, nem tudom pontosan idézni, miként születik a vers.

A vers születése annyira kötődik annak az életéhez, aki írja, hogy borzasztó. Azt gondoltam magamról, hogy ezen a tájon majd lecsendesedek, nem háborgatnak a versek többet, de szerencsére, mondhatom végül is, nem történt meg, mert az életem már annyira zaklatott, hogy a versekhez is kellett nyúlni.

Attila, úgy érzem, ha valaki végigfutja a kötetet, szóval, azért végigvonul a szerelem ezen a köteten.

A szerelem nagyon fontos meghatározója az életemnek. Úgy gondolom, szerelemmel vagy szeretettel kell fordulnunk a világ dolgai felé. De azért helyesbíteni kellene, mert ez a kötet nem szerelmes versek gyűjteménye, inkább számvetésféle, azért is jelent meg most feketén-fehéren. Ebben a kötetben végül is nagyon sok olyan vers olvasható, amelyik megpróbál szembenézni az elmúlással meg létezésünknek a dolgaival.

Ezért volt olyan érzésem, hogy nem egy könnyed olvasmány.

Valaki mondta már, hogy nagyon szomorú ez a kötet, azt válaszoltam rá, ha én alapvetően olyan vidám alkat lennék, akkor humoristának mentem volna. Ennek a szembenézésnek kevés derűs mozzanata lehet, mert itt alapkérdésekkel néz szembe az ember, nemcsak ami az elmúlást illeti, hanem nemzeti sorskérdésekkel, egyáltalán a magyarság kérdéseivel és egyebekkel is megpróbáltam szembenézni. Ezért kerültek a prózai írások mellé versek is, amelyek ugyanannak a szembenézésnek a lírai, etikai és publicisztikai vonulatát jelentik.

A kettő mindenképpen kiegészíti egymást, de ha már így említetted, meg a kettő együtt van, szóval melyiket könnyebb? Ha a szembenézést nézed? Melyiket könnyebb, egyszerűbb az olvasó elé tenni? Melyikkel könnyebb, egyszerűbb elmondani azt, amit szeretnél?

Igazából nem tudom, mert úgy érzem, ezekben a prózai írásokban rengeteg vers van. Nem versekként jöttek a világra, hanem prózai írássokként, de ugyanaz a lírai indulat van azokban is, mint ami a versekben időről-időre megjelenik. Melyiket könnyebb eljuttatni az olvasóhoz? Valószínű a prózát könnyebb, mert ott talán kevesebb az áttétel.

Azt írod, hogy meghalt a vers.

Lehetne hosszú fejtegetésekbe bocsátkozni arról, napjainkban mi minden járul hozzá ahhoz, hogy az ember a vers haláláról írjon. Az

életünk egyáltalán nem olyan, amelyikben a versnek akár a versíró oldaláról, akár a befogadó oldaláról van különösen nagy szerepe, hiszen ha megnézzük a piaci kínálatot, elvértve található ott verseskötet, és a nagy rohanás, a túlekedés, a személyes létnek az érvényesítése, ezek is mind az ellen dolgoznak, hogy vers szülessék.

Milyen ember az, akit a szavak fogva tartanak?

Amikor a címet adtam, akkor nagyon sokat gondolkodtam azon, hogyan lehet ezt érteni? A szavak foglya a költő, aki nem tud mást tenni, mint ír meg beszél, vagy pedig a szavak foglya, mert a szó az anyaga, az eszköz, amivel neki bánnia kell. Szeretném, ha az olvasóim ezt a második jelentést fognák föl inkább, mert a szónak az erejétől nem tud az ember szabadulni, illetve elkötelezettje az ember a szónak, és az a dolga, hogy szavak segítségével, a költészettel vagy éppen a publicisztikával akarjon hatni és tudjon hatni az olvasókra.

Lehet, csúnya, amit kérdezek. Nem volt könnyű, gondolom, megjelentetni egy ilyen kötetet. Miért vállalkozol a következőre?

A menedzselés sokáig kétarcú jelenség volt, meg talán most is az, mert még benne él a közgondolkozásban, hogy egy verseskötetnek Budapesten szabad megjelenni, és keresni kell valami hivatásos könyvkiadót, mintha ez különösebb mércét jelentene. Az, hogy ezek az írások jók-e vagy nem jók, elsősorban nekem kell eldönteni, és úgy gondolom, én ezeket el tudom dönteni. Ezután meg kell teremteni a kiadásnak a feltételeit. Ennek a kötetnek az anyagi feltételeit viszonylag könnyű volt megteremteni, az előzőekét sokkal nehezebb volt, de úgy gondolom, hogy szerencse kérdése is.*

---

* Az 1993. október 17-én elhangzott interjú szerkesztett változata.

Összezárt szárnyak

Beszélgetőtárs: Matyasovszki Edit

A költészet napjára jelent meg Nagy István Attila összezárt szárnyak című aforizmakötete.

Az aforizma nagyon nehéz műfaj, talán sokkal nehezebb aforizmát írni, mint nagy lélegzetű verset. Miért éppen aforizma? Ötven éves leszek az idén ősszel. Úgy gondoltam, eddigi életem során történt velem annyi minden, hogy érdemes aforizmákba gyűjteni, gondolkodni életről, halálról, barátságról, szerelemről és az életünk kis és nagy dolgairól. Az aforizma borzasztóan nehéz műfaj, hiszen egy-két sorban kell megfogalmazni dolgokat.

Ez a tizedik köteted.

Eddig talán szerencsém is volt, de magam is tettem azért, hogy ez a mostani, a 10. kötet megszülessen. Köszönettel tartozom Ördögh Jánosnak és Rusin János vállalkozóknak, akik három évvel ezelőtt elhatározták, hogy az írócsoport egy-egy tagjának a költészet napjára egy könyvét ajándékképpen kiadják.

Most tulajdonképpen a költészet napjáról beszélgetünk. Mit jelent

számokra a költészet? Milyen esélyei vannak ma Magyarországon a költészetnek?

A költészet az élettel való szembenézésnek az alkalma, a terepe. Aki egy kicsit megéli a világot, azt, amelyben él, annak előbb-utóbb szembesülnie kell mindazzal, ami körülveszi. A költészet és persze nemcsak a költészet, hanem mindenféle művészi tevékenység is lehetőség arra, hogy az ember megértse az őt körülvevő világot, eligazodjon benne. Hogy van-e esélye? Napjainkban a költészetnek bizony kevesek, vagy kicsik az esélyei, azt lehet mondani, kevesen olvasnak verset, bár hál' Istennek egyetlen egy verseskötetemet eladásával sem volt eddig probléma, de az embereket érthető módon más foglalkoztatja, nem a líra. Megélhetési gondjaik vannak, egyáltalán a felszínen szeretnének maradni, tehát egy csomó problémával szembesülnek, és hát bizony nem az van, ami a 60-as évek második felében, vagy a hetvenes években, hogy a költészet napi táplálék. Minden más ebből következik.

Mi ihlet téged tulajdonképpen egy-egy vers megírására?

Foglalkoztat egy csomó dolog, kattog az agyam, gondolkodom, előbb-utóbb egymásra találunk. Azt szoktam mondani, hogy sokáig hordozok egy-egy verset, viszont amikor már neki kezdek, akkor már meg is írom. Nem tartozom a mives költők közé ebben az értelemben, nem dolgozom sokáig egy versen, nem térek vissza hozzá gyakran, hanem amikor leülök és megírom, akkor én azon nem nagyon szoktam változtatni. A későbbiekben sem.

Az aforizmakötetében az Elmúlás címszó alatt, azt írod, hogy a temetőben cinikus lesz az ember. Ezt hogy érted?

A temető az a helye a létezésnek, ahol az ember akarva, nem akarva szembesül élettel és halállal. Az élet értelmével, és bizony nagyon nehéz azt feldolgozni, hogy az életünk egyszer csak véget ér, és a temetőbe kerülünk. Ehhez persze lehet realistán is közelíteni, de egy kicsit az ember arra is gondol, hogy az élet nagy igazságtalansága, mondom én, némi cinizmussal, a halál.

Mikor számíthatunk a következő köteted megjelenésére? Talán jövő ilyenkor, a költészet napjára?

Egy kicsit szeretnék bátrabb lenni, szóval szeretném még az idén kiadni a következő kötetet, egy levélgyűjteményt, az is a címe, hogy Levelekben az eltűnt ifjúság.

Mikorra várható, hogy elkészül?

Gyakorlatilag kész van, támogatókat keresek, és akkor október 27-én, a születésnapomon a nyomdából kikerülhet.*

---

* Az 1997. április 11-én elhangzott interjú szerkesztett változata.

Műhelybeszélgetés

Beszélgetőtárs: L. Tóth László

A műhely ma Nagy István Attilához látogatott el. Hosszú időn át beszélgettünk egymással, tartok tőle, hogy mindez nem igen fér bele abba a húsz percbe, amit a Műhely adásidőnek kapott, de nagyon szeretnék tőled megtudni néhány olyan dolgot, amiről úgy vélem, nemcsak rám tartozik, hanem szívesen hallgatják azok is, akik nevedet ismerik, verseidet, könyveidet olvasták.

Nem is tudom, hogy alkotómunkád melyik oldalára kérdezzek, hiszen ebben a pillanatban egy embert látok, de legalább három szerepkört hozzá tudok képzelni, nevezetesen a publicistát, az író, a költőt. Bevallom, én a költőhöz jöttem elsősorban. De megköszönöm, ha mielőtt a költészetbe belevágunk, a prózai munkáidról mondanál valamit, hiszen amikor kitettük az asztalra a termést, kiderült, hogy 10 év alatt nyolc köteted jelent meg a legváltozatosabb formában és tartalommal.

Háromnevű alkotónak is szoktak nevezni, te azt mondtad, hogy három műfajban dolgoztam. Voltaképpen háromféle ember ül itt veled szemben. Úgy gondolom, nincs itt háromról szó, csak egyről, aki mióta ír, önmagát keresi és önmaga helyét a világban. A kérdések különféle természetűek. A különböző kérdésekre más-más műfajban lehet és szabad válaszolni. Így születtek a novellák, a versek, vagy így születtek az esszék.

Úgy emlékszem, hogy az első prózai köteted életre hívója tulajdonképpen egy verseskötet volt.

1991-ben írtam egy verseskötetet, annak az Arcod félhomálya volt a címe, szerelmes verseket tartalmazott. Úgy gondoltam az esztendő vége felé jó lenne, ha ennek elkészülhetne egy prózai párja. Azonos formátumban, mondjuk a versek zöld színű kötetben jelentek meg, a novellák pedig rózsaszínű kötetben, és a Gyönyörű álom címet kapta a gyűjtemény. Azért, mert a szerelemről sokfélét álmodozunk, meg sokan álmodozunk egészen addig, amíg meg nem halunk. Így voltaképpen egy ikerpár jött létre.

S ennek a folytatásaként ezután váltakozva, ugye? A verseskötetek és a prózai munkák. Melyik a kedvesebb számodra?

Mivel más-más műfajokról van szó, mást akarok megfogalmazni az egyikben, mást a másikban, nehezen tudom szétválasztani. Nagyon szeretem a publicisztikai írásaimat, amelyek a Századvégi időfutás című kötetben jelentek meg, szokatlan módon a közönség is, az olvasók is nagyon szerették, mert számomra legalábbis nagy volt a meglepetés, amikor pillanatok alatt elfogyott. Volt olyan kötetem, a Szavak foglya, amelyik fele részben verseket tartalmazott, de becsempésztem ebbe a kötetbe néhány publicisztikai írást is, mert arra voltam kíváncsi, milyen lesz ezeknek a visszhangjuk. Miután azt tapasztaltam, hogy fogékonyak az olvasók, ezért jelent meg a Századvégi időfutás. Most már tisztán, teljesen az elsőtől az utolsóig publicisztikai szándékból.

Nagyon érdekes, amit Kosztolányi mond a költőről, hogy tulajdonképpen a költő nem ismeri az életet, azért írja meg.

Az alkotási folyamatban vannak tudatos és tudattalan folyamatok, így előfordulhat, elő is fordult az én esetemben is nem egyszer, hogy utólag vettem észre, bizonyos gondolatok benne vannak a versben, pedig egészen biztos, amikor írtam a verset, akkor ezekre nem gondoltam. A versírás nem más, mint hallatlan szellemi koncentráció, amelynek során az ember megpróbál összpontosítani egy bizonyos dologra, de mivel a valóságban is összefüggnek a dolgok, ezért nyilvánvaló, hogy egy bizonyos élmény vagy gondolatsor más élményeket és gondolatsorokat is magával visz a versbe.

Ezek nem azok a dolgok, amelyekre a laikus gondol, nevezetesen a szavak, a kifejezési mód, a vers rímei, hanem ez maga a dolog, ami izgatja a költőt.

A versírás nem más, mint asszociáció soroknak a megfogalmazása. Ezek az asszociációk gyakran el is viszik magát a verset. Mivel tanítok, ezért nem szoktam elmulasztani, mikor Petőfivel foglalkozunk, hogy a Szeptember végén című versben Petőfi egyszer csak beleszeret abba a gondolatba, hogy ha majd nem lesz, és netalán Júlia elhagyja, akkor majd följön a síri világból az éj közepén. Beleszeret abba a gondolatba, hogy mi lesz, ha ő nem lesz majd. Tudjuk, hogy ez a fajta asszociációsor Júlíanak milyen sok problémát okozott a későbbiekben. Ezért vetette meg az egész nemzet, mert idő előtt férjhez ment és nem lett hűséges élete végéig Petőfihez. Ezeket az asszociációkat kell felszínre hozni, ezért érthető, ha a versbe bekerülnek olyan képek, olyan tartalmak, amelyek a versíráskor nem tudatosak.

Te magakereső költő vagy? Költészeted java része valahol azt sejteti, hogy nagyon mélyre hatolsz önmagadba. Mi foglalkoztat legjobban, milyen embernek látod te magad a verseid nyomán?

Azt is mondhatnám, a költő mindig kéznél van önmaga számára. Amikor verset ír az ember, akkor miről írjon verset, ha nem arról, ahogyan ő látja a világot, a környezetét, az embereket meg a világban önmagát. Nyilvánvaló, ahány ember, annyiféleképpen látja ugyanazt, és egészen biztos, nem az a hűséges kép, amit a költő lát. A költő is, mint a többi ember, a saját lelkén szűri át a világot. Hogy én milyen ember vagyok? Úgy gondolom, alapvetően két nagy téma szólal meg költészetemben. Az egyik a magánynak a megfogalmazása, talán egészen kamasz koromtól kezdve, tehát attól a pillanattól kezdve, hogy egyáltalán verset írtam. Az első folyóiratban megjelent versem a Meditáció címe is ezt fejezi ki. Egy kamasz emberke elkezd töprengeni a sorsán, a lehetőségein, a világon, és ez szükségképpen feltételezi, hogy egyedül van, mert a magányos ember szokott meditálni. Ez az egyik, a másik pedig az, hogyan lehet ezt a magányt megszüntetni. Erre a legemberibb lehetőség egy másik ember tekintetében való megmártózás, vagyis a szerelem. Ezért talán nem véletlen, hogy az én

verseimnek a jó része, azon túl, hogy szembenézõ vers, azon túl arra keresi a választ, hogyan is vagyunk mi a szerelemmel. Mi, férfiak és nõk. Mennyi esélye van napjainkban a szerelemnek. Egyáltalán arra mekkora az esély, hogy ebben az õsi, de mindig új és új érzésben az ember képes legyen önmagára találni.

Ez a válaszkeresõ szerelem az egyik olyan motívum, amit feltehetően majd méltatóid vagy életműved leírói meg fognak említeni. A te tudatodban léteznek-e még a költészetednek olyan jellemzői, amelyek számodra is fontosak, és amelyeket esetleg ha feltársz előttünk, akkor közelebb engedsz általuk a verseidhez, és egyáltalán az alkotó munkához?

Valóban mások is észreveszik, vagy észrevették azt, hogy itt fő motívum a szerelem, mert egy főiskolai hallgató az én szerelmi költészetemből írja a szakdolgozatát. Másrészt engem mindig az érdekelt, hogy ebben a harsány és kiabálós korban, most nem az utóbbi nyolc évre gondolok csak, mekkora esélye van annak a fajta költészetnek, amelyik a lelki rezdüléseket, lelki finomságokat, vagy a természetben, az emberi kapcsolatokban meglévő lírai szépségeket kívánja megfogalmazni. Tehát az én költészetem nem harsány, az egészen biztos, inkább azokra a talán olyakor észrevétlen, vagy észrevehetetlen pillanatoknak a megragadására kész, amelyek mellett sokan elmegyünk, de amelyek fontosak mindenki számára.

Az utóbbi években egyre sűrűbben emlegetik, hogy olyan korszak következett, amikor a költő a vátesz küldetését tulajdonképpen elvesztette. Elvette tőle az élet. De ha ezt elveszte, van-e más esély, van-e költői küldetés, kell-e ez, és neked van-e ilyen küldetés érzésed?

Akik legalább olyan idõsek, mint én, emlékeznek rá, hogy a 60-as években a költészet nagyobb szerepet játszott az életünkben, mint ma. Aztán jött egy olyan ciklus, amikor tudatosan vezérelve az emberek megpróbálták leszoktatni a versolvasásról, mert a vers nem olyan, ami segíthet a társadalmi, a szociológiai és egyéb problémák megoldását, következésképpen a költő vonuljon vissza kis elefántcsont tornyába, és írjon a maga számára verseket. Ennek a nyomai ma

is megvannak Leértékelődött a költészet. Ma nincsen már vátesz költő. Megmosolyogni való lenne, ha valaki népben, nemzetben gondolkodna, úgy fogalmazna, mintha a Petőfi által elkezdett és mások által folytatott szerepet akarna játszani. Mit tehet a költő? Ezen gondolkodtam, amikor az első verseskötetemet publikáltam, és azt a címet adtam neki, hogy Társadul szegődöm. Úgy gondolom, a versnek olyannak kell lenni, amelyik képes arra, hogy megfogja az olvasó kezét, magával vigye, olyan tartományokba, amelyekbe egyébként az olvasó nem menne bele. Ebben az értelemben mindenképpen szolgálatnak tekintem a verset.

Igen. Ezt véltem felfedezni ebben a kötetben, a Tenyérnyi haza című versed utolsó versszakában, amikor azt írod, hogy: „a lehajtott fejű nemzedéknek vers kell, nem torpadó akarát. Tisztelő segítség, nem méricskélő lobogás, menekülő szándék”

Ebben az a fájdalom is megfogalmazódik, hogy ez a megye akkoriban nem tudta megtartani a tehetségeket, most viszont nemcsak ez a megye nem igazán foglalkozik a tehetségek megmaradásával, hanem egyáltalán az egész országban sem fontos ma a költészet, tehát a társadalomnak nem ez a legfontosabb gondja, hogy mi van a költőkkel és mi van a művészettel. Most olyan időszakot élünk, amikor az ország fölfalja saját erkölcsi, művészi jövőjét, mert lemond arról, hogy a művészet igenis sokkal nagyobb körben váljon elérhetővé, befogadhatóvá, mint ahogyan ez most működik. Kevés az esélye a szépirodalomnak, még kevesebb a költészetnek.

Megjelent köteteidre, legyen az akár vers, akár próza, akár tanulmánykötet, az a jellemző, hogy megjelenésekor egy ideig kapható, aztán utána nem. Magyarán elfogynak. Ez jó jel. Minek a megjelenését várhatjuk?

Az utolsó könyvem az idén januárban jelent meg, ez levélgyűjtemény volt, amelyet 30 évvel ezelőtt egy akkor 16-17 éves kislány írt nekem. Ezek a levelek annyira érett világot mutatnak, annyira tanulságosak bizonyos szempontból, hogy megérdemlik a nagyobb nyilvánosságot. Arról szólnak, hogy egy 16 éves kislány birkózik a világ-

gal, önmagára talál, kiépíti azokat az utakat, amelyek a felnőtt korba vezetnek. Azért is vállalkoztam a kötet kiadására, mert úgy gondolom, ezekben a levelekben én is bennük vagyok, hiszen nélkülem nem születtek volna meg.

Lehet azt mondani, hogy mûzsa lettél?

Igen. Aki kézbe veszi az Eltűnt ifjúság című kötetet, úgy gondolom, egy elinduló, de sok ok miatt ki nem teljesedő szerelem történetével is megismerkedhet.

Szerencsés csillagzat alatt születted, mert az évente kötettel jelentkező író-költő nem panaszkodhat arra, hogy nincs publicitása, visszafogják, nem tud eljutni azokhoz, akikkel szót szeretne érteni. Van-e mögött valamilyen titok, amit mások nem ismernek?

Igazából nincsen titok. Magyarországon az jelentet meg könyvet, aki akar. Aki össze tudja szedni, meg tudja teremteni a kiadásnak a költségeit. Ettől kezdve nem igazán az értékek szabják meg a főcspás irányát, hanem a pénz. Meg az egyéni ambíció, egyebek.

Fodor András melléd állt. Hát azért a mögött érték is volt.

Persze, általában mondom ezt, de nem gondolom, hogy én ezt végigcsináltam volna, ha nem volnék meggyőződve arról, hogy amit csinállok, amit írok, az mondjuk jó, és szükség van rá. Eddig minden könyvem elfogyott, és hogyha Fodor Andrást említetted, akkor tényleg én arra nagyon büszke vagyok, hogy nem sokkal halála előtt kaptam tőle egy levelet, amelyben azt írta, a Magyar Írószövetség szégyene, hogy még nem vagyok a tagja. Ettől függetlenül sohasem törleszkedtem semmiféle kávéházi csoportosuláshoz, nem tartozom semmilyen klikkhez, mert igazából nem az érdekel, ilyen vagy olyan csoportban ismerjék a nevemet, inkább azok ismerjenek, akik szeretnek.*

---

* Az 1998. április 5-én elhangzott interjú szerkesztett változata.

Portré

Beszélgetőtárs: Nagy Miklós

Vendégünk Nagy István Attila, a Kelet-Magyarország újságírója, költő, publicista. Nem is tudom, mennyi mindent mondhatnék még rólad. Elég ennyi cím, vagy ...

Épp ezt akartam mondani, hogy éppen elég.

Beszélgetésünk és a ma reggeli vendégeskedésed apropója az, hogy április 11-e van, a költészet napja Magyarországon. Itt mondom el, hogy a nyíregyházi Kossuth téren egész napos könyvsátras versenyeket rendeznek. Reméljük, az időnként csordogáló eső ez nem mossa el a programokat, hiszen délután két óráig, aki arra jár, elmondhatja majd kedvenc versét, lesz műsor is, többek között fellép Dinnyés József daltulajdonos, Budai Ilona népdal énekes, a Dongó együttes. 11 órától egy kiállítás versillusztrációkból, és talán még versekből is. A szervezők azt mondják, hogy közel 3000 verset, illusztrációt és versfordítást küldtek be a pályázók. Mit szólna ehhez, ennyire népszerű lett ez a felhívás?

Annyi minden hangzott el ebben a felkonferálásban. Az első talán az idő. Mert hogy az időjárás is kicsit igazolja azt, amit a költészetről mostanában gondolunk: elmossa az eső.

Te ezt így érzed?

A dolgokat szét kell választani. Egy dolog, hogy sokan írnak verset, a másik pedig az, sokan olvasnak-e, illetve milyen a társadalmi igény a versre. Ez utóbbit nem úgy gondolom, vannak-e megrendelőik, akik a verset „megíratják”, hanem egyáltalán benne van-e a levegőben, ahogy mondani szokták, a vers fontos a számunkra.

De kinek a számára? Ez itt a kérdés. Te is azt mondtad az előbb, hogy sokan írnak verset, ez valószínűleg így van, de vajon olvassák-e ezeket a verseket?

Ez nagyon bonyolult kérdés, tehát azt hiszem, nagyon röviden nem is lehet rá válaszolni, de soha sem szabad úgy fogalmazni, amikor azt a kérdést teszi fel az ember, hogy szükség van-e versre, vagy nem.

Úgy gondolom, hogy minden embernek belső szükséglete az, hogy önmagát megfogalmazza. A leghétköznapiabb ember is fölteszi magának azt a kérdést, akár az érzés szintjén fogalmazódik meg, akár ki is mondja, mi végre van ő a világon? Egyáltalán mi a helye a világban? A költő, amikor verset ír, akkor erre keresi a választ. Teljesen mindegy, hogy ezek a versek megjelennek-e vagy sem, olvassák-e őket vagy sem. Lehet, hogy most nem olvassák, később majd igen. Ha mindig arra számítottak volna az alkotók, a festők, a szobrászok, a művészek, hogy közvetlen kontaktus alakul ki az alkotó és a befogadó ember között, akkor bizonyára feladták volna.

Mi is azért rádiózunk itt, mert azt hisszük, van erre szükség. Azért találjuk ki a rovatcímeket, hívjuk meg a vendégeket, mert azt hisszük, a hallgatók egy része legalábbis szívesen veszi ezt. Egy csomó olyan embert ismerhet meg így rádión keresztül is, akikkel talán sohasem találkozott. Lehet, hogy majd ezek után keresnek egy-egy Nagy István Attila verset vagy kötetet.

Éppen ezt mondtam, az alkotó abban hisz, hogy erre szükség van. De, hogy egy adott pillanatban milyen az érdeklődés iránta, az más kérdés. Az, hogy háromezer verset küldtek be, ez bizonyos értelemben, szomorú, másrészt meg jelez is valamit.

Úristen! Most kicsit megdöbbszem. Ez azt jelenti, hogy kevésnek találod, vagy túlságosan soknak?

Nem, én azt mondtam, nem ünnepelem a költészet napját három-ezer verssel.

Mit terveztél erre a hétvégére?

Ha befejezzük a beszélgetést, akkor a délutánra készülök, mert Vásárosnaményba megyek egy választási eseményre. A választókerületben az összes párt, amelyik indul a választáson, felvonultatja a maga erejét, tíz percet kapnak egyenként, vélhetően ez majdnem száz perc lesz, amit végig kell hallgatni. Vasárnap lesz időm, akkor pedig egy riportot kell megírnom.

Akkor kellemes ünnep lesz ez is.

Abszolút. Évek óta az ilyen nagy ünnepeken mindig dolgozom.

Nem gondolsz vissza kicsit fájó szívvel a múltadra, amikor nem újságírással kerested a kenyeredet, hanem a diákokat boldogítottad?

Nosztalgia mindig van az emberben, nyilván bennem is. Gyönyörű tíz évet töltöttem Fehérgyarmaton, amikor csak az volt a dolgom, hogy tanár legyek.

Heti 36 órában tanítottam, szakköröket vezettem, rengeteg folyóiratot olvastam, tanulmányokat írtam.

Most, amikor visszagondolok erre a nagyjából tíz esztendőre, mindig elszégyellem magam, mert most sincs olyan sok dolgom, mégsem tudok annyit produkálni, mint fehérgyarmati tanárkodásom időszakában. És akkor teniszeztem, moziba jártam, mit tudom én, mi mindent csináltam.

Mivel töltöd mostanában az idődet? Persze én is elmondhatnám a napi programomat, nyilván valami hasonló jönne ki, de szétverődik az idő, ugye, ha jól értem? Az újságírást sosem lehet elkezdeni, sosem lehet abbahagyni.

Lehet, szétverődik, azt is mondhatom, illetve azt azért nem mondhatom, hogy nem csinállok semmit, mert most is sokat dolgozom. Minden évben leteszek az asztalra egy kötetet, a mögött azért csak van munka, alkotó munka meg szervezőmunka, mindenféle egyéb. Nem véletlenül, nem én mondom először, az újságírói munka robot, kiveszi az emberből az energiát, ha azt lelkiismeretesen, szívvel-lélekkel végzi.

A Hétvége egy csésze kávé mellett című rovatunk vendége Nagy István Attila a Kelet-Magyarország munkatársa, költő, publicista és nem mondom tovább, volt tanár, televíziós, mert ide akartam kilyukadni. Te voltál a Nyíregyházi Városi Televízió az egyik vezetője, és hát azzal kezdtél el az újságírásba belekóstolni igazán.

Nem. Még egy lépéssel talán vissza lehet menni, mert a televízió előtt jó három évig a Megyei Tanács Művelődési Osztályán dolgoztam. Onnan kerültem a televízióhoz. Amikor Fehérgyarmatról 1982-ben Nyíregyházára kerültem, a színház ügyeivel foglalkoztam. 1981-ben nyílt meg a Móricz Zsigmond Színház, 1982-ben jelentkeztem a Színház- és Filmművészeti Főiskolára, színházelmélet-dramaturg szakra. Kapóra jött, hogy a televízióban szükség van egy főállású emberre, aki mégis a szakterületen mozog, ezért elvállaltam, mert érdekelt, a lehetőség, a kísérlet.

Meddig voltál ott?

Másfél évig..

Mit hagyott meg benned a televíziózás? Mit köszönhet a városi televízió Nagy István Attilának?

Ott voltam a kábelhálózat kiépítésénél. Tehát a Jósaváros, Örökös-föld, meg az akkor Szamuely-lakótelep bekábelezésénél. Az első, korszerű technikai lépéseket az én vezetésemmel tettük meg. Tehát, hogy profi kameránk legyen, meg vágó felszerelés, egyebek.

Meg az élő televíziós közvetítés?

Így van. Egy nagyon kevés pénzből megoldott hősi korszak volt ez. Amit nem nagyon szerettem, mert úgy gondoltam, hogy nem igazán az a televíziózásnak, még egy városi televíziózásnak sem a lényege, hogy csöpögő csatornákat és szennyvízfolyásokat vizsgálassunk.

Pedig sokan ezt állítják. Ez az úgynevezett közösségi televíziózás.

Igen, lépcsőházi szinten, vagy egy pár lakótömbnek ez problémája lehet, de egy normálisan működő demokráciában nem a televízió kell ahhoz, hogy egy csatornát megjavítsanak. A televízió olyan legyen, amelyik közös gondolkodásra csábít. Tehát nagyobb szemlélettel, nagyobb ügyekben kell megnyilvánulnia, és nem ezekben az egyébként fontos ügyekben, mint a beázás, a csatorna meg egyebek. Úgy gondoltam, hogy a televízióknak naponként be kell jelentkeznie, naponként kell mondjuk híreket, információkat adnia a nézőknek, akár ilyeneket is, amelyekről beszéltem, amellet pedig valamilyen magazin jelleggel mást is kell nyújtania.

Aztán ismét jött a pedagógus pálya egy rövid időre.

A Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskolában dolgoztam 86-tól 89-ig. Korábban is elég sokat írtam, fehérgyarmati tanár koromban is meg-megjelentek írásaim a Kelet-Magyarországban, egyetemista koromban meg félig-meddig belső munkatárs voltam a Hajdú-Bihari Naplónak. 1989-ben került arra sor, hogy munkatársnak mehettem a Kelet-Magyarországhoz.*

---

* A 2002. április 11-én elhangzott beszélgetés szerkesztett változata.

A fogva tartott képzelet

Beszélgetőpartner: Matyasovszki Edit

Az az érzésem, Nagy István Attila magába a szerelembe szerelmes, valahogy az is olvasható a sorok között, hogy a magánytól ez véd meg téged.

Ezen még nem gondolkodtam. A szerelem nem testetlen érzés, nagyon is testben „tárgyasul”, ha lehet ilyen csúnyán kifejezni. A szerelem számomra rendkívül fontos volt mindig, az most is, hiszen a létigazolásnak, vagy igazolódásnak egyik fontos területe, a magány feloldásának talán egyetlen lehetősége, ha az embert valaki elfogadja. Úgy gondolkodik, úgy érez, hogy a másik emberhez minden porcikámmal közöm van.

Főleg, ha egy kicsit a férfi egoizmus is megérinti a költőt, hiszen azért vannak az életben más kapcsolatok is.

Persze, sokféle viszony van, bár, a kérdésed jellegzetesen női kérdés. Az a helyzet az egyéb kapcsolatokkal, hogy, sajnos, nem nagyon vannak. Olyan időszakba értünk, vagy már néhány éve benne vagyunk, amikor az emberi kapcsolatok a korábbiakhoz képest még inkább atomizálódtak, még inkább az érdekek szintjén jelennek meg.

Úgy gondolom, igazából nem nagyon beszélhetünk tartós, önzetlen barátságról, vagy tisztességes, korrekt kapcsolatról. Azt tapasztaljuk, amiről úgy tűnt egy ideig, hogy ez egy korrekt kapcsolat, mihelyt valamilyen érdek keresztezi, egyből szétesik. Az érdekek fűzik össze az embereket, és ez borzasztóan rossz.

A szerelemben nem sejtethetünk ilyet néha?

Ezzel akartam folytatni. Ez a szerelemben is megjelenik, őszintén szólva azon gondolkodom ilyenkor, lehet-e szerelemnek hívni, azt, amelyben ez így megjelenik. Természetesen a szerelem két ember majdnem-egy önzése is, ahogy Szabó Lőrinc megfogalmazta, hiszen mind a ketten kizárólagosan akarják a másikat. Ebben az értelemben önzés, de ennek az önzésnek a tartalma azért nem az, mint ami a szerelemben kívül megjelenik.

Írod, hogy „Szerelem, szerelem, te voltál az életem.” Aztán „belehalok a pillanatba”, „elment a kedvesem, kitépte a nyelvem”. Tehát írni sem tud a bánat, a csalódás után a költő?

Engem a szerelem úgy érintett meg, hogy valóban teljes egészében birtokba vett. Igazából én csak akkor tudtam dolgozni. Akkor tudtam írni mindenfélét, nem csak szerelmes verseket, akkor nyíltak előttem meg a munka horizontjai, akkor születtek meg a tervek, és dolgoztam, szóval háromszor annyit, mint egyébként. Tehát, ha kötődtem valakihez. Tartósan, mélyen, egyetemesen. Nem úgy szerelmesen, hogy izzadt a tenyerem meg egyebek, hanem úgy, hogy a másik emberhez tartozhattam. Önzés nélkül.

A csalódás, a tragédia vagy a levertség, a kudarcok nem indították meg a tolladat?

Ha nem voltam szerelmes, az életben sem nagyon voltam jelen.

A témához még egy sor: „Kibújsz a ruhádból, a szomorú hétköznapi napokból, a rohanásból, a veszekedésből.” Ez az, ami illúzió marad az ember élete végéig?

Számomra a szerelem mindig menedék volt. Itt is erről van szó. Annyi minden körülvesz bennünket, annyi mindennel, mindenkivel kell verekedni, győtrődni, annyiszor csalódik az ember. A szerelem olyan területe az ember életének, ahol levetheti mindazt, ami kívülről támadja, ahol a másik élhet. A szerelemben belekerül az ember egy másik embernek a világába. Ez a két világ egymással érintkezve, egymást erősítve ad értelmet az egész kapcsolatnak.

Szerencséd volt? Megtaláltad az életedben az örök nőt?

Minden nő örök nő, csak észre kell venni. Ez is az egyik gond. Az emberi kapcsolatok felszínessége, gyakorlatiassága az egyik nagy akadálya annak, hogy minden nő örök nő lehessen.

Elmennek egymás mellett a férfiak is meg a nők is, keresik azokat a felszínes örömöket, amelyek jelenthetnek időről-időre valamit, de nem akarnak megégni, nem akarnak csalódni. Én úgy voltam a csalódásokkal, hogy még mindig jobb csalódni, mint méltatlanul létezni egy kapcsolatban.

Az kiizzik a sorokból, hogy József Attilán nőtől fel, de az Óda is csak egy tartózkodó vers ahhoz képest, amilyen sorokat te leírsz ebben a versciklusban.

Megmondom őszintén, nagyon szerettem, szeretem is József Attilát, de nem nőtem fel a költészetén.

Az Óda azért meghatározó mű volt az életedben?

Foglalkoztam is vele. Egy ideig, hosszú évtizedekig szándékosan kerültem, hogy rám hasson József Attila. Nem akartam utána menni. Azt, ami az Ódában benne van, ma már úgy látja az ember, nem különösebben szókimondó. Legfeljebb szokatlan volt akkor, amikor megjelent, ma már talán ez sem szokatlan. Az sem, amit én helyenként leírok, ennél talán sokkal nyersebbek is vannak.

A hétköznapijaid azok mindig költőiek? Tehát nem tudod nyugodttá tenni az éjszakádat?

Egyetlen hétköznapi sem költői. Vannak időről-időre olyan dolgok, amelyek foglalkoztatnak. Évekkel ezelőtt tudtam, hogy meg kell születnie egy olyan kötetnek, amelyben megpróbálok szembenézni mindazzal, ami eltelt, megpróbálok szembenézni azokkal az élményekkel, hatásokkal, emberekkel, helyzetekkel, akár a szerelemben is, melyek valamikor hevítettek. Ma nincsenek. El szerettem volna búcsúzni. Nem volt szükségem ihletett állapotra, csak keresni kellett egy megfelelő időpontot. Tavaly szeptemberben elmentem Debrecenbe a klinikára, jó idő volt, szeptember elején, napsütés, kiültem a parkba, kis kvázi vizsgálatok voltak, de ezek mindig lehetségesek. Ott voltam tíz napig, és nagyon sok verset írtam. Utána folytatódott egészen karácsony előttig. Annyit tudtam csak, hogy 120 verset akarok írni.

Címet tudatosan nem adtál, vagy nem tudtál adni? Ez egy versciklus számozott oldalakkal.

Több oka van, hogy nem adtam címeket. Egyrészt eléggé címtelen az a kor, amelyben élünk. Nincsenek hegycsúcsok meg kiemelkedő dolgok sem élményben, sem egyebekben. Másrészt azt szerettem volna, ha ezek a versek nem határolódnak el egymástól markánsan. A cím kiemel és lezár, én pedig azt szerettem volna, ha ezek folyamatosan követik egymást. Ez egy életrajz. Annak az embernek egy éve, gondolatai, vágyai, hangulatai, aki ezeket képes volt leírni. Ráadásul nem is szerkesztettem ezt verseskötet, tehát nem mozgattam a verseket előre meg hátra. A versek keletkezési időpont szerint követik egymást, mert az is érdekes lehet.

Ez nem azt jelenti, hogy ma már csak az emlékeidből élsz?

Nem, egyáltalán. Úgy gondoltam, mulhatatlanul szükséges, hogy ez a kötet megszülessen, legyen egy összefoglaló a magam számára, ahonnan esetleg megint el lehet rugaszkodni.

A költői életed, mivelte legerősebb oldala nyilván a szerelmi líra, közírónak számítasz, hiszen újságíró vagy, a politikai líra sosem érdekelt?

A közélet érdekel. Írtam is róla, meg is van a véleményem róla, de úgy gondolom, nincs ilyen versekre szükség. Olvassanak az olvasók úgynevezett hagyományos verset.

A 115-ös sorszám alatt szerepel néhány mondat, ami az ars poetica lehet.

Azért született ez a vers, hogy kell-e örülni az örömnek, megkönyyezni a múltó vidámságot, mert nem csak a szomorúságról kell beszélni. Az, hogy az én verseimben gyakran lehet ilyen gondolatokat vagy képeket, hangulatokat olvasni, ez egyfajta beállítódás kérdése. Azért van öröm az életünkben. Azokat is észre kell venni. Én nagyon hiszek Horatiusnak, amikor azt mondja, tanuld meg észrevenni minden napban azt, amiért érdemes élni, vagy ami abban a napban szép. Tehát nem görcsökkel kell elaludni, keserőséggel és elégedetlenséggel, hanem az is van, meg ez is van. Ettől kerek az életünk. Valaki inkább a vidámságra hangolódik, valaki meg azokat a dolgokat vesz észre, amelyek elkeserítik.

Készülőben a következő köteted?

Majdnem készen van egy kötetem, publicisztikai írásokat tartalmaz, amivel újságíróként elégedetlen voltam, de nem kívánczottam versebe. Aztán van egy regény trilógiám, vagy lesz pontosabban, annak az első kötete már megjelent, a második pedig félkész állapotban van. Szép szerelmes regény. Abszolút mai történet. A szerelem szigete volt az első rész, ezt három éve adtam ki, a második része A kaland szigete Korfun játszódik.

Önéletrajzi?

Shakespeare mondta, hogy a színeket százak arcáról kölcsönözzük, nyilván van benne önéletrajzi elem is, meg más is. Ha nem tudna az ember kitalálni helyzeteket, akkor rossz lenne.*

---

* Az 2004. április 11-én elhangzott interjú szerkesztett változata.

Tartalomjegyzék

TÁRSADUL SZEGŐDÖM

Elindult egyszer	5
Tenyérnyi haza	7
Egyszer magához ölel	8
Tárt karú semmiségek	9
Mellém álltál	11
Szerelem	11
Szomjúság	12
Búcsú	12
Nem jöttél	13
Parafrázis két népdalra	14
Védtelenül	16
Fohász	16
Báthory István	17
Az éjszaka	17
A csend partjai	18
Töredék-ének	18
Még nem	19
Kopjafa-arcú sámán őszám	20
Concerto grosso	21
Halálra ítélt jegenye	24

Portré	27
Jegyenék jönnek	28
Ébrenlét	29
Találkozás	29
Győzelem	30
Zelnicemeggy	31
Bezártalak	31
Álltál	32
Daphnisz éneke	33
Ötsoros	33
Vallomás	34
Messze futó	34
Ködszítáló éjszakák	35
Kint álomba	35
Elrejttem magam	36
Vallatóra fogom	36
Nyári éjjel	37
Möbius beszélgetése Salamonnal	38
Futó percek	39
Ha eljössz	39
Nézném az arcod	40
Játék	40
Kettőzött némaság	41
Áldozatra váró csönd	41
Mozdulatok	42
Fehér inged úszik	42
Tizennégyezer-hatszáztíz	43
Ha messzire	43
Köszönöm	44
Mert az idő	44
Csigolyák ütközőin	45
Háttal az éjszakának	46
Hazugság épül	47
Átölelnek a csillagok	48
Letérdepelnek	49

Mert ami	50
Nézzük a zuhanást	51
Emlékek hímpora	51

SZAVAK FOGLYA

Mennyi halállal	55
Itt	56
Csillagfény	56
Végállomás	57
Szavak foglya	58
Valahonnan	59
A csoda szomjúsága	60
Elindulni	61
Éjszaka	61
Csak a bánat	62
Végképp	62
Amit lehet	63
Néhány órája	63
A felhők	64
Ha volna	64
Forrás vize	65
Minden nap	66
Csendes ágyban	66
Valamit kellene	67
Estéli hallgatás	68
Szótár	69
Ahogy elmentél	69
Könnyek nélkül	70
Szárnyatlan szálló	71
Égi vadász	72
Kalimera	72

PARÁZSLÓ SZAVAK

Hajnali vers	75
Parázslík	75

Vasárnap	76
Máglyán	76
Hívtalak	77
Térdednél térek	77
Ne hidd	77
Szomorú szemem	78
Nincs nyugalom	78
Lakodalom	79
Egyedül	79
Álom	80
Nélküled	80
Éjféli hold	81
Szegényen	81
Nehéz sírás	82
Ma minden	82
Hullám	83
Öledben ringass	83
Ki ad választ?	84
Nincs élet	84
Hiányok	85
Karnyújtásnyira	85
Hajnalban	86
Eltűntél	86
Elsuttogom	87
Lobogtunk	87
Ölébe vesz	88
Csendes szólam	88
Minden lesznek	89
Faggattalak	89
Kiléptél	90
A folyó	90
Halhatatlanság	91
Tenyereden	91
Reggelig	91
Bársonyos öledben	92
Önfeladás	92
Ott jársz	93

Mi jöhet még?	93
Kettős fájás	94
Megérkezel	94
Szimfónia	95
Közelebb került	95
Villám	96
Üzenet	96
Arcod derűjében	96
Kettős fal	97
Kora ősz	97
Látomások	98
Várakozás	98
Kibomlasz	98
Fában, virágban	99
Mozaik	99
Ha most	100
Elfutnak	100
Birodalom	101
Kiáltás	101
Ne hidd el	102
Kilincs	102
Az idő	103
Tele van	103
Lassú hullámok	103
Befészkeled	104
Árva vagyok	104
Reménytelen	105
Hullámok	105
Most	105
Nincs hangom	106
Megmártózom	106
Ködös reggel	107
Valaha	107
Elmondhatatlan	108
Sirályok tánca	108
Porlik az idő	109
To be or not to be	109

Parttalan éjszakák	110
Vita	110
Elengedlek	111
Magaddal viszed	111
Tengerár	112
Tenyérben	112
Siratóének	113
Varázsló	113
Utazás	114
Utószó	115
Metszéspon	115
Ne búcsúzz még!	116
Minden ablak	116
Nem láttalak	117
Esti utazás	117
Visszazuhanok	118
Egy másik mosoly	118
Örök éjszaka	119
Ha rám nyílik	119
Szeretnék	120
Kirajzolódik	120
Telefon	121
Haldokló idő	121
Megbotlik	122
Csónak	122
Messze még	123
Mosoly	123
Bejegyzés	124
Maradj velem	124
Kopogtass	125
Véget ér	125
Suttogás	126
A jövő	126
Szép volt, igen	127
Távoli üzenet	127
Hány nap még	128
Özönvíz	128

Messzebb vagy	129
Megmerülök	129
Este van	130
Ma is	130
Mosolyod nélkül	131
Bizakodás	131
Csak te segíthetsz	132
Egy pillanat	133
Virágok	134
Harminckettő	134
Türelem	135
Magamra maradtam	135
Maradj még	136
Platon	136
Beúszik	137
Repülés	137
Kiad egy madár	138
Bűnbánat	138

ÖSSZEÁRT SZÁRNYAK

Találkozás	141
Álom	141
Dilemma	141
Csalódás	141
Választás	141
Éjszaka	141
Hallgatás	141
Temetés	142
Fekete rózsza	142
Hiány	142
Fájdalom	142
Vallomás	142
Randevú	142
Végállomás	142
Tiltakozás	143
Illatodban	143

Hiány	143
Ébredés	143
Magány	143
Portré	143
Áradás	144
Végtelen	144
Magány	144
Kudarcc	144
Elválás	144
Szavazás	144
Szobor	144
Realitás	145
Távolság	145
Virradat	145
Még néhány nap	145
Csönd	145
Gyász	145
Sírás I.	145
Kívánság	146
Sírás II.	146
Lehetetlen	146
Börtön	146
Felejtés	146
Szívdobogás	146
Gyónás	146
Eszmélkedés	147
Önkritika	147
Nélküled	147
Önvizsgálat	147
Harc	147
Készülődés	147
Kétségbeesés	147
Evezés	148
Szeplő	148
Ady emlékezete	148
Szónokok	148
Kőműves Kelemen	148

Körözés	148
Idő	148
Bűn	149
Válás	149
Harag	149
Útravaló	149
Hazugság	149
Szentencia	149
Dioptria	149
Amnézia	150
Bosszú	150
Szüret	150
Szeretkezés	150
Illúzió	150
Gyűlölet	150
Jövő	150
Protokoll	151
Barátság	151
Ambivalencia	151
Terhesség	151
Alamizsna	151
Közöny	151
Nagyvonalúság	151
Hazátlanul	152
Pesszimizmus	152
Politikus	152
Fények	152
Nevetés	152
Relatív	152
Végzet	153
Templomban	153
Várakozás	153
Elhagyottság	153
Önfeladás	153
Kihalás	153
Elmúlás	153
Emlékezés	154

Öregség	154
Villám	154
Ébredés	154
Némaság	154
Tavaszi sarjadás	154
Felejtés	155
Aratás után	155
Paradoxon	155
Smink	155
Rendszerváltás	155
Lecke	155
Halhatatlanság	156
Mai hősök	156
Hiába	156
Eltékozolt szeretet	156
Kétségbeesés	156
Este	156
Újjászületés	156
Kórházban	157
Bújócska	157
Tengerpart	157
Utazás	157
Virág	157
Modern kor	157
Mosoly	157
Nagyvilág	157
Zárszó	158
Bizonytalanság	158
Visszatérés	158
Börtönben	158
Végrendelet	158

KEGYELEMRE ÍTÉLVE

Tenyereiben maradt	161
Első éjszaka	161
Csillagok	162

Temetés	162
Éjszakák	163
Nausszikaá	163
Megbánás	164
Versbe szólít	165
Hiába minden	165
Mutatók	166
Halottan	166
Először	167
Végtelen csend	168
Emlékezet	169
Sivatag	170
Azt mondd	171
Búcsúzás	171
Szótlánul	172
Mintha éjszaka lenne	172
Emlékezet	173
Jobb lenne	174
Óriáskerék	175
Tükörben	176
Azt hittem	176
Ha kívülről	177
Beszéd és hallgatás	178
Ajándék	178
Ha nem vagy velem	179
Egy másik	180
Végtelen óceán	180
Amikor eljön	181
Szó a szóban	182
Egyszer minden	183
Tenyeredben	184
Nem gondolsz	185
Kacagás	186
Áldozat	187
Vége, vége, vége	188
A gólyakalifa	189
Valahol elhagytad	190

Ébrenlét	190
Csillag	191
Kínozt a vágy	192
Hányszor még?	192

A FOGVA TARTOTT KÉPZELET

1.	195
2.	195
3.	196
4.	196
5.	197
6.	198
7.	199
8.	200
9.	201
10.	202
11.	203
12.	204
13.	204
14.	205
15.	205
16.	206
17.	207
18.	208
19.	209
20.	210
21.	211
22.	212
23.	213
24.	213
25.	214
26.	215
27.	215
28.	216
29.	216
30.	217

31.	217
32.	218
33.	218
34.	219
35.	219
36.	220
37.	220
38.	221
39.	221
40.	222
41.	222
42.	223
43.	223
44.	224
45.	224
46.	225
47.	225
48.	226
49.	226
50.	227
51.	227
53.	228
52.	228
54.	229
55.	229
57.	230
56.	230
58.	231
59.	231
60.	232
61.	232
62.	233
63.	233
64.	234
65.	234
66.	235
67.	235

68.	236
69.	236
70.	237
71.	237
72.	238
73.	238
74.	239
75.	239
76.	240
77.	240
78.	241
79.	241
80.	242
81.	242
82.	243
83.	243
84.	244
85.	244
86.	245
87.	245
88.	246
89.	246
90.	247
91.	247
92.	248
93.	248
94.	249
95.	249
96.	250
97.	250
98.	251
99.	251
100.	252
101.	252
102.	253
103.	253
104.	254

105.	254
106.	255
107.	255
108.	256
109.	256
110.	257
111.	257
112.	258
113.	258
114.	259
115.	259
116.	260
117.	260
118.	261
119.	261
120.	262

INTERJÚK, BESZÉLGETÉSEK A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓBAN

Arcod félhomálya	265
Gyönyörű álom	273
Szavak foglya	278
Összezárt szárnyak	281
Műhelybeszélgetés	284
Portré	290
A fogva tartott képzelet	295

A kötet megjelenését segítették

Gazda László, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés
elnöke, *Nyíregyháza*

Hungaro Chemicals Kft., *Nyíregyháza*

Pro Rehabilitáció Foglalkoztató, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.,
Nyíregyháza

Városi Galéria, *Nyíregyháza*

Giba Tamás alpolgármester, Polgármesteri Hivatal, *Nyíregyháza*

Team-Vill, *Nyíregyháza*

Carmo Szuzuki, *Nyíregyháza*

Nyírkartográfia 2000, *Nyíregyháza*

ISBN 963460713-6

9 789634 607137

NAGY ISTVÁN ATTILA
EGYVETLEN ÉRZÉS MÁMORÁBAN